

2024/1624

19.6.2024.

UREDBA (EU) 2024/1624 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 31. svibnja 2024.

o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ glavni je pravni instrument za sprečavanje korištenja financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Tom se direktivom utvrđuje sveobuhvatan pravni okvir, koji je Direktivom (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ dodatno ojačan odgovaranjem na nove rizike od pranja novca i financiranja terorizma te povećanjem transparentnosti stvarnog vlasništva. Bez obzira na postignuća unutar tog pravnog okvira, iskustvo je pokazalo da bi trebalo uvesti dodatna poboljšanja kako bi se na odgovarajući način smanjili rizici od pranja novca i financiranja terorizma te uspješno otkrili pokušaji počinjenja kaznenog djela zloupotrebe financijskog sustava Unije u kriminalne svrhe.
- (2) Glavni izazov utvrđen s obzirom na primjenu odredaba Direktive (EU) 2015/849, kojima se utvrđuju obveze obveznika, čini nedostatak izravne primjenjivosti pravila utvrđenih u tim odredbama i fragmentiran pristup na nacionalnoj razini. Iako su ta pravila postojala i razvijala se tijekom triju desetljeća, i dalje se provode na način koji nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima integriranog unutarnjeg tržišta. Stoga je pravila o pitanjima koja su trenutačno obuhvaćena Direktivom (EU) 2015/849 i koja bi dotični obveznici mogli primjenjivati izravno potrebno obuhvatiti uredbom kako bi se postigla željena ujednačenost primjene.

⁽¹⁾ SL C 210, 25.5.2022., str. 5.

⁽²⁾ SL C 152, 6.4.2022., str. 89.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 30. svibnja 2024.

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 43.).

- (3) Ovaj novi instrument dio je sveobuhvatnog paketa usmjerenog na jačanje okvira Unije za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (SPNFT). Ova će Uredba zajedno s Direktivom (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ i uredbama (EU) 2023/1113 ⁽⁷⁾ i (EU) 2024/1620 ⁽⁸⁾ Europskog parlamenta i Vijeća činiti pravni okvir kojim će se urediti zahtjevi za SPNFT koje moraju ispuniti obveznici i na kojem će se temeljiti institucijski okvir Unije za SPNFT, uključujući osnivanje tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (AMLA).
- (4) Pranje novca i financiranje terorizma često se provode u međunarodnom kontekstu. Mjere donesene na razini Unije, ne uzimajući u obzir međunarodnu koordinaciju i suradnju, imale bi vrlo ograničen učinak. Mjere koje Unija donosi u tom području trebale bi stoga biti u skladu s djelovanjima koja se poduzimaju na međunarodnoj razini i barem jednako stroge. Unija bi u svojem djelovanju trebala nastaviti uzimati u obzir preporuke Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF) i instrumente drugih međunarodnih tijela koja sudjeluju u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma. Radi jačanja djelotvornosti borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma relevantni pravni akti Unije trebali bi, prema potrebi, biti usklađeni s međunarodnim standardima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma te širenja oružja koje je donio FATF u veljači 2012. („revidirane preporuke FATF-a”) te naknadnim izmjenama tih standarda.
- (5) Od donošenja Direktive (EU) 2015/849 novije promjene u kaznenopravnom okviru Unije doprinijele su jačanju sprečavanja i borbe protiv pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma. Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾ rezultirala je zajedničkim razumijevanjem kaznenog djela pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela. Direktivom (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾ definirana su financijska kaznena djela koja štetno utječu na financijski interes Unije i koja bi se također trebala smatrati predikatnim kaznenim djelima pranja novca. Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ rezultirala je zajedničkim razumijevanjem kaznenog djela financiranja terorizma. Budući da su ti pojmovi sada pojašnjeni u kaznenom pravu Unije, u pravilima Unije o SPNFT-u više nije potrebno definirati pranje novca, povezana predikatna kaznena djela ili financiranje terorizma. Umjesto toga, okvir Unije za SPNFT trebao bi biti u potpunosti usklađen s njezinim kaznenopravnim okvirom.
- (6) Usklađivanje u relevantnom području kaznenog prava omogućuje snažan i koherentan pristup na razini Unije za sprečavanje i borbu protiv pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela, uključujući korupciju. Takvim se pristupom istodobno osigurava da države članice koje su usvojile širi pristup definiranju kriminalnih aktivnosti koje predstavljaju predikatna kaznena djela pranja novca mogu i dalje primjenjivati takav pristup. Stoga bi se u skladu s Direktivom (EU) 2018/1673 svaki oblik kažnjivog sudjelovanja u počinjenju predikatnog kaznenog djela pranja novca kriminaliziranog u skladu s nacionalnim pravom također trebao smatrati kriminalnom aktivnošću za potrebe te direktive i ove Uredbe.
- (7) Tehnologija se kontinuirano razvija i nudi mogućnosti privatnom sektoru da osmisli nove proizvode i sustave za razmjenu sredstava ili vrijednosti. Iako je to pozitivan fenomen, može stvoriti nove rizike od pranja novca i financiranja terorizma jer kriminalci kontinuirano uspijevaju pronaći načine da iskoriste ranjivosti kako bi sakrili nezakonita sredstva i prebacivali ih po cijelom svijetu. Pružatelji usluga povezanih s kriptovalutama i platforme za skupno financiranje izloženi su zloupotrebi novih kanala za prebacivanje nezakonitog novca te su u dobrom položaju da otkriju takva prebacivanja i smanje rizike. Stoga bi trebalo proširiti područje primjene zakonodavstva

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2024/1640 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o mehanizmima koje države članice trebaju uspostaviti radi sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2015/849 (SL L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2023/1113 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o informacijama koje se prilažu prijenosima novčanih sredstava i određene kriptovalute i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 (SL L 150, 9.6.2023., str. 1.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o osnivanju Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma i izmjeni uredbama (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 (SL L, 2024/1620, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).

⁽⁹⁾ Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12.11.2018., str. 22.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

Unije kako bi u skladu sa standardima FATF-a u odnosu na kriptoinovinu ono obuhvatilo i takve subjekte. Istodobno, napredak u inovacijama, kao što je razvoj metaverzuma, pruža nove mogućnosti za počinjenje kaznenih djela i pranje prihoda ostvarenih tim djelima. Stoga je važno pomno pratiti rizike povezane s pružanjem inovativnih proizvoda ili usluga, na razini Unije ili na nacionalnoj razini ili na razini obveznikâ.

- (8) Institucije i osobe obuhvaćene ovom Uredbom imaju ključnu ulogu čuvara financijskog sustava Unije te bi stoga trebale poduzeti sve potrebne mjere za provedbu zahtjeva ove Uredbe kako bi spriječile kriminalce u pranju prihoda ostvarenih nezakonitim aktivnostima ili u financiranju terorizma. Trebalo bi uspostaviti i mjere za smanjenje svakog rizika od neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija.
- (9) Definicija posrednika u osiguranju na temelju Direktive (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ obuhvaća širok raspon fizičkih ili pravnih osoba koje osnivaju ili obavljaju poslove distribucije osiguranja. Neki posrednici u osiguranju osnivaju poslove distribucije osiguranja pod punom odgovornošću društava za osiguranje ili posrednika u osiguranju i obavljaju aktivnosti na koje se primjenjuju njihove politike i postupci. Ako ti posrednici ne naplaćuju premije ili iznose namijenjene potrošaču, ugovaratelju osiguranja ili korisniku police osiguranja, oni nisu u mogućnosti provesti smislenu dubinsku analizu ili otkriti i prijaviti sumnjive transakcije. S obzirom na tu ograničenu ulogu i činjenicu da punu primjenu zahtjeva za SPNFT osiguravaju društva za osiguranje ili posrednici u osiguranju pod čijom odgovornošću pružaju usluge, posrednike koji ne rukuju novčanim sredstvima kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾ ne bi trebalo smatrati obveznicima za potrebe ove Uredbe.
- (10) Holdinge koji obavljaju mješovite aktivnosti i imaju najmanje jedno društvo kćer koje je obveznik trebalo bi uključiti kao obveznike u područje primjene ove Uredbe. Kako bi se osiguralo da financijski nadzornici provode dosljedan nadzor, u slučajevima kada društva kćeri mješovitog holdinga uključuju najmanje jednu kreditnu instituciju ili financijsku instituciju, i sam holding trebalo bi smatrati financijskom institucijom.
- (11) Financijske transakcije mogu se provoditi i unutar iste grupe kao oblik upravljanja financijama grupe. Međutim, takve se transakcije ne provode u odnosu na stranke i na njih nije potrebno primijeniti mjere za SPNFT. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, potrebno je prepoznati da se ova Uredba ne primjenjuje na financijske aktivnosti ni druge financijske usluge koje članovi određene grupe pružaju drugim članovima te grupe.
- (12) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na neovisne pravne stručnjake kada sudjeluju u financijskim ili poslovnim transakcijama, među ostalim kada pružaju porezne savjete, jer postoji rizik da bi se usluge koje pružaju ti pravni stručnjaci mogle zloupotrijebiti u svrhu pranja prihoda ostvarenih kriminalnim aktivnostima ili u svrhu financiranja terorizma. Međutim, trebala bi postojati izuzeća od bilo kakve obveze prijavljivanja informacija pribavljenih prije, tijekom ili nakon sudskih postupaka ili tijekom utvrđivanja pravnog položaja klijenta jer su takve informacije obuhvaćene odvjetničkom tajnom. Stoga bi pravni savjeti trebali ostati predmetom obveze čuvanja profesionalne tajne, osim u slučaju kada pravni stručnjak sudjeluje u pranju novca ili financiranju terorizma, kada se pravni savjet daje u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ili kada pravni stručnjak zna da klijent traži pravni savjet u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. Takvo znanje i svrha mogu se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti. Budući da bi se pravni savjet mogao zatražiti već u fazi počinjenja kriminalne aktivnosti kojom se ostvaruje imovinska korist, važno je da se slučajevi koji nisu obuhvaćeni odvjetničkom tajnom prošire na situacije u kojima se pravni savjet pruža u kontekstu predikatnih kaznenih djela. Pravni savjet koji se traži u vezi sa sudskim postupkom koji je u tijeku ne bi trebalo smatrati pravnim savjetom u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.
- (13) Kako bi se osiguralo poštovanje prava zajamčenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), na revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike, koji u pojedinim državama članicama mogu braniti ili zastupati klijenta u kontekstu sudskih postupaka ili radi utvrđivanja pravnog položaja klijenta, ne bi se trebale primjenjivati obveze prijavljivanja informacija koje pribave pri obavljanju navedenih zadaća. Međutim, i na te stručnjake kada

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja (SL L 26, 2.2.2016., str. 19.).

⁽¹³⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

djeluju u okviru ostvarivanja prava klijenta na obranu ili utvrđivanja njegova pravnog položaja trebale bi se primjenjivati iste iznimke koje se primjenjuju na javne bilježnike i odvjetnike.

- (14) Direktiva (EU) 2018/843 bila je prvi pravni instrument kojim se odgovaralo na rizike povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma koje predstavlja kriptoinovina u Uniji. Njome se područje primjene okvira za SPNFT proširilo na dvije vrste pružatelja usluga povezanih s kriptoinovinom: pružatelje koji se bave uslugama razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta te pružatelje skrbničke usluge novčanika. Zbog brzog tehnološkog napretka i unaprjeđenja standarda FATF-a potrebno je preispitati taj pristup. Prvi korak na putu do dovršetka i ažuriranja pravnog okvira Unije predstavlja Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁴⁾, kojom se utvrđuju zahtjevi za pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom koji žele podnijeti zahtjev za odobrenje za rad u cilju pružanja usluga na unutarnjem tržištu. Njome je usto uvedena definicija kriptoinovine i pružatelja usluga povezanih s kriptoinovinom koja obuhvaća širok opseg aktivnosti. Osim toga, Uredbom (EU) 2023/1113 zahtjevi u pogledu sljedivosti prošireni su na prijenose kriptoinovine koje provode pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom obuhvaćeni Uredbom (EU) 2023/1114 te je Direktiva (EU) 2015/849 izmijenjena kako bi se od država članica zahtijevalo da ti pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom postanu obveznici. Ti pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom trebali bi biti obuhvaćeni i ovom Uredbom da se smanji bilo kakav rizik od zloupotrebe kriptoinovine u svrhu pranja novca i financiranja terorizma.
- (15) Budući da je stvaranje tržišta kriptoinovine koja je jedinstvena i ne može se zamijeniti novija pojava, još ne postoji zakonodavstvo kojim se uređuje njihovo funkcioniranje. Razvoj tih tržišta prati se te je važno da ne dovede do novih rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji se ne bi na odgovarajući način smanjili. Komisija do 30. prosinca 2024. dostavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o najnovijim kretanjima u vezi s kriptoinovinom, među ostalim o procjeni razvoja tržišta kriptoinovine koja je jedinstvena i ne može se zamijeniti te o odgovarajućem regulatornom tretmanu takve kriptoinovine, uključujući procjenu nužnosti i izvedivosti regulacije pružatelja usluga povezanih s kriptoinovinom koja je jedinstvena i ne može se zamijeniti. Komisija tom izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.
- (16) Ranjivosti platformi za skupno financiranje u odnosu na rizike od pranja novca i financiranja terorizma horizontalne su i utječu na unutarnje tržište u cjelini. Dosad su u državama članicama razvijeni različiti pristupi upravljanju tim rizicima. Iako se Uredbom (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁵⁾ na razini Unije ujednačava regulatorni pristup poslovnim ulaganjima i platformama za skupno financiranje koje se temelji na pozajmljivanju te se uvodi više zaštitnih mjera za ublažavanje mogućih rizika od pranja novca i financiranja terorizma, kao što su dužna pažnja platformi za skupno financiranje u pogledu vlasnika projekata i u okviru postupaka izdavanja odobrenja za rad, nepostojanje usklađenog pravnog okvira s čvrstim obvezama povezanim s SPNFT-om za platforme za skupno financiranje dovodi do propusta i slabi zaštitne mjere Unije za SPNFT. Stoga je potrebno osigurati da se na sve platforme za skupno financiranje, uključujući one koje već imaju dozvolu za rad na temelju Uredbe (EU) 2020/1503, primjenjuje zakonodavstvo Unije o SPNFT-u.
- (17) Posrednici u skupnom financiranju, koji upravljaju digitalnom platformom kako bi povezali ili olakšali povezivanje ulagatelja s vlasnicima projekata kao što su udruženja ili pojedinci koji traže financiranje, izloženi su rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Poduzeća koja nemaju dozvolu za rad na temelju Uredbe (EU) 2020/1503 trenutačno ili nisu regulirana ili podliježu različitim regulatornim pristupima u državama članicama, među ostalim i s obzirom na pravila i postupke za suzbijanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma. Na takve bi se posrednike stoga trebale primjenjivati obveze iz ove Uredbe, posebno kako bi se izbjeglo preusmjeravanje novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 ili kriptoinovine koju kriminalci prikupljaju u nezakonite svrhe. Kako bi se smanjilo takve rizike, te se obveze primjenjuju na širok raspon projekata, uključujući, među ostalim, obrazovne ili kulturne projekte i prikupljanje tih novčanih sredstava ili kriptoinovine u općenitije svrhe, primjerice u području humanitarnog rada, ili radi organizacije ili proslave obiteljskog ili društvenog događanja.
- (18) Cilj Direktive (EU) 2015/849 bio je smanjiti rizike od pranja novca i financiranja terorizma povezane s velikim gotovinskim plaćanjima tako da se osobe koje trguju robom uključe u obveznike kada uplate ili prime gotovinski iznos veći od 10 000 EUR, pri čemu se državama članicama istodobno omogućuje da uvedu strože mjere. Takav se

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoinovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.).

pristup nije pokazao djelotvornim zbog slabog razumijevanja i primjene zahtjeva za SPNFT, nedostatka nadzora i ograničenog broja sumnjivih transakcija prijavljenih financijsko-obavještajnoj jedinici (FOJ). Za primjereno smanjenje rizika koji proizlaze iz zloupotrebe velikih gotovinskih iznosa na razini Unije trebalo bi utvrditi ograničenje velikih gotovinskih plaćanja iznad 10 000 EUR. Posljedično, osobe koje trguju robom više ne trebaju podlijegati obvezama povezanim s SPNFT-om, uz iznimku osoba koje trguju plemenitim metalima, dragim kamenjem, drugom robom velike vrijednosti i kulturnim dobrima.

- (19) Neke kategorije osoba koje trguju robom posebno su izložene rizicima od pranja novca i financiranja terorizma zbog visoke vrijednosti često male prenosive robe kojom trguju. Stoga bi se na osobe koje trguju plemenitim metalima, dragim kamenjem i drugom robom velike vrijednosti trebali primjenjivati zahtjevi za SPNFT ako je takvo trgovanje redovita ili glavna profesionalna aktivnost.
- (20) Motorna vozila, plovila i zrakoplovi u višim segmentima tržišta izloženi su riziku od zloupotrebe u svrhu pranja novca i financiranja terorizma s obzirom na njihovu visoku vrijednost i mogućnost prijevoza. Stoga bi se na osobe koje trguju takvom robom trebali primjenjivati zahtjevi za SPNFT. Mogućnost prijevoza te robe posebno je privlačna u svrhu pranja novca i financiranja terorizma s obzirom na lakoću kojom se takva roba može prevoziti preko ili izvan granica Unije te činjenicu da pristup informacijama o takvoj robi koja je registrirana u trećim zemljama možda nije lako dostupan nadležnim tijelima. Kako bi se smanjili rizici od moguće zloupotrebe Unijine robe velike vrijednosti u kriminalne svrhe i osigurala vidljivost vlasništva nad takvom robom, potrebno je od osoba koje trguju robom velike vrijednosti zahtijevati da prijavljuju transakcije povezane s prodajom motornih vozila, plovila i zrakoplova. Kreditne institucije i financijske institucije pružaju usluge koje su nužne za dovršetak prodaje ili prijenosa vlasništva nad takvom robom te bi također trebale biti obvezne prijavljivati te transakcije FOJ-u. Iako roba namijenjena isključivo obavljanju komercijalnih djelatnosti ne bi trebala podlijegati takvom otkrivanju informacija, prodaja za privatnu, nekomercijalnu upotrebu ne bi trebala biti ograničena na slučajeve u kojima je stranka fizička osoba, već bi se trebala odnositi i na prodaju pravnim subjektima i aranžmanima, posebno ako su osnovani kako bi upravljali bogatstvom svojeg stvarnog vlasnika.
- (21) Posrednici u investicijskim migracijama jesu privatna društva, tijela ili osobe koji djeluju ili ostvaruju izravnu interakciju s nacionalnim tijelima nadležnima za dodjelu prava na boravak u ime državljana trećih zemalja ili koji pružaju usluge posredovanja državljanima trećih zemalja koji žele ostvariti prava boravka u državi članici u zamjenu za neku vrstu ulaganja, uključujući prijenose kapitala, kupnju ili najam nekretnine, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donaciju ili sredstva za neku aktivnost od interesa za opće dobro i doprinose državnom proračunu. Programi za dodjelu prava boravka ulagateljima predstavljaju rizike i ranjivosti povezane s pranjem novca, korupcijom i utajom poreza. Te rizike pojačavaju prekogranična prava povezana s boravištem u državi članici. Stoga je potrebno da se na posrednike u investicijskim migracijama primjenjuju obveze povezane sa SPNFT-om. Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na programe za dodjelu državljanstva ulagateljima, u okviru kojih se dobiva državljanstvo u zamjenu za takva ulaganja, jer treba smatrati da takvi programi ugrožavaju temeljni status građanstva Unije i lojalnu suradnju među državama članicama.
- (22) Iako su vjerovnici za hipotekarne i potrošačke kredite obično kreditne ili financijske institucije, postoje posrednici u potrošačkim i hipotekarnim kreditima koji se ne smatraju kreditnim ili financijskim institucijama i na koje se ne primjenjuju zahtjevi za SPNFT na razini Unije, ali koji takvim obvezama podliježu u određenim državama članicama zbog svoje izloženosti rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Ovisno o njihovu poslovnom modelu, ti posrednici u potrošačkim i hipotekarnim kreditima mogu biti izloženi znatnim rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Važno je osigurati da se na subjekte koji provode slične aktivnosti i koji su izloženi takvim rizicima primjenjuju zahtjevi za SPNFT, neovisno o tome smatraju li se kreditnim institucijama ili financijskim institucijama. Stoga je primjereno uključiti posrednike u potrošačkim i hipotekarnim kreditima koji nisu kreditne ili financijske institucije, ali su zbog svojih aktivnosti izloženi rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Međutim, u mnogim slučajevima kreditni posrednik djeluje u ime kreditne institucije ili financijske institucije koja odobrava i obrađuje zajam. U tim slučajevima zahtjevi za SPNFT ne bi se trebali primjenjivati na posrednike u potrošačkim i hipotekarnim kreditima, već samo na kreditne institucije ili financijske institucije.

- (23) Kako bi se osigurao dosljedan pristup, potrebno je pojasniti na koje se subjekte u sektoru ulaganja primjenjuju zahtjevi za SPNFT. Iako su subjekti za zajednička ulaganja već obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2015/849, potrebno je ujednačiti relevantnu terminologiju s postojećim zakonodavstvom Unije o investicijskim fondovima, odnosno s direktivama 2009/65/EZ ⁽¹⁶⁾ i 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾. S obzirom na to da je fondove moguće osnovati bez pravne osobnosti, potrebno je u područje primjene ove Uredbe uključiti i njihove upravitelje. Zahtjevi za SPNFT trebali bi se primjenjivati neovisno o obliku u kojem se udjeli u fondu ili dionice fonda stavljaju na raspolaganje za kupnju u Uniji, uključujući slučajeve u kojima se udjeli ili dionice izravno ili neizravno nude ulagateljima s poslovnim nastanom u Uniji ili plasiraju takvim ulagateljima na inicijativu upravitelja ili u ime upravitelja. S obzirom na to da su i fondovi i upravitelji fondova obuhvaćeni područjem primjene zahtjeva za SPNFT, primjereno je pojasniti da bi trebalo izbjeći udvostručavanje napora. U tu svrhu mjere za SPNFT poduzete na razini fonda i na razini njegova upravitelja ne bi trebale biti iste, već bi trebale odražavati raspodjelu zadaća između fonda i njegova upravitelja.
- (24) Aktivnosti profesionalnih nogometnih klubova i nogometnih agenata izložene su riziku od pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela zbog nekoliko čimbenika svojstvenih sektoru nogometa, kao što su globalna popularnost nogometa, znatni iznosi, novčani tokovi i uključeni financijski interesi, raširenost prekograničnih transakcija i ponekad netransparentne vlasničke strukture. Zbog svih tih čimbenika nogomet je izložen mogućoj zloupotrebi od strane kriminalaca radi legitimizacije nezakonitih sredstava, što taj sport izlaže riziku od pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela. Ključna područja rizika uključuju, primjerice, transakcije s ulagateljima i sponzorima, uključujući oglašivače, te transfere igrača. Stoga bi profesionalni nogometni klubovi i nogometni agenti trebali uvesti snažne mjere za sprečavanje pranja novca, uključujući provedbu dubinske analize stranke u pogledu ulagatelja, sponzora, uključujući oglašivače, te drugih partnera i drugih ugovornih strana s kojima provode transakcije. Kako bi se izbjeglo nerazmjerno opterećenje manjih klubova koji su manje izloženi riziku od zloupotrebe u kriminalne svrhe, države članice trebale bi moći, na temelju dokazano manjeg rizika od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma, određene profesionalne nogometne klubove izuzeti od zahtjeva ove Uredbe, u cijelosti ili djelomično.
- (25) Profesionalni nogometni klubovi koji se natječu u najvišim razredima svojih nacionalnih nogometnih liga zbog svojih su aktivnosti izloženiji većem riziku od pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela u odnosu na nogometne klubove koji se natječu u nižim razredima. Na primjer, vrhunski nogometni klubovi sudjeluju u većim financijskim transakcijama, kao što su transferi igrača i sponzorski ugovori velike vrijednosti, mogli bi imati složenije korporativne strukture s višestrukim razinama vlasništva i vjerojatnije je da će sudjelovati u prekograničnim transakcijama. Zbog tih su čimbenika takvi vrhunski klubovi privlačniji kriminalcima i pružaju više mogućnosti za prikrivanje nezakonitih sredstava. Države članice stoga bi trebale moći izuzeti profesionalne nogometne klubove koji sudjeluju u najvišem razredu samo u slučajevima dokazano niskog rizika i pod uvjetom da je promet takvih klubova za svaku od prethodnih dviju godina manji od 5 000 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti. Međutim, rizik od pranja novca ne utvrđuje se isključivo na temelju razreda u kojoj se nogometni klub natječe. Klubovi u nižim razredima također mogu biti izloženi znatnim rizicima od pranja novca i povezanih predikatnih kaznenih djela. Stoga bi države članice od zahtjeva ove Uredbe trebale moći izuzeti samo nogometne klubove u nižim razredima povezane s dokazano niskim rizikom od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma.
- (26) Ovom se Uredbom usklađuju mjere koje treba uvesti radi sprečavanja pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma na razini Unije. Istodobno, u skladu s pristupom koji se temelji na riziku, države članice trebale bi moći uvesti dodatne zahtjeve u ograničenim slučajevima kada se suočavaju sa specifičnim rizicima. Kako bi se osiguralo primjereno smanjenje takvih rizika, obveznici čije se sjedište nalazi u drugoj državi članici trebali bi primjenjivati takve dodatne zahtjeve, bez obzira na to posluju li u toj drugoj državi članici na temelju slobode poslovnog nastana ili na temelju slobode pružanja usluga, pod uvjetom da imaju infrastrukturu u toj drugoj državi članici. Nadalje, radi pojašnjenja odnosa između tih sloboda unutarnjeg tržišta, važno je pojasniti koje djelatnosti čine poslovni nastan.
- (27) U skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, osim ako je to izričito navedeno u sektorskom zakonodavstvu, poslovni nastan ne mora biti u obliku društva kćeri, podružnice ili zastupništva, već se može sastojati od ureda kojim upravlja osoblje obveznika ili neovisna osoba koja je ovlaštena trajno djelovati u ime obveznika. U skladu s tom definicijom, prema kojoj je potrebno stvarno obavljanje gospodarske djelatnosti u mjestu poslovnog nastana

⁽¹⁶⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

pružatelja usluge, poštanski sandučić sam po sebi ne čini poslovni nastan. Isto tako, uredi ili druga infrastruktura koja se upotrebljava za aktivnosti potpore, kao što su samo poslovi pozadinskih ureda, informacijski centri ili podatkovni centri kojima upravljaju obveznici, ne čine poslovni nastan. S druge strane, djelatnosti kao što je pružanje usluga povezanih s kriptovalutama putem bankomata čine poslovni nastan uzimajući u obzir ograničenu fizičku opremu potrebnu gospodarskim subjektima koji svojim strankama usluge pružaju uglavnom putem interneta, kao što je slučaj s pružateljima usluga povezanih s kriptovalutama.

- (28) Važno je da se zahtjevi za SPNFT primjenjuju razmjerno i da je uvođenje svakog zahtjeva razmjerno ulozi koju obveznici mogu imati u sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma. U tom bi kontekstu, u skladu s pristupom iz ove Uredbe koji se temelji na riziku, države članice trebale moći izuzeti određene gospodarske subjekte od zahtjeva za SPNFT ako aktivnosti koje oni provode predstavljaju mali rizik od pranja novca i financiranja terorizma i ako su te aktivnosti po svojoj prirodi ograničene. Kako bi se osigurala transparentna i dosljedna primjena takvih izuzeća u cijeloj Uniji, trebalo bi uspostaviti mehanizam koji bi Komisiji omogućio provjeravanje nužnosti odobravanja izuzeća. Komisija bi trebala svake godine objaviti ta izuzeća u *Službenom listu Europske unije*.
- (29) Dosljednim skupom pravila o unutarnjim sustavima i kontrolama koji se primjenjuje na sve obveznike koji posluju na unutarnjem tržištu povećat će se usklađenost sa zahtjevima za SPNFT i omogućiti djelotvorniji nadzor. Kako bi se osiguralo odgovarajuće smanjenje rizika od pranja novca i financiranja terorizma, kao i rizika od neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija, obveznici bi trebali imati uspostavljen okvir za unutarnju kontrolu koji se sastoji od politika, postupaka i kontrola utemeljenih na riziku te jasnu raspodjelu odgovornosti u organizaciji. U skladu s pristupom iz ove Uredbe koji se temelji na riziku, te politike, postupci i kontrole trebale bi biti razmjerne prirodi poslovanja, uključujući njegove rizike i složenost, te veličini obveznika i odgovarati na rizike od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se obveznik suočava, uključujući, kad je riječ o pružateljima usluga povezanih s kriptovalutama, transakcije s pomoću novčanika s vlastitim hostingom.
- (30) Odgovarajućim pristupom utemeljenim na riziku od obveznika se zahtijeva da utvrde inherentne rizike od pranja novca i financiranja terorizma kao i rizike od neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija s kojima se suočavaju na temelju svojeg poslovanja kako bi ih djelotvorno smanjili te da osiguraju da njihove politike, postupci i unutarnje kontrole budu primjereni za odgovor na te inherentne rizike. Pritom bi obveznici u obzir trebali uzeti obilježja svojih stranaka, proizvoda, usluga ili transakcija koje nude, uključujući, kad je riječ o pružateljima usluga povezanih s kriptovalutama, transakcije s adresama s vlastitim hostingom, uključene zemlje ili zemljopisna područja te distribucijske kanale kojima se služe. U kontekstu dinamične prirode rizika, takvu bi procjenu rizika trebalo redovito ažurirati.
- (31) Radi potpore dosljednom i djelotvornom pristupu obveznika utvrđivanju rizika koji utječu na njihovo poslovanje, AMLA bi trebala izdati smjernice o minimalnim zahtjevima za sadržaj procjene rizika na razini cijelog poslovanja i o dodatnim izvorima informacija koje treba uzeti u obzir. Ti izvori mogli bi uključivati informacije međunarodnih tijela za određivanje standarda u području SPNFT-a, kao što su izvješća FATF-a o uzajamnoj evaluaciji, te druge vjerodostojne i pouzdane izvore koji pružaju informacije o tipologijama, novim rizicima i kriminalnim aktivnostima, uključujući korupciju, kao što su izvješća organizacija civilnog društva, medija i akademske zajednice.
- (32) Primjereno je voditi računa o obilježjima i potrebama manjih obveznika te osigurati postupanje koje odgovara njihovim specifičnim potrebama i prirodi poslovanja. To bi moglo uključivati izuzimanje određenih obveznika od provedbe procjene rizika ako su rizici u sektoru u kojem obveznik posluje jasni.
- (33) FATF je izradio standarde za jurisdikcije s pomoću kojih se mogu utvrditi i procijeniti rizici od mogućeg neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija povezanih s financiranjem širenja oružja te poduzeti mjere za smanjenje tih rizika. Ti novi standardi koje je uveo FATF ne zamjenjuju i ne ugrožavaju postojeće stroge zahtjeve prema kojima zemlje moraju primjenjivati ciljne financijske sankcije kako bi poštovala odgovarajuće rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda („VSUN”) o sprečavanju, suzbijanju i prekidanju širenja oružja za

masovno uništenje i njegova financiranja. Te postojeće obveze, koje se na razini Unije provode odlukama Vijeća 2010/413/ZVSP⁽¹⁸⁾ i (ZVSP) 2016/849⁽¹⁹⁾ kao i uredbama Vijeća (EU) br. 267/2012⁽²⁰⁾ i (EU) 2017/1509⁽²¹⁾, ostaju obvezujuće za sve fizičke i pravne osobe u Uniji. S obzirom na specifične rizike od neprovođenja i izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija kojima je Unija izložena, primjereno je proširiti procjenu rizika kako bi se obuhvatile sve ciljane financijske sankcije donesene na razini Unije. Time što su mjere za SPNFT povezane s ciljanim financijskim sankcijama osjetljive na rizik ne ukida se obveza, utemeljena na pravilima, za sve fizičke ili pravne osobe u Uniji o zamrzavanju i zabrani izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje sredstava ili druge imovine osobama ili subjektima uvrštenima na popis.

- (34) Kako bi se osiguralo da se rizici od neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija na odgovarajući način smanje, važno je utvrditi mjere koje obveznici moraju provesti, uključujući mjere za provjeru svoje baze stranaka u odnosu na popise osoba ili subjekata uvrštenih na popis na koje se primjenjuju ciljane financijske sankcije. Zahtjevima koji se na temelju ove Uredbe uvode za obveznike ne ukida se obveza, utemeljena na pravilima, za sve fizičke ili pravne osobe u Uniji o zamrzavanju i zabrani izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje sredstava i druge imovine osobama ili subjektima na koje se primjenjuju ciljane financijske sankcije. Osim toga, svrha zahtjeva iz ove Uredbe nije zamijeniti obveze koje se odnose na provjeru stranaka radi provedbe ciljanih financijskih sankcija na temelju drugih pravnih akata Unije ili nacionalnog prava.
- (35) Kako bi se uzela u obzir najnovija kretanja na međunarodnoj razini, ovom Uredbom treba uvesti zahtjev za utvrđivanje, razumijevanje, upravljanje i smanjenje rizika od mogućeg neprovođenja ili izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija na razini obveznika.
- (36) Popisi ili uvrštenja na popis pojedinaca ili subjekata od strane VSUN-a ili Odbora za sankcije UN-a integrirani su u pravo Unije odlukama i uredbama donesenima na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) odnosno članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojima se takvim pojedincima i subjektima nameću ciljane financijske sankcije. Postupak donošenja takvih akata na razini Unije zahtijeva provjeru usklađenosti svakog uvrštenja na popis ili popisa s temeljnim pravima zajamčenima Poveljom. U razdoblju od trenutka objave od strane UN-a do trenutka početka primjene akata Unije kojima se prenose UN-ovi popisi ili uvrštenja na popis te kako bi se omogućila djelotvorna primjena ciljanih financijskih sankcija, obveznici bi trebali voditi evidenciju o sredstvima ili drugoj imovini koju drže za stranke koje su na popisu ili uvrštene na popis na temelju financijskih sankcija UN-a, ili za stranke koje su u vlasništvu ili pod kontrolom pojedinaca ili subjekata na popisu ili uvrštenih na popis, te o svim pokušanim transakcijama i transakcijama provedenima za stranku, primjerice radi ispunjavanja osnovnih potreba stranke.
- (37) Pri procjeni je li stranka, koja je pravni subjekt, u vlasništvu ili pod kontrolom pojedinaca uvrštenih na popis na temelju ciljanih financijskih sankcija, obveznici bi trebali uzeti u obzir Smjernice Vijeća o provedbi i evaluaciji mjera ograničavanja (sankcija) u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike i najbolje prakse Unije za djelotvornu provedbu mjera ograničavanja.
- (38) Važno je da obveznici poduzmu sve mjere na razini svojeg rukovodstva kako bi uveli unutarnje politike, postupke i kontrole te ispunili zahtjeve za SPNFT. Iako bi člana upravljačkog tijela trebalo odrediti kao osobu odgovornu za provedbu unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika, odgovornost za usklađenost sa zahtjevima za SPNFT u konačnici bi trebalo snositi upravljačko tijelo obveznika. Tim pripisivanjem odgovornosti ne bi se trebale dovoditi u pitanje nacionalne odredbe o zajedničkoj građanskopravnoj ili kaznenoj odgovornosti upravljačkih tijela. Zadaće koje se odnose na svakodnevnu provedbu unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika povezanih s SPNFT-om trebalo bi povjeriti službeniku za praćenje usklađenosti.

⁽¹⁸⁾ Odluka Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL L 195, 27.7.2010., str. 39.).

⁽¹⁹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/849 od 27. svibnja 2016. o mjerama ograničavanja protiv Demokratske Narodne Republike Koreje i o stavljanju izvan snage Odluke 2013/183/ZVSP (SL L 141, 28.5.2016., str. 79.).

⁽²⁰⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010 (SL L 88, 24.3.2012., str. 1.).

⁽²¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1509 od 30. kolovoza 2017. o mjerama ograničavanja protiv Demokratske Narodne Republike Koreje i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 329/2007 (SL L 224, 31.8.2017., str. 1.).

- (39) Svaka država članica trebala bi moći u svojem nacionalnom pravu utvrditi da obveznik na kojega se primjenjuju bonitetna pravila kojima se zahtijeva imenovanje službenika za praćenje usklađenosti ili voditelja funkcije unutarnje revizije može tim osobama povjeriti funkcije i odgovornosti službenika za praćenje usklađenosti u području SPNFT-a i funkciju unutarnje revizije za potrebe SPNFT-a. U slučajevima većih rizika ili ako je to opravdano veličinom obveznika, odgovornost za kontrolu usklađenosti i svakodnevno provođenje politika i postupaka obveznika povezanih s SPNFT-om trebala bi se moći povjeriti dvjema različitim osobama.
- (40) Kako bi se mjere za SPNFT djelotvorno provodile, ključno je i da zaposlenici obveznika, kao i njihovi zastupnici i distributeri, koji imaju ulogu u toj provedbi, razumiju zahtjeve i unutarnje politike, postupke i kontrole koje obveznik provodi. Obveznici bi u tu svrhu trebali postaviti mjere, uključujući programe za osposobljavanje. Obveznici bi prema potrebi trebali osigurati osnovno osposobljavanje o mjerama za SPNFT svima koji imaju ulogu u provedbi takvih mjera. To uključuje ne samo zaposlenike obveznika nego i njihove zastupnike i distributere.
- (41) Pojedinci kojima su povjerene zadaće povezane s usklađenošću obveznika sa zahtjevima za SPNFT trebali bi proći procjenu vještina, znanja, kvalifikacija, integriteta i ponašanja. Ako zaposlenici obavljaju zadaće povezane s usklađenošću obveznika sa zahtjevima za SPNFT u odnosu na stranke s kojima su u bliskom privatnom ili poslovnom odnosu, to može dovesti do sukoba interesa i ugroziti integritet sustava. Takvi odnosi mogli bi postojati u trenutku uspostavljanja poslovnog odnosa, ali mogu nastati i kasnije. Stoga bi obveznici trebali imati uspostavljene postupke za upravljanje sukobima interesa i njihovo rješavanje. Tim bi se postupcima trebalo osigurati da u odnosu na takve stranke zaposlenici ne mogu obavljati zadaće povezane s usklađenošću obveznika sa zahtjevima za SPNFT.
- (42) Moguće su situacije u kojima pojedinci koji bi se smatrali obveznicima svoje usluge interno pružaju poduzećima čije aktivnosti nisu obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe. Budući da ta poduzeća ne djeluju kao čuvari financijskog sustava Unije, važno je pojasniti da takvi zaposlenici, na primjer interno zaposleni pravnici, nisu obuhvaćeni zahtjevima ove Uredbe. Slično tomu, pojedince koji obavljaju aktivnosti obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe ne bi trebalo smatrati samostalnim obveznicima ako se te aktivnosti obavljaju u kontekstu njihova zaposlenja u obvezniku, na primjer u slučaju odvjetnika ili računovođa zaposlenih u odvjetničkom ili računovodstvenom društvu.
- (43) Dosljedna provedba politika i postupaka za SPNFT na razini grupe ključna je za sigurno i djelotvorno upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma u grupi. U tu bi svrhu matično društvo trebalo donijeti i provoditi politike, postupke i kontrole na razini grupe. Subjekti u grupi trebali bi biti obvezni razmjenjivati informacije kada je takva razmjena relevantna za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma. Pri dijeljenju informacija trebalo bi osigurati dovoljna jamstva u smislu povjerljivosti, zaštite podataka i upotrebe informacija. AMLA bi trebala imati zadaću izraditi nacrt regulatornih standarda kojima se određuju minimalni zahtjevi za postupke i politike na razini grupe, uključujući minimalne standarde za razmjenu informacija unutar grupe i kriterije za identifikaciju matičnih društava za grupe čije se sjedište nalazi izvan Unije.
- (44) Kako bi se osigurala djelotvorna primjena zahtjeva za SPNFT u slučaju više obveznika koji su izravno ili neizravno međusobno povezani i čine grupu subjekata ili su njezin dio, potrebno je razmotriti najširu moguću definiciju grupe. U tu bi svrhu obveznici trebali slijediti primjenjiva računovodstvena pravila, prema kojima se strukture s različitim vrstama gospodarskih veza mogu smatrati grupama. Iako tradicionalna grupa uključuje matično društvo i njegova društva kćeri, druge vrste struktura grupe jednako su relevantne, primjerice strukture grupe koje čini nekoliko matičnih društava koja u vlasništvu imaju jedno društvo kćer, koje se nazivaju subjektima stalno povezanim sa središnjim tijelom u članku 10. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²²⁾, ili financijske institucije koje su članovi istog institucionalnog sustava zaštite iz članka 113. stavka 7. te uredbe. Sve su te strukture grupe prema računovodstvenim pravilima te bi ih stoga za potrebe ove Uredbe trebalo smatrati grupama.

⁽²²⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

- (45) Uz grupe postoje i druge strukture, kao što su mreže ili partnerstva, u kojima obveznici mogu dijeliti zajedničko vlasništvo, upravljanje i kontrole usklađenosti. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sve sektore i izbjegla preopterećenost tih sektora, AMLA bi trebala utvrditi situacije u kojima se na te strukture trebaju primjenjivati slične politike na razini grupe, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti.
- (46) Postoje slučajevi kada se podružnice i društva kćeri obveznika nalaze u trećim zemljama u kojima su minimalni zahtjevi za SPNFT, uključujući obveze zaštite podataka, manje strogi od okvira Unije za SPNFT. U takvim slučajevima te kako bi se u potpunosti spriječilo korištenje financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma i osigurao najviši standard zaštite osobnih podataka građana Unije, te bi podružnice i društva kćeri trebale biti usklađene sa zahtjevima za SPNFT utvrđenima na razini Unije. Ako pravo treće zemlje ne dopušta usklađivanje s tim zahtjevima, na primjer zbog ograničenja sposobnosti grupe da pristupa informacijama, obrađuje ih ili razmjenjuje zbog nedostatne razine zaštite podataka ili zakona o bankarskoj tajni u toj trećoj zemlji, obveznici bi trebali poduzeti dodatne mjere kako bi osigurali da podružnice i društva kćeri u toj zemlji djelotvorno upravljaju rizicima. AMLA bi trebala imati zadaću izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje vrsta takvih dodatnih mjera, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti.
- (47) Obveznici bi mogli zadaće povezane s ispunjavanjem određenih zahtjeva za SPNFT eksternalizirati pružatelju usluga. U slučaju da odnos između obveznika i pružatelja usluga koji nisu obuhvaćeni zahtjevima za SPNFT uključuje eksternalizaciju na ugovornoj osnovi, sve obveze tih pružatelja usluga povezane sa SPNFT-om proizlaze jedino iz ugovora između stranaka, a ne iz ove Uredbe. Stoga bi odgovornost za ispunjavanje zahtjeva za SPNFT trebala u cijelosti ostati na obvezniku. Ako je u identifikaciju stranke na daljinu uključen pružatelj usluga, obveznik bi osobito trebao osigurati da se poštuje pristup koji se temelji na riziku. Postupci ili aranžmani koji doprinose ispunjavanju zahtjeva na temelju ove Uredbe, ali u kojima zahtjev ne ispunjava sâm pružatelj usluga, kao što su upotreba ili nabava softvera treće strane ili pristup obveznika bazama podataka ili uslugama provjere, ne smatraju se eksternalizacijom.
- (48) Mogućnost eksternalizacije zadaća pružatelju usluga omogućuje obveznicima da odluče kako će raspodijeliti svoje resurse radi usklađivanja s ovom Uredbom, ali ih ne oslobađa obveze da razumiju smanjuju li se mjerama koje poduzimaju, uključujući mjere koje su eksternalizirali pružateljima usluga, utvrđeni rizici od pranja novca i financiranja terorizma te jesu li takve mjere primjerene. Kako bi se osiguralo takvo razumijevanje, konačne odluke o mjerama koje utječu na provedbu politika, postupaka i kontrola uvijek bi trebao donositi obveznik.
- (49) Obavješćivanje nadzornika o aranžmanima za eksternalizaciju ne podrazumijeva prihvaćanje aranžmana za eksternalizaciju. Međutim, informaciju iz te obavijesti, osobito ako se ključne funkcije eksternaliziraju ili ako obveznik sustavno eksternalizira svoje funkcije, nadzornici bi mogli uzeti u obzir pri procjeni sustava i kontrola obveznika te pri utvrđivanju profila preostalog rizika ili pripremi za inspekcije.
- (50) Kako bi odnosi eksternalizacije učinkovito funkcionirali, potrebno je dodatno pojasniti uvjete pod kojima se eksternalizacija odvija. AMLA bi trebala imati zadaću izraditi smjernice o uvjetima pod kojima se eksternalizacija može odvijati te o ulogama i odgovornostima uključenih strana. Kako bi se u cijeloj Uniji osigurao dosljedan nadzor nad praksom eksternalizacije, smjernicama bi trebalo pojasniti i način na koji nadzornici trebaju uzeti u obzir takvu praksu i provjeriti usklađenost sa zahtjevima za SPNFT kada obveznici primjenjuju takvu praksu.
- (51) Zahtjevi u pogledu dubinske analize stranke ključni su kako bi se osiguralo da obveznici utvrde, provjere i prate poslovne odnose sa svojim klijentima s obzirom na rizike od pranja novca i financiranja terorizma koje predstavljaju. Točna identifikacija i provjera podataka potencijalnih i postojećih stranaka ključne su za razumijevanje rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji su povezani s klijentima, neovisno o tome jesu li oni fizičke ili pravne osobe. Obveznici bi također trebali razumjeti u čije se ime ili korist provodi transakcija, na primjer u situacijama u kojima kreditne institucije ili financijske institucije pružaju račune pravnim stručnjacima kako bi primali ili držali novčana sredstva svojih klijenata kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive

(EU) 2015/2366. U kontekstu dubinske analize stranke, osoba u čiju se korist provode transakcija ili aktivnost ne odnosi se na primatelja ili korisnika transakcije koju je obveznik proveo za svoju stranku.

- (52) Potrebno je postići ujednačen i visok standard dubinske analize stranke u Uniji oslanjajući se na ujednačene zahtjeve za identifikaciju stranaka i provjeru njihova identiteta te smanjivanjem nacionalnih odstupanja radi omogućivanja jednakih uvjeta na cijelom unutarnjem tržištu i dosljedne primjene odredaba u Uniji. Istodobno je ključno da obveznici mjere dubinske analize stranke primjenjuju na način koji se temelji na riziku. Pristup koji se temelji na riziku nije neopravdano dopuštena mogućnost za obveznike. Uključuje odlučivanje na temelju dokaza radi djelotvornijeg usmjeravanja na rizike od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se suočava Unija i oni koji u njoj posluju.
- (53) Organizacije civilnog društva koje obavljaju dobrotvorni ili humanitarni rad u trećim zemljama doprinose ciljevima Unije u pogledu postizanja mira, stabilnosti, demokracije i blagostanja. Kreditne institucije i financijske institucije imaju važnu ulogu u osiguravanju da takve organizacije mogu nastaviti s radom jer omogućuju pristup financijskom sustavu i važnim financijskim uslugama koje omogućuju usmjeravanje razvojnih i humanitarnih sredstava u područja u razvoju ili područja sukoba. Iako bi obveznici trebali biti svjesni da ih aktivnosti koje se provode u određenim jurisdikcijama izlažu većem riziku od pranja novca ili financiranja terorizma, aktivnosti organizacija civilnog društva u tim jurisdikcijama same po sebi ne bi trebale biti razlog za odbijanje pružanja financijskih usluga ili prekid takvih usluga jer pristup temeljen na riziku zahtijeva sveobuhvatnu procjenu rizika koje predstavljaju pojedinačni poslovni odnosi i primjenu odgovarajućih mjera za smanjenje konkretnih rizika. Iako kreditne institucije i financijske institucije i dalje mogu slobodno odlučivati s kime stupaju u ugovorne odnose, trebale bi isto tako biti svjesne središnje uloge koju imaju u funkcioniranju međunarodnog financijskog sustava i omogućivanju kretanja novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 ili kriptoinovine za važne razvojne i humanitarne ciljeve organizacija civilnog društva. Stoga bi takve institucije trebale iskoristiti fleksibilnost koju dopušta pristup utemeljen na riziku kako bi na razmjern način smanjile rizike povezane s poslovnim odnosima. Ni u kojem slučaju ne bi se trebalo pozivati na razloge povezane s SPNFT-om kako bi se opravdale poslovne odluke u vezi s potencijalnim ili postojećim klijentima.
- (54) Obveznici bi trebali utvrditi i poduzeti razumne mjere za provjeru identiteta stvarnog vlasnika s pomoću pouzdanih dokumenata i izvora informacija. Uvid u središnje registre informacija o stvarnom vlasništvu („središnji registri“) omogućuje obveznicima da osiguraju dosljednost s informacijama pribavljenima postupkom provjere te ne bi trebao biti primarni izvor obveznika za provjeru. Ako obveznici tijekom dubinske analize stranke utvrde nepodudarnosti između informacija koje se čuvaju u središnjim registrima i informacija koje pribave od stranke ili iz drugih pouzdanih izvora, trebali bi te nepodudarnosti prijaviti subjektu zaduženom za relevantni središnji registar kako bi se mogle poduzeti mjere za uklanjanje nedosljednosti. Taj proces doprinosi kvaliteti i pouzdanosti informacija koje se čuvaju u tim registrima, u okviru višedimenzionalnog pristupa kojim se osigurava da su informacije sadržane u središnjim registrima točne, primjerene i ažurirane. U niskorizičnim situacijama i ako su stvarni vlasnici poznati obvezniku, obveznici bi trebali moći dopustiti stranci da prijavi nepodudarnosti ako se utvrde manje razlike koje čine tipografske ili slične tehničke pogreške.
- (55) Potrebno je na odgovarajući način smanjiti rizike koje predstavljaju strani pravni subjekti i strani pravni aranžmani. Ako pravni subjekt stvoren izvan Unije ili trust osnovan izričitom izjavom ili slični pravni aranžman kojim se upravlja izvan Unije, ili čiji upravitelj ili osoba na istovjetnom položaju ima boravište ili poslovni nastan izvan Unije, namjerava uspostaviti poslovne odnose s obveznikom, registracija informacija o stvarnom vlasništvu u središnjem registru države članice trebala bi biti preduvjet za uspostavljanje poslovnog odnosa. Međutim, za pravne subjekte stvorene izvan Unije taj bi se zahtjev trebao primjenjivati samo u slučaju srednje visokog ili visokog rizika od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma povezanih s kategorijom stranog pravnog subjekta ili sektorom u kojem strani pravni subjekt posluje, ili u slučaju srednje visokog ili visokog rizika od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma povezanih sa sektorom u kojem obveznik posluje. Registracija informacija o stvarnom vlasništvu trebala bi biti preduvjet i za nastavak poslovnog odnosa s pravnim subjektom stvorenim izvan Unije u situaciji u kojoj taj odnos nakon uspostave postane povezan s takvim srednje visokim ili visokim rizikom.
- (56) Proces uspostavljanja poslovnog odnosa ili poduzimanja koraka potrebnih za provedbu povremene transakcije pokreće se ako stranka izrazi interes za stjecanje proizvoda ili primanje usluge od obveznika. Usluge koje nude posrednici u prometu nekretnina uključuju pomoć strankama u pronalasku nekretnine za kupnju, prodaju, najam ili

zakup. Takve usluge počinju biti relevantne za potrebe SPNFT-a ako postoji jasna naznaka da su strane voljne izvršiti kupnju, prodaju, najam ili zakup ili poduzeti potrebne pripremne korake. Primjerice, to bi mogao biti trenutak u kojem strane daju i prihvaćaju ponudu za kupnju ili najam nekretnine. Prije tog trenutka ne bi bilo potrebno provesti dubinsku analizu nijedne potencijalne stranke. Slično tomu, ne bi bilo razmjerno provesti dubinsku analizu stranke u vezi s osobama koje još nisu izrazile interes da izvrše kupnju ili unajme određenu nekretninu.

- (57) Transakcije povezane s nekretninama izložene su rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Kako bi se ti rizici smanjili, upravitelji nekretnina koji posreduju u kupnji, prodaji i iznajmljivanju nekretnina trebali bi podlijegati zahtjevima ove Uredbe, neovisno o njihovu nazivu ili glavnoj djelatnosti ili struci, uključujući subjekte koji se bave razvojem nekretnina kada i u mjeri u kojoj posreduju pri kupnji, prodaji i iznajmljivanju nekretnina.
- (58) Anonimnost povezana s određenim proizvodima elektroničkog novca izlaže ih rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Međutim, postoje znatne razlike unutar sektora, pa nisu svi proizvodi elektroničkog novca izloženi istoj razini rizika. Na primjer, određeni proizvodi elektroničkog novca male vrijednosti, kao što su darovne kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima ili vaučeri s unaprijed uplaćenim sredstvima, mogli bi predstavljati nizak rizik od pranja novca ili financiranja terorizma. Kako bi se osiguralo da su zahtjevi za taj sektor razmjerni riziku i da u praksi ne ometaju poslovanje, trebalo bi biti moguće da se u određenim okolnostima dokazano niskog rizika i pod strogim uvjetima za smanjenje rizika ti proizvodi izuzmu od određenih mjera dubinske analize stranke, kao što su identifikacija i provjera stranke i stvarnog vlasnika, ali ne i od praćenja transakcija ili poslovnih odnosa. Nadzornici bi trebali moći odobriti takvo izuzeće samo nakon provjere dokazano niskog rizika uzimajući u obzir relevantne čimbenike rizika koje treba definirati AMLA i na način kojim se djelotvorno smanjuje svaki rizik od pranja novca ili financiranja terorizma i sprečava zaobilaženje pravila o SPNFT-u. U svakom slučaju, svako izuzeće trebalo bi biti uvjetovano strogim ograničenjima u pogledu maksimalne vrijednosti proizvoda, njegove isključive upotrebe za kupnju robe ili usluga te pod uvjetom da se pohranjeni iznos ne može zamijeniti za drugu vrijednost.
- (59) Od obveznika se ne bi trebalo zahtijevati da primjenjuju mjere dubinske analize na stranke koje provode povremene ili povezane transakcije ispod određene vrijednosti ako ne postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma. S obzirom na to da se prag od 10 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti, primjenjuje na većinu povremenih transakcija, obveznici koji posluju u sektorima izloženima većem riziku od pranja novca i financiranja terorizma ili provode transakcije koje predstavljaju takav rizik trebali bi biti obvezni primjenjivati mjere dubinske analize stranke za transakcije s nižim pragovima. Kako bi se identificirali ti sektori ili transakcije, kao i odgovarajući pragovi za te sektore ili transakcije, AMLA bi trebala izraditi poseban nacrt regulatornih tehničkih standarda.
- (60) Postoje posebne situacije u kojima za potrebe dubinske analize stranke pojam stranke nije ograničen na osobu koja provodi transakciju s obveznikom. Primjerice, to je slučaj kada je samo jedan javni bilježnik uključen u transakciju povezanu s nekretninama. U takvim slučajevima, kako bi se osigurala provedba odgovarajućih provjera transakcije radi otkrivanja mogućih slučajeva pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma, obveznici bi i kupca i prodavatelja trebali smatrati strankama te za obje strane primijeniti mjere dubinske analize stranke. U ovoj bi se Uredbi trebao navesti popis takvih situacija u kojima stranka nije izravna stranka obveznika ili nije na nju ograničena. Takvim bi se popisom trebalo dopuniti razumijevanje pojma stranke u uobičajenim situacijama te ga ne bi trebalo razumijevati kao da sadržava iscrpno tumačenje tog pojma. Slično tomu, poslovni odnos ne bi uvijek trebao zahtijevati ugovorni odnos ili drugi formalni dogovor sve dok se usluge pružaju opetovano ili tijekom određenog razdoblja tako da podrazumijevaju element trajanja. Ako se nacionalnim pravom obveznicima koji su javni službenici zabranjuje uspostavljanje ugovornih odnosa sa strankama, takvo nacionalno pravo ne bi trebalo tumačiti na način da se takvim obveznicima zabranjuje da niz transakcija smatraju poslovnim odnosom za potrebe SPNFT-a.
- (61) Uvođenjem ograničenja na razini Unije za velika gotovinska plaćanja smanjuju se rizici povezani s upotrebom takvih plaćanja. Međutim, obveznici koji provode transakcije u gotovini ispod tog iznosa i dalje su izloženi riziku od pranja novca i financiranja terorizma jer pružaju točku ulaska u financijski sustav Unije. Stoga je potrebno zahtijevati primjenu mjera dubinske analize stranke kako bi se smanjili rizici od zloupotrebe gotovine. Kako bi se osiguralo da su mjere razmjerne rizicima koje predstavljaju transakcije čija je vrijednost manja od 10 000 EUR, takve bi mjere trebale biti ograničene na identifikaciju i provjeru stranke i stvarnog vlasnika pri provedbi povremenih gotovinskih transakcija u iznosu od najmanje 3 000 EUR. Tim se ograničenjem obveznik ne oslobađa dužnosti da primjenjuje

sve mjere dubinske analize stranke kad god postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma ili da prijavi sumnjive transakcije FOJ-u.

- (62) Neki poslovni modeli temelje se na tome da obveznik ima poslovni odnos s trgovcem za pružanje usluga iniciranja plaćanja putem kojih se trgovcu plaća za pružanje robe ili usluga, a ne sa strankom trgovca, koja odobrava uslugu iniciranja plaćanja za pokretanje jedne ili jednokratne transakcije u korist trgovca. U takvom poslovnom modelu stranka obveznika za potrebe pravila o SPNFT-u jest trgovac, a ne stranka trgovca. Stoga bi, u pogledu usluga iniciranja plaćanja, obveznik trebao mjere dubinske analize stranke primjenjivati u odnosu na trgovca. U odnosu na druge financijske usluge koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, među ostalim ako ih pruža isti gospodarski subjekt, određivanje stranke trebalo bi se provesti s obzirom na pružene usluge.
- (63) Djelatnosti priređivanja igara na sreću razlikuju se po prirodi, geografskom opsegu i povezanim rizicima. Kako bi se osigurala proporcionalna primjena ove Uredbe utemeljena na riziku, države članice trebale bi moći identificirati usluge igara na sreću povezane s niskim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma, kao što su državne ili privatne lutrije ili djelatnosti priređivanja igara na sreću kojima upravlja država, te odlučiti da na njih neće primjenjivati sve ili pojedine zahtjeve ove Uredbe. S obzirom na moguće prekogranične učinke nacionalnih iznimaka, potrebno je osigurati dosljednu primjenu strogog pristupa utemeljenog na riziku u cijeloj Uniji. U tu bi svrhu Komisiji trebalo omogućiti da odobri odluke država članica ili da ih odbije ako iznimka nije opravdana dokazano niskim rizikom. U svakom slučaju, ne bi trebalo odobravati nikakve iznimke u pogledu djelatnosti povezanih s većim rizicima. To vrijedi za djelatnosti kao što su kasina, internetske igre na sreću i sportsko klađenje, ali ne i djelatnosti priređivanja internetskih igara na sreću kojima upravlja država, ili izravnim pružanjem tih usluga ili reguliranjem načina na koji se te usluge igara na sreću organiziraju i provode i kako se njima upravlja. S obzirom na rizike za javno zdravlje ili kriminalne aktivnosti koji mogu biti povezani s igrama na sreću, nacionalne mjere kojima se uređuju organizacija i provedba usluga igara na sreću te upravljanje njima mogu doprinijeti smanjenju rizika povezanih s tom djelatnosti ako se njima uistinu nastoje ostvariti ciljevi javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja.
- (64) Prag od 2 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti, koji se primjenjuje na pružatelje usluga igara na sreću primjenjuje se neovisno o tome provodi li stranka jednu transakciju najmanje u vrijednosti tog iznosa ili nekoliko manjih transakcija čiji je zbroj jednak tom iznosu. U tu bi svrhu pružatelji usluga igara na sreću trebali moći pripisati transakcije određenoj stranci čak i ako još nisu provjerili identitet stranke, kako bi mogli utvrditi je li i kada je dosegnut taj prag. Stoga bi pružatelji usluga igara na sreću trebali imati uspostavljene sustave koji omogućuju pripisivanje i praćenje transakcija prije primjene zahtjeva za provedbu dubinske analize stranke. U slučaju kasina ili drugih fizičkih prostora za priređivanje igara na sreću, može biti nepraktično provjeravati identitet stranke nakon svake transakcije. U takvim slučajevima trebalo bi biti moguće identificirati stranku i provjeriti njezin identitet pri ulasku u prostore za priređivanje igara na sreću, pod uvjetom da su uspostavljeni sustavi za pripisivanje transakcije provedenih u prostorima za priređivanje igara na sreću, uključujući kupnju ili razmjenu žetona za igre na sreću, toj stranci.
- (65) Iako su se Direktivom (EU) 2015/849 u određenoj mjeri uskladila pravila država članica u području obveza identifikacije stranaka, njome nisu utvrđena detaljna pravila povezana s postupcima kojih se obveznici trebaju pridržavati. S obzirom na ključnu važnost tog aspekta u sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma, primjereno je, u skladu s pristupom koji se temelji na riziku, uvesti konkretnije i detaljnije odredbe o identifikaciji stranaka i provjeri identiteta stranke, bez obzira na to je li riječ o fizičkim ili pravnim osobama, pravnim aranžmanima kao što su trustovi ili subjektima koji imaju pravnu sposobnost na temelju nacionalnog prava.
- (66) Tehnološka dostignuća i napredak u digitalizaciji omogućuju sigurnu daljinsku ili elektroničku identifikaciju i provjeru potencijalnih i postojećih stranaka te mogu olakšati provedbu dubinske analize stranke na daljinu. Rješenja za identifikaciju utvrđena u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²³⁾ omogućuju sigurna i pouzdana sredstva identifikacije i provjere i za potencijalne i za postojeće stranke te mogu olakšati provedbu dubinske analize stranke na daljinu. Obveznici bi u postupku identifikacije stranke u obzir trebali uzeti i prihvatiti elektroničku identifikaciju utvrđenu tom uredbom. Ako su uspostavljene odgovarajuće mjere smanjenja rizika, upotrebom takvih sredstava identifikacije moguće je razinu rizika smanjiti do standardne ili čak niske. Ako

(23) Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

takva elektronička identifikacija nije dostupna stranci, na primjer zbog prirode njezina boravišnog statusa u određenoj državi članici ili boravišta u trećoj zemlji, provjeru bi trebalo obavljati putem relevantnih kvalificiranih usluga povjerenja.

- (67) Kako bi se osiguralo da se okvirom za SPNFT sprečava ulazak nezakonitih sredstava u financijski sustav, obveznici bi trebali provesti dubinsku analizu stranke prije uspostavljanja poslovnih odnosa s potencijalnim klijentima u skladu s pristupom koji se temelji na riziku. Međutim, kako ne bi došlo do nepotrebnih odgoda u uobičajenom poslovanju, obveznici bi trebali moći prikupiti informacije od potencijalnih stranaka tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa. Kreditne institucije i financijske institucije trebale bi moći pribaviti potrebne informacije od potencijalnih stranaka nakon što je odnos uspostavljen pod uvjetom da se transakcije ne započinju sve do uspješne provedbe postupka dubinske analize stranke.
- (68) Postupak dubinske analize stranke nije ograničen na identifikaciju i provjeru identiteta stranke. Prije uspostavljanja poslovnih odnosa ili provođenja povremenih transakcija obveznici bi također trebali procijeniti svrhu i prirodu poslovnog odnosa ili povremene transakcije. Predugovorne ili druge informacije o predloženom proizvodu ili usluzi koje se daju potencijalnoj stranci mogu doprinijeti razumijevanju te svrhe. Obveznici bi uvijek trebali moći nedvosmisleno procijeniti svrhu i prirodu potencijalnog poslovnog odnosa ili povremene transakcije. Ako ponudena usluga ili proizvod strankama omogućuje provođenje različitih vrsta transakcija ili aktivnosti, obveznici bi trebali pribaviti dovoljno informacija o namjeri stranke u vezi s korištenjem tog odnosa.
- (69) Kako bi se osigurala djelotvornost okvira za SPNFT, obveznici bi trebali redovito preispitivati informacije pribavljene od svojih stranaka u skladu s pristupom koji se temelji na riziku. Poslovni odnosi vjerojatno će se razvijati u skladu s promjenama okolnosti stranke i aktivnosti koje ona provodi u okviru poslovnog odnosa. Kako bi se zadržalo sveobuhvatno razumijevanje profila rizičnosti stranke i provodila smisljena kontrola transakcija, obveznici bi trebali redovito preispitivati informacije koje pribave od svojih stranaka, u skladu s pristupom koji se temelji na riziku. Takva bi se preispitivanja trebala provoditi periodično, ali bi se trebala pokrenuti i na temelju promjena relevantnih okolnosti stranke ako činjenice i informacije upućuju na moguću promjenu profila rizičnosti ili identifikacijskih podataka stranke. U tu bi svrhu obveznik trebao razmotriti treba li preispitati dosje o stranci uslijed bitnih promjena kao što su promjena u jurisdikcijama s kojima se provodi transakcija, u vrijednosti ili obujmu transakcija, na temelju zahtjeva za nove proizvode ili usluge koji se znatno razlikuju u smislu rizika ili nakon promjena stvarnog vlasništva.
- (70) Kad je riječ o stalnim klijentima za koje su nedavno provedene mjere dubinske analize stranke, mjere dubinske analize stranke trebale bi se moći provesti tako da se od stranke dobije potvrda da se informacije i dokumenti iz evidencije nisu promijenili. Takva metoda olakšava primjenu obveza povezanih s SPNFT-om u situacijama u kojima je obveznik uvjeren da se informacije koje se odnose na stranku nisu promijenile jer su obveznici dužni osigurati da poduzmu odgovarajuće mjere dubinske analize stranke. U svim slučajevima trebalo bi evidentirati potvrdu primljenu od stranke i sve promjene informacija koje se čuvaju o stranci.
- (71) Obveznici bi mogli pružati više od jednog proizvoda ili usluge u kontekstu poslovnog odnosa. U tim okolnostima nije cilj da zahtjev u pogledu ažuriranja informacija, podataka i dokumenata u redovitim vremenskim razmacima bude usmjeren na pojedinačni proizvod ili uslugu, nego na poslovni odnos u cijelosti. Obveznici su za čitav opseg pruženih proizvoda ili usluga dužni procijeniti kada su se promijenile relevantne okolnosti stranke ili kada su ispunjeni drugi uvjeti na temelju kojih se pokreće ažurirana dubinska analiza stranke te preispitati dosje o stranci s obzirom na cjelokupni poslovni odnos.
- (72) Obveznici bi isto tako trebali uspostaviti sustav praćenja za otkrivanje transakcija koje bi mogle pobuditi sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Kako bi se osigurala djelotvornost praćenja transakcija, aktivnost praćenja koju provode obveznici načelno bi trebala obuhvaćati sve usluge i proizvode koji se nude strankama te sve transakcije koje obveznik provede u ime stranke ili koje ponudi stranci. Međutim, nije potrebno detaljno provjeravati svaku pojedinačnu transakciju. Intenzitet praćenja trebao bi se temeljiti na pristupu temeljenom na riziku i na preciznim i relevantnim kriterijima, osobito uzimajući u obzir obilježja stranaka i s njima povezanu razinu rizika,

ponuđene proizvode i usluge te uključene zemlje i zemljopisna područja. AMLA bi trebala izraditi smjernice kako bi se osiguralo da je intenzitet praćenja poslovnih odnosa i transakcija primjeren i razmjeren razini rizika.

- (73) Prekid poslovnog odnosa kada nije moguće provesti mjere dubinske analize stranke smanjuje izloženost obveznika rizicima koje predstavljaju moguće promjene profila stranke. Međutim, mogle bi postojati situacije u kojima ne bi trebalo doći do prekida zbog ciljeva od javnog interesa. Primjerice, to je slučaj s ugovorima o životnom osiguranju, kada bi obveznici, ako je to potrebno, kao alternativu prekidu trebali poduzeti mjere za zamrzavanje poslovnog odnosa, među ostalim zabranom svih daljnjih usluga toj stranci i uskraćivanjem isplate korisnicima dok se ne provedu mjere dubinske analize stranke. Osim toga, za određene proizvode i usluge od obveznika se zahtijeva da nastavi držati ili primiti novčana sredstva stranke kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366, na primjer u kontekstu pozajmljivanja, računa za plaćanje ili primanja depozita. Međutim, to se ne bi trebalo smatrati preprekom zahtjevu za prekid poslovnog odnosa, što se može postići tako da se osigura da se za stranku ne provode nikakve transakcije ni aktivnosti.
- (74) Kako bi se osigurala dosljedna primjena ove Uredbe, AMLA bi trebala imati zadaću izrade nacrtu regulatornih tehničkih standarda za dubinsku analizu stranke. Tim bi se regulatornim tehničkim standardima trebao utvrditi minimalni skup informacija koje obveznici trebaju pribaviti da bi uspostavili novi poslovni odnos sa strankama ili da bi procijenili postojeće poslovne odnose u skladu s razinom rizika koja se povezuje sa svakom strankom. Nadalje, nacrt regulatornih tehničkih standarda trebao bi biti dovoljno jasan da sudionicima na tržištu omogući razvoj sigurnih, pristupačnih i inovativnih sredstava za provjeru identiteta stranaka i provedbu dubinske analize stranke, među ostalim i na daljinu, uz poštovanje načela tehnološke neutralnosti. Te su posebne zadaće u potpunosti u skladu s ulogom i odgovornostima AMLA-e kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2024/1620.
- (75) Usklađivanjem mjera dubinske analize stranke doprinijet će se postizanju postojanog i dosljedno djelotvornog razumijevanja rizika povezanih s postojećom ili potencijalnom strankom, neovisno o tome gdje se u Uniji uspostavlja poslovni odnos. To usklađivanje trebalo bi osigurati i da obveznici informacije pribavljene provedbom dubinske analize stranke ne upotrebljavaju za provođenje prakse smanjenja rizika koja bi mogla dovesti do izbjegavanja drugih pravnih obveza, osobito onih utvrđenih Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁴⁾ ili Direktivom (EU) 2015/2366, a da se pritom ne ostvare ciljevi Unije u pogledu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma. Kako bi se omogućio odgovarajući nadzor usklađenosti s obvezama dubinske analize stranke, važno je da obveznici vode evidenciju o poduzetim mjerama i informacijama pribavljenima u postupku dubinske analize stranke, neovisno o tome uspostavlja li se sa strankama novi poslovni odnos te jesu li nakon odbijanja uspostave poslovnog odnosa dostavili prijavu o sumnjivoj transakciji. Ako obveznik odluči ne uspostaviti poslovni odnos s potencijalnom strankom, ili prekinuti postojeći poslovni odnos, odbiti provesti povremenu transakciju, ili primijeniti alternativne mjere prekida poslovnog odnosa, evidencija o dubinskoj analizi stranke trebala bi sadržavati razloge za donošenje takve odluke. To će nadzornim tijelima omogućiti da procijene jesu li obveznici na odgovarajući način prilagodili svoju praksu dubinske analize stranke i kako se razvija izloženost obveznika riziku, a pomoći će i u prikupljanju statističkih dokaza o tome kako obveznici u Uniji primjenjuju pravila o dubinskoj analizi stranke.
- (76) Pristup za preispitivanje postojećih stranaka u postojećem je okviru za SPNFT već utemeljen na riziku. Međutim, s obzirom na veći rizik od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma koji se povezuje s određenim posredničkim strukturama, taj bi pristup mogao onemogućiti pravodobno otkrivanje i procjenu rizika. Stoga je važno osigurati da se jasno određene kategorije postojećih stranaka također redovito prate.
- (77) Sam rizik po svojoj je prirodi promjenjiv, a varijable, same ili u kombinaciji, mogu povećati ili smanjiti potencijalni rizik i tako utjecati na odgovarajuću razinu preventivnih mjera, kao što su mjere dubinske analize stranke.

⁽²⁴⁾ Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., str. 214.).

- (78) U situacijama niskog rizika obveznici bi trebali moći primjenjivati pojednostavljene mjere dubinske analize. To ne znači izuzimanje od mjera dubinske analize stranke ili neprimjenu takvih mjera. Umjesto navedenog, to podrazumijeva pojednostavljeni ili smanjeni skup mjera kontrole, koje bi svakako trebale obuhvaćati sve sastavnice standardnog postupka dubinske analize. U skladu s pristupom koji se temelji na riziku, obveznici bi ipak trebali moći smanjiti učestalost ili intenzitet kontrole nad svojim strankama ili transakcijama ili se osloniti na odgovarajuće pretpostavke u pogledu svrhe poslovnog odnosa ili upotrebe jednostavnih proizvoda. Regulatornim tehničkim standardima o dubinskoj analizi stranke trebale bi se utvrditi posebne pojednostavljene mjere koje obveznici mogu provoditi u situacijama manjeg rizika utvrđenima procjeni rizika na razini Unije koju provodi Komisija. Pri izradi nacrtu regulatornih tehničkih standarda AMLA bi trebala voditi računa o očuvanju socijalne i financijske uključenosti.
- (79) Trebalo bi prepoznati da određene situacije predstavljaju veći rizik od pranja novca i financiranja terorizma. Iako bi redovitom primjenom mjera dubinske analize stranke trebalo utvrditi identitet i poslovni profil svih stranaka, postoje slučajevi u kojima je potrebno provoditi posebno stroge postupke identifikacije i provjere stranke. Stoga je potrebno utvrditi detaljna pravila za takve pojačane mjere dubinske analize, uključujući posebne pojačane mjere dubinske analize za prekogranične korespondentne odnose.
- (80) Prekogranične korespondentne odnose s respondentnom institucijom treće zemlje karakterizira kontinuiranost i repetitivnost. Nadalje, ne predstavljaju sve prekogranične korespondentne bankovne usluge istu razinu rizika od pranja novca i financiranja terorizma. Stoga bi intenzitet pojačanih mjera dubinske analize trebalo odrediti primjenom načela pristupa koji se temelji na riziku. Međutim, pristup koji se temelji na riziku ne bi trebalo primjenjivati u interakciji s respondentnim institucijama treće zemlje koje nisu fizički prisutne tamo gdje su stvorene ili s neregistriranim subjektima i subjektima bez dozvole za rad koji pružaju usluge povezane s kriptoinovinom. S obzirom na visok rizik od pranja novca i financiranja terorizma inherentan fiktivnim institucijama, kreditne institucije i financijske institucije trebale bi se suzdržati od korespondentnog odnosa s takvim fiktivnim institucijama, kao i s drugim ugovornim stranama u trećim zemljama koje dopuštaju fiktivnim institucijama da koriste njihove račune. Kako bi se izbjegla zloupotreba financijskog sustava Unije za pružanje nereguliranih usluga, pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom trebali bi osigurati i da njihove račune ne koriste ugniježdene burze te bi trebali imati uspostavljene politike i postupke za otkrivanje takvih pokušaja.
- (81) U kontekstu obavljanja svoje funkcije nadzora, nadzornici bi mogli utvrditi situacije u kojima povrede zahtjeva za SPNFT od strane respondentnih institucija trećih zemalja ili nedostaci u njihovoj provedbi zahtjeva za SPNFT uzrokuju rizike za financijski sustav Unije. Radi smanjenja tih rizika AMLA bi trebala moći uputiti preporuke kreditnim institucijama i financijskim institucijama u Uniji kako bi im iznijela svoja stajališta o nedostacima tih respondentnih institucija trećih zemalja. Te bi preporuke trebalo izdati ako se AMLA i financijski nadzornici u Uniji slažu da će povrede i nedostaci koji postoje u respondentnim institucijama trećih zemalja vjerojatno utjecati na izloženost korespondentnih odnosa kreditnih institucija i financijskih institucija u Uniji riziku te pod uvjetom da su respondentna institucija treće zemlje i njezin nadzornik imali priliku iznijeti svoja stajališta. Kako bi se očuvalo dobro funkcioniranje financijskog sustava Unije, kreditne institucije i financijske institucije trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere kao odgovor na preporuke AMLA-e, među ostalim suzdržavanjem od uspostave ili održavanja korespondentnog odnosa, osim ako mogu uspostaviti dostatne mjere za smanjenje rizika kako bi se odgovorilo na rizike koji proizlaze iz korespondentnog odnosa.
- (82) U kontekstu pojačanih mjera dubinske analize, pribavljanje odobrenja od višeg rukovodstva za uspostavu poslovnih odnosa ne znači nužno u svim slučajevima dobivanje odobrenja od upravnog odbora. Takvo odobrenje trebao bi moći dodijeliti netko s dovoljno znanja o izloženosti obveznika riziku od pranja novca i financiranja terorizma te na dovoljno visokoj funkciji za donošenje odluka koje utječu na njegovu izloženost riziku.
- (83) Kako bi se zaštitilo pravilno funkcioniranje financijskog sustava Unije od pranja novca i financiranja terorizma, Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi utvrdila treće zemlje čiji nedostaci u njihovu nacionalnom sustavu za SPNFT predstavljaju prijetnju integritetu unutarnjeg tržišta Unije. Zbog promjenjive prirode opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma iz zemalja izvan Unije, koje olakšava stalni razvoj tehnologije i sredstava na raspolaganju kriminalcima, potrebne su brze i kontinuirane prilagodbe pravnog okvira u odnosu na treće zemlje kako bi se djelotvorno odgovorilo na postojeće rizike i spriječio nastanak novih. Komisija bi kao osnovu za svoju procjenu trebala uzeti u obzir informacije međunarodnih organizacija i tijela za određivanje standarda u području SPNFT-a, kao što su javne izjave FATF-a, uzajamna evaluacija ili detaljna izvješća o procjeni ili objavljena izvješća o daljnjim aktivnostima, te bi prema potrebi trebala

prilagoditi svoje procjene u skladu s promjenama u njima. Komisija bi trebala djelovati u roku od 20 dana od utvrđivanja nedostataka u sustavu treće zemlje za SPNFT koji predstavljaju prijetnju integritetu unutarnjeg tržišta Unije.

- (84) Treće zemlje za koje relevantno međunarodno tijelo za određivanje standarda, to jest FATF, izda „poziv na djelovanje” imaju znatne strateške nedostatke trajne prirode u svojim zakonskim i institucijskim okvirima za SPNFT i u njihovoj provedbi koji će vjerojatno predstavljati visok rizik za financijski sustav Unije. Trajna priroda tih znatnih strateških nedostataka, koja je odraz manjka predanosti ili kontinuiranog neuspjeha treće zemlje u njihovu uklanjanju, ukazuje na povećanu razinu prijetnje koju predstavljaju te treće zemlje te na razini Unije zahtijeva djelotvoran, dosljedan i usklađen odgovor u svrhu smanjenja rizika. Stoga bi obveznici trebali biti obvezni primjenjivati cijeli skup dostupnih pojačanih mjera dubinske analize na povremene transakcije i poslovne odnose koji uključuju te visokorizične treće zemlje kako bi upravljali temeljnim rizicima i smanjili ih. Nadalje, visoka razina rizika opravdava primjenu dodatnih posebnih protumjera, ili na razini obveznika ili od strane država članica. Takvim pristupom izbjegla bi se odstupanja u određivanju relevantnih protumjera koja bi riziku izložila cjelokupan financijski sustav Unije. Ako države članice utvrde konkretne rizike koji nisu smanjeni, trebale bi moći primijeniti dodatne protumjere, a u tom bi slučaju o tome trebale obavijestiti Komisiju. Ako Komisija smatra da su ti rizici relevantni za unutarnje tržište, trebala bi moći ažurirati relevantni delegirani akt kako bi uključivao potrebne dodatne protumjere za smanjenje tih rizika. Ako Komisija smatra da te protumjere nisu potrebne i da narušavaju pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta Unije, trebala bi biti ovlaštena odlučiti da država članica mora okončati određenu protumjeru. Prije pokretanja postupka za donošenje te odluke Komisija bi dotičnoj državi članici trebala pružiti priliku da iznese svoja stajališta o Komisijinu mišljenju. S obzirom na svoju tehničku stručnost AMLA Komisiji može pružiti korisne informacije pri utvrđivanju odgovarajućih protumjera.
- (85) Nedostatke u pogledu usklađenosti u pravnim i institucijskim okvirima za SPNFT i u njihovoj provedbi u trećim zemljama koje podliježu „pojačanom praćenju” od strane FATF-a lako mogu iskoristiti kriminalci. To će vjerojatno predstavljati rizik za financijski sustav Unije te je potrebno upravljati tim rizikom i smanjiti ga. Predanost tih trećih zemalja rješavanju utvrđenih nedostataka ne eliminira rizik, ali opravdava blaže mjere za smanjenje rizika od onih koje se primjenjuju na visokorizične treće zemlje. Ako se takve treće zemlje obvežu riješiti utvrđene nedostatke, obveznici bi u tim slučajevima trebali primjenjivati pojačane mjere dubinske analize na povremene transakcije i poslovne odnose s fizičkim osobama ili pravnim subjektima s poslovnim nastanom u tim trećim zemljama koje su prilagođene konkretnim nedostacima utvrđenima u svakoj trećoj zemlji. Takvim detaljnim utvrđivanjem pojačanih mjera dubinske analize koje treba primjenjivati također bi se, u skladu s pristupom koji se temelji na riziku, osigurala razmjernost mjera razini rizika. Kako bi se osigurao takav dosljedan i razmjern pristup, Komisija bi trebala moći utvrditi koje su posebne pojačane mjere dubinske analize potrebne za smanjenje rizika povezanih s pojedinom zemljom. S obzirom na tehničku stručnost AMLA Komisiji može pružiti korisne informacije za utvrđivanje odgovarajućih pojačanih mjera dubinske analize.
- (86) Zemlje koje FATF nije javno identificirao kao zemlje koje podliježu pozivima na djelovanje ili pojačanom praćenju i dalje bi mogle predstavljati konkretnu i ozbiljnu prijetnju integritetu financijskog sustava Unije, što bi moglo biti posljedica nedostataka u pogledu usklađenosti ili znatnih strateških nedostataka trajne prirode u njihovu sustavu za SPNFT. Kako bi se smanjili ti konkretni rizici, koji se ne mogu smanjiti mjerama primjenjivima na zemlje sa strateškim nedostacima ili zemlje s nedostacima u pogledu usklađenosti, Komisija bi u iznimnim okolnostima trebala moći poduzeti mjere tako da identificira takve treće zemlje na temelju jasnog skupa kriterija i uz potporu AMLA-e. U skladu s razinom rizika za financijski sustav Unije, Komisija bi trebala zahtijevati primjenu ili svih pojačanih mjera dubinske analize i protumjera za pojedine zemlje, u odnosu na visokorizične treće zemlje, ili pojačanih mjera dubinske analize za pojedine zemlje, u odnosu na treće zemlje s nedostacima u pogledu usklađenosti.
- (87) Kako bi se osigurala dosljedna identifikacija trećih zemalja koje predstavljaju konkretnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije, a koje FATF nije javno identificirao kao zemlje koje podliježu pozivima na djelovanje ili pojačanom praćenju, Komisija bi trebala moći provedbenim aktom utvrditi metodologiju za identifikaciju u iznimnim okolnostima takvih trećih zemalja. Ta bi metodologija osobito trebala uključivati modalitete procjene kriterija te postupak za interakciju s takvim trećim zemljama i za uključivanje država članica i AMLA-e u pripreme faze takve identifikacije.

- (88) S obzirom na to da bi moglo doći do promjena u okvirima za SPNFT trećih zemalja identificiranih u skladu s ovom Uredbom ili u njihovoj provedbi, primjerice zbog angažmana zemlje na uklanjanju utvrđenih nedostataka ili donošenja relevantnih mjera za SPNFT za njihovo uklanjanje, što bi moglo dovesti do promjene u prirodi i razini rizika koji iz njih proizlaze, Komisija bi trebala redovito preispitivati utvrđivanje tih posebnih pojačanih mjera dubinske analize kako bi osigurala da su i dalje razmjerne i odgovarajuće.
- (89) Potencijalne vanjske prijetnje financijskom sustavu Unije ne proizlaze samo iz trećih zemalja, već mogu nastati i u vezi s posebnim čimbenicima rizika stranke ili proizvodima, uslugama, transakcijama ili kanalima dostave utvrđenima u odnosu na određeno zemljopisno područje izvan Unije. Stoga postoji potreba za utvrđivanjem trendova, rizika i metoda u području pranja novca i financiranja terorizma kojima bi obveznici Unije mogli biti izloženi. AMLA je u najboljem položaju da otkrije sve nove tipologije pranja novca i financiranja terorizma koje potječu izvan Unije kako bi se pratio njihov razvoj s ciljem pružanja smjernica obveznicima Unije o potrebi za primjenom pojačanih mjera dubinske analize za smanjenje takvih rizika.
- (90) Odnosi s pojedincima koji obavljaju ili su obavljali važne javne funkcije u Uniji ili u međunarodnim okvirima, a posebno s pojedincima iz zemalja u kojima je korupcija široko rasprostranjena, mogli bi izložiti financijski sektor znatnim reputacijskim i pravnim rizicima. Međunarodni naporu u borbi protiv korupcije također opravdavaju potrebu za obraćanjem posebne pozornosti na takve osobe i za primjenom odgovarajućih mjera dubinske analize u odnosu na osobe kojima je povjerena ili im je bila povjerena istaknuta javna funkcija te u odnosu na visokopozicionirane osobe u međunarodnim organizacijama. Stoga je potrebno odrediti mjere koje bi obveznici trebali primjenjivati s obzirom na transakcije ili poslovne odnose s politički izloženim osobama. Kako bi se olakšao pristup koji se temelji na riziku, AMLA bi trebala imati zadaću izdati smjernice o procjeni razine rizika povezanih s određenom kategorijom politički izloženih osoba, članovima njihovih obitelji ili osobama za koje je poznato da su bliski suradnici.
- (91) Rizici povezani s osobama kojima je povjerena ili je bila povjerena istaknuta javna funkcija nisu ograničeni na nacionalnu razinu, već mogu postojati i na regionalnoj ili općinskoj razini. To posebno vrijedi za lokalnu razinu i gusto naseljena područja, kao što su gradovi, koji zajedno s regionalnom razinom često upravljaju znatnim javnim sredstvima i pristupom ključnim uslugama ili dozvolama, što dovodi do rizika od korupcije i povezanog pranja novca. Stoga je u kategoriju osoba kojima je povjerena ili je bila povjerena istaknuta javna funkcija potrebno uključiti čelnike regionalnih i lokalnih tijela, uključujući skupine općina i metropolitanska područja s najmanje 50 000 stanovnika. Istodobno bi trebalo imati u vidu da se zemljopisni položaj i administrativna organizacija država članica znatno razlikuju te bi države članice, ako je to primjereno, trebale moći na temelju rizika odrediti niži prag kako bi se obuhvatila relevantna lokalna tijela. Ako države članice odluče odrediti niže pragove, trebale bi o tim nižim pragovima obavijestiti Komisiju.
- (92) Članovi administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tijela poduzeća pod kontrolom države ili regionalnih ili lokalnih tijela također mogu biti izloženi rizicima od korupcije i povezanog pranja novca. S obzirom na veličinu proračuna takvih poduzeća i sredstva kojima se upravlja, takvi su rizici posebno izraženi kad je riječ o višim izvršnim članovima poduzeća pod kontrolom države. Rizici mogu nastati i u vezi s poduzećima znatne veličine pod kontrolom regionalnih i lokalnih tijela. Stoga bi se viši izvršni članovi u poduzećima pod kontrolom regionalnih ili lokalnih tijela trebali smatrati politički izloženim osobama ako se ta poduzeća smatraju srednjim ili velikim poduzećima ili grupama kako su definirani u članku 3. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁵⁾. Međutim, uzimajući u obzir geografske i administrativne organizacijske razlike te ovlasti i odgovornosti povezane s tim poduzećima i njihovim višim izvršnim članovima, države članice trebale bi moći na temelju rizika odrediti niži prag godišnjeg prometa. U tom slučaju države članice trebale bi o toj odluci obavijestiti Komisiju.
- (93) Kako bi se identificirale politički izložene osobe u Uniji, države članice trebale bi objaviti popise na kojima se navode posebne funkcije koje se, u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima, smatraju istaknutim javnim funkcijama. Države članice trebale bi od svake međunarodne organizacije akreditirane na njihovu državnom području zatražiti da objavi i redovito ažurira popis istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji. Komisija bi trebala imati zadaću sastavljanja i objavljivanja popisa osoba kojima je povjerena istaknuta javna funkcija u institucijama ili tijelima Unije koji bi trebao vrijediti u cijeloj Uniji. Kako bi se osigurao usklađen pristup

⁽²⁵⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

identifikaciji i obavješćivanju o istaknutim javnim funkcijama, Komisija bi trebala moći provedbenim aktom utvrditi format kojim se države članice trebaju služiti za obavješćivanje te bi ju trebalo ovlastiti za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjuju kategorije istaknutih javnih funkcija utvrđenih ovom Uredbom ako su one iste u svim državama članicama.

- (94) Ako strankama više nije povjerena istaknuta javna funkcija, one i dalje mogu predstavljati veći rizik, primjerice zbog neformalnog utjecaja koji bi i dalje mogle imati ili zbog povezanosti njihove prethodne i aktualne funkcije. Ključno je da obveznici uzmu u obzir te kontinuirane rizike te da primjenjuju jednu pojačanu mjeru dubinske analize ili više njih sve dok se za pojedince ne utvrdi da više ne predstavljaju rizik, a u svakom slučaju najmanje 12 mjeseci od trenutka kada prestanu obavljati istaknutu javnu funkciju.
- (95) Osiguravajuća društva s korisnicima polica osiguranja često ne ostvaruju klijentski odnos. Međutim, trebala bi moći utvrditi slučajeve većeg rizika, primjerice kada prihod od police ide u korist politički izložene osobe. Kako bi se utvrdilo je li riječ o takvom slučaju, polica osiguranja trebala bi sadržavati razumne mjere za identifikaciju korisnika kao da je ta osoba novi klijent. Takve bi se mjere trebale moći poduzeti u trenutku isplate ili ustupanja prava iz police osiguranja, ali ne kasnije od toga.
- (96) Bliski privatni i poslovni odnosi mogli bi se zloupotrijebiti u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Zbog tog bi se razloga mjere koje se odnose na politički izložene osobe trebale primjenjivati i na članove njihove obitelji i osobe za koje je poznato da su bliski suradnici. Točna identifikacija članova obitelji i osoba za koje je poznato da su bliski suradnici mogla bi ovisiti o socioekonomskoj i kulturnoj strukturi zemlje politički izložene osobe. U tom bi kontekstu AMLA trebala imati zadaću izdati smjernice o kriterijima koji se primjenjuju pri identifikaciji osoba koje treba smatrati bliskim suradnicima.
- (97) Odnosi s članovima obitelji koje bi mogli zloupotrebjavati politički izložene osobe ne obuhvaćaju samo odnose s roditeljima i potomcima, već može uključivati i odnose s braćom i sestrama. To se posebno odnosi na kategorije politički izloženih osoba koje su na višim položajima u središnjoj vlasti. Međutim, s obzirom na različite socioekonomske i kulturne strukture koje postoje na nacionalnoj razini, a koje bi mogle utjecati na potencijal zloupotrebe odnosa braće i sestara, države članice trebale bi moći primijeniti šire tumačenje za određivanje braće i sestara kao članova obitelji politički izloženih osoba kako bi se na odgovarajući način smanjili rizici od zloupotrebe tih odnosa. Ako države članice odluče primijeniti šire tumačenje, trebale bi obavijestiti Komisiju o pojedinostima tog šireg tumačenja.
- (98) Zahtjevi povezani s politički izloženim osobama, članovima njihove obitelji i osobama za koje je poznato da su bliski suradnici preventivne su, a ne kaznene prirode te ih ne bi trebalo tumačiti na način da to podrazumijeva da politički izložene osobe, članovi njihovih obitelji ili bliski suradnici sudjeluju u kriminalnoj aktivnosti. Odbijanje poslovnog odnosa s osobom samo na temelju činjenice da je riječ o politički izloženoj osobi ili članu obitelji ili osobama za koju je poznato da je bliski suradnik političke izložene osobe protivno je sadržaju i duhu ove Uredbe.
- (99) S obzirom na to da su programi za dodjelu prava boravka ulagateljima izloženi riziku od pranja novca, poreznih kaznenih djela, korupcije i izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija te s obzirom na moguće znatne sigurnosne prijetnje za Uniju u cjelini, primjereno je da obveznici provedu barem posebnu pojačanu dubinsku analizu u odnosu na stranke koje su državljani trećih zemalja te su u postupku podnošenja zahtjeva za prava boravka u državi članici u okviru tih programa.
- (100) Pružanje personaliziranih usluga upravljanja imovinom pojedincima s velikim bogatstvom moglo bi izložiti kreditne institucije, financijske institucije i pružatelje usluga trusta ili trgovačkog društva posebnim rizicima, uključujući one koji proizlaze iz složene i često personalizirane prirode takvih usluga. Stoga je potrebno utvrditi skup pojačanih mjera dubinske analize koji bi trebalo primjenjivati barem kada se smatra da takvi poslovni odnosi predstavljaju visok rizik od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma. Kako bi se utvrdilo posjeduje li stranka imovinu u vrijednosti od najmanje 50 000 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj ili stranoj valuti, uzima se u obzir financijska i uloživa imovina, uključujući novac i novčane ekvivalente, bez obzira na to drže li se kao depoziti ili štedni proizvodi, kao i ulaganja kao što su dionice, obveznice i uzajamni fondovi, čak i ako se drže na temelju dugoročnih sporazuma s tim obveznikom. Osim toga, trebalo bi uzeti u obzir vrijednost klijentovih nekretnina, isključujući njegov privatni stambeni prostor. Za potrebe tog utvrđivanja kreditne institucije, financijske institucije i pružatelji usluga trusta ili trgovačkog društva ne moraju provesti niti zahtijevati precizan izračun ukupnog bogatstva stranke. Umjesto toga, takvi bi subjekti trebali poduzeti mjere kako bi utvrdili posjeduje li klijent

imovinu u vrijednosti od najmanje 50 000 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj ili stranoj valuti, u obliku financijske ili uložive imovine ili nekretnina.

- (101) Kako bi se izbjeglo ponavljanje postupaka identifikacije stranke, primjereno je, podložno odgovarajućim zaštitnim mjerama, dopustiti obveznicima da se oslone na informacije o stranci koje su prikupili drugi obveznici. Ako se obveznik oslanja na drugog obveznika, krajnju odgovornost za dubinsku analizu stranke trebao bi snositi obveznik koji odluči osloniti se na dubinsku analizu stranke koju je proveo drugi obveznik. Isto tako, obveznik na kojeg se oslanja trebao bi zadržati vlastitu odgovornost za usklađenost sa zahtjevima za SPNFT, uključujući zahtjev za prijavljivanje sumnjivih transakcija i čuvanje evidencije.
- (102) Uvođenje usklađenih zahtjeva za SPNFT u cijeloj Uniji, među ostalim u pogledu politika i postupaka na razini grupe, razmjene informacija i oslanjanja, omogućuje obveznicima koji posluju unutar grupe da maksimalno iskoriste sustave uspostavljene unutar te grupe u situacijama koje uključuju iste stranke. Tim se pravilima omogućuje ne samo dosljedna i učinkovita provedba pravila o SPNFT-u u cijeloj grupi nego i ostvarivanje koristi od ekonomije razmjera na razini grupe, na primjer tako što se obveznicima unutar grupe omogućuje da se oslanjaju na ishode postupaka koje su donijeli drugi obveznici unutar grupe kako bi ispunili svoje zahtjeve u pogledu identifikacije i provjere stranaka.
- (103) Kako bi oslanjanje na mjere koje je provela treća strana učinkovito funkcioniralo, potrebno je dodatno pojasniti uvjete takvog oslanjanja. AMLA bi trebala bi imati zadaću izraditi smjernice o uvjetima oslanjanja na treću stranu te o ulogama i odgovornostima uključenih strana. Kako bi se u cijeloj Uniji osigurao dosljedan nadzor nad oslanjanjem, tim bi smjernicama trebalo pojasniti i način na koji bi nadzornici trebali uzeti u obzir takvu praksu i provjeriti usklađenost sa zahtjevima za SPNFT kada obveznici primjenjuju takvu praksu.
- (104) Koncept stvarnog vlasništva uveden je radi povećanja transparentnosti složenih korporativnih struktura. Potreba za pristupom točnim, ažuriranim i primjerenim informacijama o stvarnom vlasniku ključan je čimbenik za pronalazak kriminalaca koji bi u protivnome svoj identitet mogli sakriti iza takvih netransparentnih struktura. Od država članica trenutačno se zahtijeva da osiguraju da korporativni i drugi pravni subjekti, kao i trustovi osnovani izričitom izjavom i slični pravni aranžmani pribave i čuvaju primjerene, točne i ažurirane informacije o njihovu stvarnom vlasništvu. Međutim, razlikuje se stupanj transparentnosti koji nalažu države članice. Pravila su podložna različitim tumačenjima, što dovodi i do različitih metoda za utvrđivanje stvarnih vlasnika određenog pravnog subjekta ili pravnog aranžmana. To je, među ostalim, posljedica nedosljednih načina izračuna neizravnog vlasništva nad pravnim subjektom ili pravnim aranžmanom te razlika među pravnim sustavima država članica. Time se otežava postizanje željene transparentnosti. Stoga je potrebno pojasniti pravila kako bi se postigla dosljedna definicija stvarnog vlasnika i njezina primjena na cijelom unutarnjem tržištu.
- (105) Pri primjeni pravila za utvrđivanje stvarnog vlasništva nad pravnim subjektima, kao i nad pravnim aranžmanima, mogu se pojaviti pitanja o provedbi kada se relevantni dionici suoče s konkretnim slučajevima, posebno ako su posrijedi složene korporativne strukture, gdje istodobno postoje kriteriji u pogledu vlasničkog udjela i kontrole, ili kada se nastoje utvrditi neizravno vlasništvo ili kontrola. Kako bi se pravnim subjektima, upraviteljima trusta ili osobama na istovjetnom položaju u sličnim pravnim aranžmanima i obveznicima pružila potpora u primjeni tih pravila te u skladu s ciljem usklađivanja iz ove Uredbe, Komisija bi trebala moći donijeti smjernice kojima se utvrđuje način primjene pravila za identifikaciju stvarnih vlasnika u različitim scenarijima, među ostalim upotrebom primjera.
- (106) Kako bi identifikacija stvarnih vlasnika bila smisljena, potrebno je utvrditi provodi li se kontrola drugim sredstvima. Utvrđivanje postojanja vlasničkog udjela ili kontrole putem vlasničkog udjela potrebno je, ali nije dovoljno te ne isključuje potrebu za provjerama radi utvrđivanja stvarnih vlasnika. Test kojim se utvrđuje provodi li fizička osoba kontrolu drugim sredstvima nije naknadni test koji se provodi samo ako nije moguće odrediti vlasnički udio. Ta dva testa, to jest test postojanja vlasničkog udjela ili kontrole putem vlasničkog udjela i test kontrole drugim sredstvima, trebalo bi povoditi istodobno.

- (107) Vlasništvo nad 25 % ili više dionica ili prava glasa ili drugog vlasničkog udjela općenito znači stvarno vlasništvo nad korporativnim subjektom. Vlasnički udio trebao bi obuhvaćati i prava kontrole i prava koja su značajna u smislu ostvarivanja koristi, kao što je pravo na udio u dobiti ili drugim unutarnjim resursima ili likvidacijskoj bilanci. Međutim, mogle bi postojati situacije u kojima je rizik od zloupotrebe određenih kategorija korporativnih subjekata u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma veći, primjerice zbog specifičnih rizičnijih sektora u kojima ti korporativni subjekti posluju. U takvim su situacijama potrebne pojačane mjere transparentnosti kako bi se kriminalce odvratilo od osnivanja ili infiltriranja tih subjekata putem izravnog ili neizravnog vlasništva ili kontrole. Kako bi se osiguralo da Unija može na odgovarajući način smanjiti takve različite razine rizika, potrebno je ovlastiti Komisiju da identificira kategorije korporativnih subjekata na koje bi se trebali primjenjivati niži pragovi za stvarno vlasništvo u svrhu transparentnosti. U tu bi svrhu države članice trebale obavijestiti Komisiju ako identificiraju kategorije korporativnih subjekata koji su izloženi većim rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. U tim obavijestima države članice trebale bi moći navesti i niži prag za vlasništvo za koji smatraju da bi smanjio te rizike. Takva bi identifikacija trebala biti kontinuirana i trebala bi se zasnivati na rezultatima procjene rizika na razini Unije i nacionalne procjene rizika, kao i na relevantnim analizama i izvješćima AMLA-e, Europolu ili drugih tijela Unije koja imaju ulogu u sprečavanju, istrazi i kaznenom progonu pranja novca i financiranja terorizma. Taj niži prag trebao bi biti na dovoljno niskoj razini kako bi se smanjili veći rizici od zloupotrebe korporativnih subjekata u kriminalne svrhe. U tu svrhu taj niži prag općenito ne bi trebao iznositi više od 15 % dionica ili prava glasa ili drugog vlasničkog udjela. Međutim, mogli bi postojati slučajevi u kojima bi, na temelju procjene osjetljive na rizik, viši prag bio proporcionalniji za uklanjanje utvrđenih rizika. U tim bi slučajevima Komisija trebala moći odrediti prag na razini od 15 % do 25 % vlasničkog udjela.
- (108) Zbog svoje složene prirode višeslojne vlasničke i kontrolne strukture otežavaju identifikaciju stvarnih vlasnika. Pojmom „vlasnička ili kontrolna struktura” opisuje se način na koji je pravni subjekt u neizravnom vlasništvu ili pod neizravnom kontrolom ili na koji je pravni aranžman pod neizravnom kontrolom, kao rezultat odnosa između pravnih subjekata ili aranžmana na više razina. Kako bi se osigurao dosljedan pristup na cijelom unutarnjem tržištu, potrebno je pojasniti pravila koja se primjenjuju na te situacije. U tu je svrhu potrebno istodobno procijeniti ima li bilo koja fizička osoba izravni ili neizravni udio s 25 % ili više dionica ili prava glasa ili drugog vlasničkog udjela te kontrolira li bilo koja fizička osoba izravnog dioničara s 25 % ili više dionica ili prava glasa ili drugog vlasničkog udjela u korporativnom subjektu. U slučaju neizravnog udjela, stvarne vlasnike trebalo bi identificirati množenjem dionica u lancu vlasništva. U tu bi svrhu trebalo zbrojiti sve dionice koje su u izravnom ili neizravnom vlasništvu iste fizičke osobe. Za to je potrebno uzeti obzir udjele na svakoj razini vlasništva. Ako je 25 % dionica ili prava glasa ili drugog vlasničkog udjela u korporativnom subjektu u vlasništvu dioničara koji je pravni subjekt koji nije korporativni subjekt, stvarno vlasništvo trebalo bi utvrditi uzimajući u obzir specifičnu strukturu dioničara, uključujući i to provodi li bilo koja fizička osoba drugim sredstvima kontrolu nad dioničarom.
- (109) Utvrđivanje stvarnog vlasnika korporativnog subjekta u situacijama u kojima se dionice u korporativnom subjektu drže u pravnom aranžmanu ili u kojima ih drži zaklada ili sličan pravni subjekt moglo bi biti teže s obzirom na razlike u prirodi i kriterijima za identifikaciju stvarnog vlasništva između pravnih subjekata i pravnih aranžmana. Stoga je potrebno utvrditi jasna pravila za postupanje u takvim slučajevima višeslojne strukture. U takvim slučajevima svi stvarni vlasnici pravnog aranžmana ili sličnog pravnog subjekta, kao što je zaklada, trebali bi biti stvarni vlasnici korporativnog subjekta čije se dionice drže u pravnom aranžmanu ili ih drži zaklada.
- (110) Zajedničko razumijevanje koncepta kontrole i preciznija definicija sredstava kontrole potrebni su da se osigura dosljedna primjena pravila na cijelom unutarnjem tržištu. Kontrolu treba tumačiti kao stvarnu sposobnost nametanja volje korporativnom subjektu pri donošenju odluka o bitnim pitanjima. Uobičajeno je sredstvo kontrole većinski udio u pravima glasa. Položaj stvarnog vlasnika može se utvrditi i na temelju kontrole drugim sredstvima bez znatnog ili ikakvog vlasničkog udjela. Stoga bi, radi utvrđivanja svih pojedinaca koji su stvarni vlasnici pravnog subjekta, kontrolu trebalo utvrditi neovisno o vlasničkom udjelu. Kontrola se općenito može provoditi bilo kojim sredstvima, uključujući pravna i nepravna sredstva. Ta bi se sredstva mogla uzeti u obzir pri procjeni provodi li se kontrola drugim sredstvima, ovisno o konkretnoj situaciji svakog pravnog subjekta.

- (111) Neizravno vlasništvo ili neizravna kontrola mogli bi se utvrditi putem više karika u lancu ili više pojedinačnih ili međusobno povezanih lanaca. Karika u lancu mogla bi biti bilo koja fizička ili pravna osoba ili pravni aranžman. Odnosi među karikama mogli bi se sastojati od vlasničkog udjela ili prava glasa ili drugih sredstava kontrole. U takvim slučajevima, u kojima u vlasničkoj strukturi istodobno postoje i vlasnički udio i kontrola, potrebna su posebna i detaljna pravila o identifikaciji stvarnog vlasništva radi potpore usklađenom pristupu identifikaciji stvarnih vlasnika.
- (112) Kako bi se osigurala djelotvorna transparentnost, pravilima o stvarnom vlasništvu trebalo bi obuhvatiti najširi mogući raspon pravnih subjekata i pravnih aranžmana stvorenih ili uspostavljenih na državnom području država članica. To uključuje korporativne subjekte, koje karakterizira mogućnost držanja vlasničkog udjela u njima, te druge pravne subjekte i pravne aranžmane slične trustovima osnovanima izričitom izjavom. Zbog razlika u pravnim sustavima država članica te široke kategorije obuhvaćaju niz različitih organizacijskih struktura. Države članice trebale bi Komisiji dostaviti popis vrsta pravnih subjekata u kojima su stvarni vlasnici identificirani u skladu s pravilima za identifikaciju stvarnih vlasnika i za korporativne i druge pravne subjekte.
- (113) Specifična priroda određenih pravnih subjekata, kao što su udruženja, sindikati, političke stranke ili crkve, ne dovodi do smislene identifikacije stvarnih vlasnika na temelju vlasničkog udjela ili članstva. Međutim, u tim slučajevima može se dogoditi da viši rukovoditelji kontrolu nad pravnim subjektom izvršavaju drugim sredstvima. U tim bi slučajevima takve rukovoditelje trebalo prijaviti kao stvarne vlasnike.
- (114) Kako bi se osigurala dosljedna identifikacija stvarnih vlasnika trustova osnovanih izričitom izjavom i sličnih pravnih subjekata, kao što su zaklade, ili sličnih pravnih aranžmana, potrebno je utvrditi usklađena pravila o stvarnom vlasništvu. Države članice trebale bi biti obvezne Komisiji dostaviti popis vrsta pravnih subjekata i pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanima izričitom izjavom u kojima su stvarni vlasnici identificirani u skladu s identifikacijom stvarnih vlasnika za trustove osnovane izričitom izjavom i slične pravne subjekte ili aranžmane. Komisija bi trebala moći provedbenim aktom donijeti popis pravnih aranžmana i pravnih subjekata uređenih pravom država članica čija je struktura ili funkcija slična trustovima osnovanima izričitom izjavom.
- (115) Diskrecijski trustovi dopuštaju svojim upraviteljima diskrecijsko pravo pri raspodjeli imovine trusta ili koristi koje iz nje proizlaze. Stoga se na samom početku ne određuju korisnici ni kategorija korisnika, već skupina osoba među kojima upravitelji trusta mogu odabrati korisnike ili osobe koje će postati korisnici ako upravitelji trusta ne iskoriste svoje diskrecijsko pravo. Kako je prepoznato u nedavnoj reviziji standarda FATF-a u pogledu pravnih aranžmana, takvo diskrecijsko pravo može se zlopotrijebiti i omogućiti prikriivanje stvarnih vlasnika ako se ne uvede minimalna razina transparentnosti za diskrecijske trustove jer bi se transparentnost za korisnike postigla samo ako upravitelji trusta iskoriste svoje diskrecijsko pravo. Stoga je, kako bi se osigurala odgovarajuća i dosljedna transparentnost za sve vrste pravnih aranžmana, važno da se za diskrecijske trustove prikupljaju i informacije o mogućim diskrecijskim korisnicima i o zadanim korisnicima kojima bi pripale imovina ili koristi u slučaju da upravitelji trusta ne iskoriste svoje diskrecijsko pravo. Postoje situacije u kojima se mogući diskrecijski korisnici ili zadani korisnici ne mogu identificirati pojedinačno, nego kao kategorija. U tim slučajevima trebalo bi prikupiti informacije o kategoriji, kao i informacije o pojedincima koji se odabiru iz kategorije.
- (116) Obilježja trustova osnovanih izričitom izjavom i sličnih pravnih aranžmana razlikuju se u državama članicama. Radi osiguravanja usklađenog pristupa primjereno je utvrditi zajednička načela za identifikaciju takvih aranžmana. Trustovi osnovani izričitom izjavom trustovi su uspostavljeni na inicijativu osnivača. Zakonom uspostavljeni trustovi ili trustovi koji nisu rezultat izričite namjere osnivača da ih uspostavi trebali bi biti isključeni iz područja primjene ove Uredbe. Trustovi osnovani izričitom izjavom obično se uspostavljaju putem dokumenta kao što je pisani akt ili pisana isprava o osnivanju trusta te uglavnom zadovoljavaju poslovnu ili osobnu potrebu. Pravni aranžmani slični trustovima osnovanima izričitom izjavom aranžmani su bez pravne osobnosti koji su slični po strukturi ili funkcijama. Odlučujući čimbenik nije naziv vrste pravnog aranžmana, nego posjedovanje osnovnih obilježja definicije trusta osnovanog izričitom izjavom, odnosno namjera osnivača da imovinu stavi pod upravu i kontrolu određene osobe u određenu svrhu, obično poslovne ili osobne prirode, kao što je korist korisnikâ. Kako bi se osigurala dosljedna identifikacija stvarnih vlasnika pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanima izričitom izjavom, države članice trebale bi Komisiji dostaviti obavijest s popisom vrsta pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanima izričitom izjavom. Takvoj obavijesti trebalo bi priložiti procjenu kojom se opravdava identifikacija određenih pravnih aranžmana kao sličnih trustovima osnovanima izričitom izjavom te se objašnjava zašto se smatra da se drugi pravni aranžmani razlikuju u strukturi ili funkciji od trustova osnovanih izričitom izjavom. Pri provedbi

takve procjene države članice trebale bi uzeti u obzir sve pravne aranžmane koji su uređeni njihovim pravom.

- (117) U pogledu određenih pravnih subjekata kao što su zaklade, trustovi osnovani izričitom izjavom i slični pravni aranžmani nije moguće identificirati pojedinačne korisnike jer oni tek trebaju biti određeni. U takvim bi slučajevima informacije o stvarnom vlasništvu umjesto toga trebale uključivati opis kategorije korisnika i njezinih obilježja. Čim se odrede korisnici unutar kategorije, oni postaju stvarni vlasnici. Osim toga, postoje posebne vrste pravnih osoba i pravnih aranžmana u kojima korisnici postoje, ali njihova identifikacija nije razmjerna rizicima od pranja novca i financiranja terorizma povezanim s tim pravnim osobama ili pravnim aranžmanima. To je slučaj kod reguliranih proizvoda kao što su mirovinski programi obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁶⁾ te bi to mogao biti slučaj, primjerice, kod programa za financijsko vlasništvo ili sudjelovanje zaposlenika, ili kod pravnih subjekata ili pravnih aranžmana s neprofitnim ili dobrotvornim ciljem, pod uvjetom da su rizici povezani s takvim pravnim osobama i pravnim aranžmanima niski. U tim bi slučajevima trebalo biti dovoljno identificirati kategoriju korisnika.
- (118) Mirovinski programi uređeni Direktivom (EU) 2016/2341 regulirani su proizvodi koji podliježu strogim nadzornim standardima i predstavljaju nizak rizik od pranja novca i financiranja terorizma. Ako su takvi mirovinski programi uspostavljeni u obliku pravnog aranžmana, njihovi su korisnici zaposlenici i radnici koji se na te proizvode, povezane s njihovim ugovorima o radu, oslanjaju za upravljanje svojom mirovinom. Zbog specifične prirode mirovine, koja podrazumijeva nizak rizik od pranja novca i financiranja terorizma, ne bi bilo razmjerno zahtijevati identifikaciju svakog od tih korisnika, te bi identifikacija kategorije i njezinih obilježja trebali biti dovoljni za ispunjavanje obveza transparentnosti.
- (119) Kako bi se osigurala dosljedna identifikacija stvarnih vlasnika subjekata za zajednička ulaganja, potrebno je utvrditi usklađena pravila o stvarnom vlasništvu. Neovisno o tome imaju li u državi članici subjekti za zajednička ulaganja oblik pravnog subjekta s pravnom osobnošću, pravnog aranžmana bez pravne osobnosti ili bilo koji drugi oblik, pristup identifikaciji stvarnog vlasnika trebao bi biti u skladu s njihovom svrhom i funkcijom.
- (120) Dosljedan pristup sustavu transparentnosti stvarnog vlasništva zahtijeva i osiguravanje toga da se na cijelom unutarnjem tržištu prikupljaju iste informacije o stvarnim vlasnicima. Primjereno je uvesti precizne zahtjeve o informacijama koje bi trebalo prikupiti u svakom pojedinačnom slučaju. Te informacije uključuju minimalan skup osobnih podataka o stvarnom vlasniku, informacije o prirodi i veličini vlasničkog udjela u pravnom subjektu ili pravnom aranžmanu te informacije o pravnom subjektu ili pravnom aranžmanu koji su potrebni da se osigura odgovarajuća identifikacija fizičke osobe koja je stvarni vlasnik i razloga zbog kojih je ta fizička osoba identificirana kao stvarni vlasnik.
- (121) Djelotvoran okvir o transparentnosti stvarnog vlasništva zahtijeva prikupljanje informacija različitim kanalima. Takav višedimenzionalni pristup uključuje informacije koje posjeduje pravni subjekt ili upravitelj trusta osnovanog izričitom izjavom ili osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu, informacije koje su obveznici pribavili u kontekstu dubinske analize stranke i informacije koje se čuvaju u središnjim registrima. Unakrsnom provjerom informacija među tim stupovima pomaže se osigurati da svaki stup sadržava primjerene, točne i ažurirane informacije. U tu svrhu i kako bi se izbjegle nepodudarnosti zbog razlika u pristupima, važno je identificirati one kategorije podataka koje bi uvijek trebalo prikupljati kako bi se osiguralo da su informacije o stvarnom vlasništvu primjerene. To uključuje osnovne informacije o pravnom subjektu i pravnom aranžmanu, što je preduvjet koji samom subjektu ili aranžmanu omogućuje da razumije svoju strukturu, bilo putem vlasništva ili putem kontrole.
- (122) Ako su pravni subjekti i pravni aranžmani dio složene strukture, jasnoća u pogledu njihove vlasničke ili kontrolne strukture ključna je za identifikaciju njihovih stvarnih vlasnika. U tu je svrhu važno da pravni subjekti i pravni aranžmani jasno razumiju odnose zbog kojih su u neizravnom vlasništvu ili pod neizravnom kontrolom, uključujući sve posredničke razine između stvarnih vlasnika i samog pravnog subjekta ili pravnog aranžmana, bez obzira na to jesu li ti odnosi u obliku drugih pravnih subjekata i pravnih aranžmana ili opunomoćenja. Identifikacija vlasničke

⁽²⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.).

i kontrolne strukture omogućuje da se utvrde načini na koje se uspostavlja vlasništvo ili se može provoditi kontrola nad pravnim subjektom te je stoga ključno za sveobuhvatno razumijevanje položaja stvarnog vlasnika. Informacije o stvarnom vlasniku stoga bi uvijek trebale uključivati opis strukture odnosa.

- (123) Djelotvoran okvir o transparentnosti stvarnog vlasništva temelji se na znanju pravnih subjekata o fizičkim osobama koje su njihovi stvarni vlasnici. Stoga bi svi pravni subjekti u Uniji trebali pribaviti i čuvati primjerene, točne i ažurirane informacije o svojem stvarnom vlasništvu. Te bi informacije trebalo čuvati pet godina, a identitet osobe odgovorne za čuvanje informacija trebalo bi dostaviti središnjim registrima. To razdoblje čuvanja jednako je razdoblju čuvanja informacija pribavljenih primjenom zahtjeva za SPNFT, kao što su mjere dubinske analize stranke. Kako bi se osigurala mogućnost unakrsne provjere i ispitivanja informacija, na primjer mehanizmom prijavljivanja nepodudarnosti, opravdano je osigurati usklađenost relevantnih razdoblja čuvanja podataka.
- (124) Kako bi se osiguralo da su informacije o stvarnom vlasništvu ažurirane, pravni subjekt trebao bi ažurirati te informacije odmah nakon svake promjene te bi ih trebao periodično provjeravati, na primjer u trenutku podnošenja financijskih izvještaja ili prilikom drugih ponavljajućih interakcija s javnim tijelima. Rok za ažuriranje informacija trebao bi biti razuman s obzirom na moguće složene situacije.
- (125) Pravni subjekti trebali bi poduzeti sve potrebne mjere kako bi utvrdili svoje stvarne vlasnike. Međutim, mogli bi postojati slučajevi kad nije moguće identificirati fizičku osobu koja u konačnici ima u vlasništvu ili kontrolira subjekt. U takvim iznimnim slučajevima, pod uvjetom da su iscrpljena sva sredstva za identifikaciju, pri pružanju informacija o stvarnom vlasništvu obveznicima tijekom postupka dubinske analize stranke ili pri dostavi informacija u središnji registar umjesto stvarnih vlasnika trebalo bi biti moguće navesti više rukovoditelje. Iako su u takvim situacijama identificirani, viši rukovoditelji nisu stvarni vlasnici. Pravni subjekti trebali bi voditi evidenciju o mjerama poduzetim radi identifikacije svojih stvarnih vlasnika, osobito kad se oslanjaju na tu krajnju mjeru, što bi trebalo propisno opravdati i evidentirati.
- (126) Poteškoće u pribavljanju informacija ne bi trebale biti valjan razlog za odustajanje od identificiranja i pribjegavanje navođenju višeg rukovodstva. Stoga bi pravni subjekti uvijek trebali moći potkrijepiti svoje sumnje u istinitost prikupljenih informacija. Takvo obrazloženje trebalo bi biti razmjerno riziku pravnog subjekta i složenosti njegove vlasničke strukture. Osobito bi se evidencija poduzetih djelovanja trebala na zahtjev odmah dostaviti nadležnim tijelima ako je to potrebno te bi, na temelju procjene osjetljive na rizik, ta evidencija trebala moći uključivati odluke upravnog odbora i zapisnike s njihovih sastanaka, sporazume o partnerstvu, akte o osnivanju trusta, neformalne dogovore kojima se određuju ovlasti jednakovrijedne punomoći ili druge ugovorne sporazume i dokumentaciju. U slučajevima u kojima je nepostojanje stvarnih vlasnika očito u odnosu na određeni oblik i strukturu pravnog subjekta, obrazloženje bi trebalo tumačiti kao upućivanje na tu činjenicu, to jest na činjenicu da pravni subjekt nema stvarnog vlasnika zbog svojeg specifičnog oblika i strukture. Takvo nepostojanje stvarnih vlasnika moglo bi postojati, na primjer, ako u pravnom subjektu nema vlasničkih udjela ili ako se pravni subjekt u konačnici ne može kontrolirati drugim sredstvima.
- (127) S obzirom na svrhu utvrđivanja stvarnog vlasništva, a to je osiguravanje djelotvorne transparentnosti pravnih subjekata, razmjerno je određene subjekte izuzeti od obveze identifikacije njihova stvarnog vlasnika. Takav se sustav može primijeniti samo na subjekte za koje identifikacija i registracija stvarnih vlasnika nije korisna i ako se slična razina transparentnosti postiže informacijama koje se ne odnose na stvarno vlasništvo. U tom pogledu, javnopravna tijela države članice ne bi trebala biti obvezna odrediti svojeg stvarnog vlasnika. Direktivom 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁷⁾ uvedeni su strogi zahtjevi za transparentnost za trgovačka društva čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu. U određenim okolnostima tim se zahtjevima za transparentnost može postići sustav transparentnosti istovjetan pravilima o transparentnosti stvarnog vlasništva utvrđenima u ovoj Uredbi. To je slučaj ako se kontrola nad društvom provodi putem prava glasa, a vlasnička ili kontrolna struktura društva uključuje samo fizičke osobe. U tim okolnostima nije potrebno primjenjivati zahtjeve

⁽²⁷⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnost informacija o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

u pogledu stvarnog vlasništva na ta trgovačka društva uvrštena na burzu. Izuzeće pravnih subjekata od obveze određivanja stvarnog vlasnika i registracije ne bi trebalo utjecati na obvezu obveznika da identificiraju stvarnog vlasnika stranke pri provođenju dubinske analize stranke.

- (128) Potrebno je osigurati jednake uvjete među različitim vrstama pravnih oblika i izbjeći zloupotrebu trustova osnovanih izričitom izjavom i pravnih aranžmana, koji često imaju višeslojne složene strukture kako bi dodatno prikriji stvarno vlasništvo. Upravitelji svih trustova osnovanih izričitom izjavom kojima se upravlja u državi članici ili koji u državi članici imaju poslovni nastan ili boravište stoga bi trebali biti odgovorni za pribavljanje i čuvanje primjerenih, točnih i ažuriranih informacija o stvarnom vlasništvu nad trustom osnovanim izričitom izjavom te za otkrivanje njihova statusa i pružanje tih informacija obveznicima koji provode dubinsku analizu stranke. Svi ostali stvarni vlasnici trusta osnovanog izričitom izjavom trebali bi pomoći upravitelju trusta u pribavljanju tih informacija.
- (129) Zbog prirode pravnih aranžmana i neobjavlivanja informacija o njihovim strukturama i svrsi posebna je dužnost upravitelja trusta ili osoba na istovjetnim položajima u sličnim pravnim aranžmanima da pribave i čuvaju sve relevantne informacije o pravnom aranžmanu. Takve informacije trebale bi omogućiti identifikaciju pravnog aranžmana, imovine koja se u njemu nalazi ili kojom se preko njega upravlja te svakog zastupnika ili pružatelja usluga trustu. Kako bi se olakšale aktivnosti nadležnih tijela u sprečavanju, otkrivanju i istrazi pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma, važno je da upravitelji trustova ažuriraju te informacije i da ih čuvaju dovoljno dugo nakon prestanka svoje dužnosti upravitelja trusta ili osobe na istovjetnom položaju. Pružanje osnovnih informacija o pravnom aranžmanu obveznicima također je potrebno kako bi im se omogućilo da u potpunosti utvrde svrhu poslovnog odnosa ili povremene transakcije u kojima sudjeluje pravni aranžman, na odgovarajući način procijene povezane rizike i provedu razmjerne mjere za smanjenje tih rizika.
- (130) Imajući u vidu posebnu strukturu određenih pravnih aranžmana i potrebu da se osigura dostatna transparentnost o njihovu stvarnom vlasništvu, na takve pravne aranžmane slične trustovima osnovanim izričitom izjavom trebali bi se primjenjivati zahtjevi o stvarnom vlasništvu koji su istovjetni zahtjevima koji se primjenjuju na trustove osnovane izričitom izjavom.
- (131) Dogovori o opunomoćenju mogu omogućiti skrivanje identiteta stvarnih vlasnika jer opunomoćenik može djelovati u svojstvu direktora ili dioničara pravnog subjekta, a opunomoćitelj nije uvijek poznat. Ti dogovori mogu prikriti stvarno vlasništvo i kontrolnu strukturu ako stvarni vlasnici ne žele otkriti svoj identitet ili ulogu u njima. Stoga postoji potreba za uvođenjem zahtjeva za transparentnost da bi se izbjegla zloupotreba takvih dogovora i da bi se onemogućilo da se kriminalci skrivaju iza osoba koje djeluju u njihovo ime. Odnos između opunomoćenika i opunomoćitelja ne ovisi o tome utječe li on na javnost ili na treće osobe. Iako bi nominalni dioničari čija se imena nalaze u javnoj ili službenoj evidenciji formalno imali neovisnu kontrolu nad trgovačkim društvom, trebali bi biti obvezni objaviti postupaju li prema uputama neke druge osobe na temelju privatnog dogovora. Nominalni dioničari i nominalni direktori pravnih subjekata trebali bi čuvati dovoljno informacija o identitetu svojeg opunomoćitelja i svih stvarnih vlasnika opunomoćitelja te ih zajedno s njihovim statusom otkriti pravnim subjektima. Pravni subjekti trebali bi te informacije prijaviti obveznicima kad primjenjuju mjere dubinske analize stranke i središnjim registrima.
- (132) Potrebno je smanjiti rizike od zloupotrebe stranih pravnih subjekata i stranih pravnih aranžmana za usmjeravanje nezakonito ostvarenih prihoda u financijski sustav Unije. Budući da standardi povezani sa stvarnim vlasništvom uspostavljeni u trećim zemljama možda neće biti dostatni da bi se omogućila jednaka razina transparentnosti i pravodobna dostupnost informacija o stvarnom vlasništvu kao u Uniji, potrebno je osigurati odgovarajuća sredstva za utvrđivanje stvarnih vlasnika stranih pravnih subjekata ili stranih pravnih aranžmana u određenim okolnostima. Stoga bi pravni subjekti stvoreni izvan Unije i trustovi osnovani izričitom izjavom ili slični pravni aranžmani kojima se upravlja izvan Unije, ili čiji upravitelji ili osobe na istovjetnom položaju imaju boravište ili poslovni nastan izvan Unije, trebali biti obvezni otkriti svoje stvarne vlasnike ako posluju u Uniji uspostavljanjem poslovnog odnosa s obveznikom u Uniji, stjecanjem nekretnine u Uniji ili određene robe velike vrijednosti od obveznika koji se nalaze u Uniji, ili tako što im je dodijeljen ugovor na temelju postupka javne nabave robe ili usluga ili ugovor o koncesiji. Mogle bi postojati razlike u izloženosti riziku među državama članicama, među ostalim ovisno o kategoriji ili vrsti aktivnosti koje obavljaju obveznici i o tome koliko su nekretnine na njihovu državnom području privlačne za kriminalce. Stoga bi države članice, ako utvrde slučajeve većeg rizika, trebale moći poduzeti dodatne mjere za smanjenje rizika kako bi se dogovorilo na te rizike.

- (133) Zahtjevi za registraciju za strane pravne subjekte i strane pravne aranžmane trebali bi biti razmjerni rizicima povezanim s njihovim poslovanjem u Uniji. S obzirom na otvorenost unutarnjeg tržišta Unije i činjenicu da strani pravni subjekti upotrebljavaju usluge koje nude obveznici s poslovnim nastanom u Uniji, od kojih su mnogi povezani s manjim rizicima od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma, primjereno je ograničiti zahtjev za registraciju na pravne subjekte koji pripadaju visokorizičnim sektorima ili posluju u kategorijama većeg rizika ili koji se koriste uslugama obveznika koji posluju u sektorima povezanim s većim rizicima. Zbog privatne prirode pravnih aranžmana i prepreka pristupu informacijama o stvarnom vlasništvu u slučaju stranih pravnih aranžmana primjena zahtjeva za registraciju opravdana je neovisno o razini rizika povezanog s obveznikom koji pruža usluge pravnom aranžmanu ili, ako je to relevantno, sa sektorom u kojem pravni aranžman djeluje. Upućivanje na procjenu rizika na razini Unije u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2024/1640 trebalo bi tumačiti kao upućivanje na procjenu rizika koju Komisija izdaje u skladu s člankom 6. Direktive (EU) 2015/849 do prvog izdavanja izvješća u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2024/1640.
- (134) Da bi se potaknula usklađenost i osigurala djelotvorna transparentnost stvarnog vlasništva, potrebno je osigurati izvršenje zahtjeva za stvarno vlasništvo. U tom bi smislu države članice trebale primjenjivati sankcije za kršenja tih zahtjeva. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te ne bi smjele prelaziti ono što je potrebno da se potakne usklađenost. Sankcije koje uvedu države članice trebale bi imati jednak odvraćajući učinak u pogledu kršenja zahtjeva o stvarnom vlasništvu u cijeloj Uniji. Sankcije bi trebale moći uključivati, na primjer, novčane kazne za pravne subjekte i upravitelje trustova ili osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu koje se izriču zbog nečuvanja točnih, primjerenih ili ažuriranih informacija o stvarnom vlasništvu, brisanje iz registra pravnih subjekata koji ne ispunjavaju obvezu čuvanja informacija o stvarnom vlasništvu ili ne podnesu informacije o stvarnom vlasništvu u određenom roku, novčane kazne za stvarne vlasnike i druge osobe koje ne surađuju s pravnim subjektom ili upraviteljem trusta osnovanog izričitim izjavom ili osobom na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu, novčane kazne za nominalne dioničare i nominalne direktore koji ne ispunjavaju obvezu otkrivanja informacija ili posljedice iz privatnog prava za neobjavljene stvarne vlasnike, kao što su zabrana isplate dobiti ili zabrana ostvarivanja prava glasa.
- (135) Kako bi se osigurao dosljedan pristup osiguravanju izvršenja zahtjeva u pogledu stvarnog vlasništva na cijelom unutarnjem tržištu, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi utvrđivanja kategorija kršenja koje podliježu sankcijama i osoba odgovornih za takva kršenja, kao i pokazateljâ o stupnju težine i kriterija za određivanje razine sankcija. Nadalje, kako bi se poduprlo određivanje te razine i u skladu s ciljem usklađivanja iz ove Uredbe, Komisija bi trebala moći donijeti smjernice kojima se utvrđuju osnovni iznosi koji se primjenjuju na svaku kategoriju kršenja.
- (136) Sumnjive transakcije, uključujući pokušane transakcije, i druge informacije relevantne za pranje novca, povezana predikatna kaznena djela i financiranje terorizma trebalo bi prijaviti FOJ-u, koji bi trebao služiti kao jedinstvena središnja nacionalna jedinica za primanje i analizu informacija o sumnjama te distribuciju rezultata svojih analiza nadležnim tijelima. Sve sumnjive transakcije, uključujući pokušane transakcije, trebalo bi prijaviti, bez obzira na iznos transakcije, a upućivanje na sumnje trebalo bi tumačiti na način da obuhvaća sumnjive transakcije, aktivnosti, ponašanje i obrasce transakcija. Prijavljene informacije mogle bi uključivati i informacije koje se temelje na pragovima. Kako bi se obveznicima pružila potpora u otkrivanju sumnji, AMLA bi trebala izdati smjernice o pokazateljima sumnjivih aktivnosti ili ponašanja. S obzirom na promjenjivo okružje u pogledu rizika, te bi smjernice trebalo redovito preispitivati i njima se ne bi trebalo prejudicirati da FOJ-evi izdaju smjernice ili pokazatelje o rizicima od pranja novca i financiranja terorizma i metodama utvrđenima na nacionalnoj razini. Ako obveznik ili zaposlenik ili direktor takvog subjekta otkrije informacije FOJ-u u dobroj vjeri, to se ne bi trebalo smatrati kršenjem bilo kakvog ograničenja u pogledu otkrivanja informacija te obveznik i njegovi direktori odnosno zaposlenici ne bi smjeli snositi nikakvu odgovornost u tom smislu.
- (137) Obveznici bi trebali uspostaviti sveobuhvatne sustave izvješćivanja koji obuhvaćaju sve sumnje, bez obzira na vrijednost ili percipiranu težinu povezane kriminalne aktivnosti. Oni bi trebali biti svjesni očekivanja FOJ-eva i trebali bi, u mjeri u kojoj je to moguće, prilagoditi svoje sustave otkrivanja i analitičke postupke ključnim rizicima koji utječu na državu članicu u kojoj imaju poslovni nastan i, prema potrebi, prioritarno provesti analizu radi smanjenja tih ključnih rizika.

- (138) Transakcije bi se trebale procjenjivati na temelju informacija koje su poznate ili koje bi trebale biti poznate obvezniku. To uključuje relevantne informacije zastupnika, distributera i pružatelja usluga. Ako temeljno predikatno kazneno djelo nije poznato ili očito obvezniku, uloga identifikacije i prijavljivanja sumnjivih transakcija učinkovitije se obavlja usmjeravanjem na otkrivanje sumnji i brzim podnošenjem prijave. U tim slučajevima obveznik pri prijavi sumnjive transakcije FOJ-u ne mora navesti predikatno kazneno djelo ako mu ono nije poznato. Ako raspolaže tom informacijom, trebalo bi je uključiti u izvješće. Obveznici bi kao čuvari financijskog sustava Unije trebali moći podnijeti prijavu i ako znaju ili sumnjaju da su sredstva upotrijebljena ili će se upotrijebiti za obavljanje kriminalnih aktivnosti, kao što je kupnja nezakonite robe, čak i ako informacije koje su im dostupne ne upućuju na to da upotrijebljena sredstva potječu iz nezakonitih izvora.
- (139) Razlike u obvezama prijavljivanja sumnjivih transakcija među državama članicama mogle bi dodatno otežati usklađivanje sa zahtjevima za SPNFT s kojima se suočavaju obveznici koji posluju prekogranično. Nadalje, struktura i sadržaj izvješća o sumnjivim transakcijama utječu na kapacitet FOJ-a za obavljanje analize i na prirodu te analize te utječu i na sposobnost FOJ-eva da surađuju i razmjenjuju informacije. Da bi se obveznicima olakšala usklađenost s obvezama prijavljivanja i da bi se omogućilo djelotvornije funkcioniranje analitičkih aktivnosti FOJ-eva i njihova suradnja, AMLA bi trebala izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuje zajednički predložak za prijavljivanje sumnjivih transakcija koji će se koristiti kao jedinstvena osnova za cijelu Uniju.
- (140) FOJ-evi bi trebali moći od svakog obveznika brzo pribaviti sve potrebne informacije povezane s njihovim funkcijama. Njihov neometan i brz pristup informacijama ključan je za osiguravanje ispravnog praćenja novčanih tokova i otkrivanja nezakonitih mreža i tokova u ranoj fazi. Potreba FOJ-eva za pribavljanjem dodatnih informacija od obveznika zbog sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma mogla bi biti potaknuta prethodnom prijavom sumnjive transakcije podnesenom FOJ-u, ali i na neki drugi način, na primjer vlastitom analizom FOJ-a, podacima dobivenima od nadležnih tijela ili informacijama kojima raspolaže drugi FOJ. FOJ-evi bi stoga, u kontekstu svojih funkcija, trebali moći pribaviti informacije od svakog obveznika, čak i ako prethodna prijava nije podnesena. Evidencije o financijskim transakcijama i prijenosima provedenima putem bankovnog računa, računa za plaćanje ili računa kriptovalute osobito su ključne za analitički rad FOJ-eva. Međutim, zbog nedostatka usklađenosti kreditne institucije i financijske institucije FOJ-evima trenutačno dostavljaju evidencije o transakcijama u različitim formatima, koji se ne mogu odmah upotrijebiti za analizu. Uzimajući u obzir prekograničnu prirodu analitičkih aktivnosti FOJ-eva, razlike u formatima i poteškoće u obradi evidencija o transakcijama otežavaju razmjenu informacija među FOJ-evima i izradu prekograničnih financijskih analiza. AMLA bi stoga trebala izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuje zajednički predložak za dostavljanje evidencija o transakcijama koje kreditne institucije i financijske institucije podnose FOJ-evima koji će se koristiti kao jedinstvena osnova za cijelu Uniju.
- (141) Obveznici bi trebali čim prije odgovoriti na FOJ-ev zahtjev za informacije, a u svakom slučaju najkasnije u roku od pet radnih dana od primitka takvog zahtjeva ili u bilo kojem kraćem ili duljem roku koji odredi FOJ. U opravdanim i hitnim slučajevima obveznik bi na FOJ-ev zahtjev trebao odgovoriti u roku od 24 sata. Ti bi se rokovi trebali primjenjivati na zahtjeve za informacije koji se temelje na dostatno definiranim uvjetima. Osim toga, FOJ bi trebao moći pribaviti informacije od obveznika na zahtjev drugog FOJ-a i razmijeniti ih s FOJ-em koji ih je zatražio. Zahtjevi upućeni obveznicima razlikuju se. Na primjer, složeni zahtjevi mogli bi zahtijevati više vremena i produljeni rok za odgovor. U tu bi svrhu FOJ-evi trebali moći obveznicima odobriti produljene robove, pod uvjetom da to nema negativan učinak na analizu FOJ-a.
- (142) Za određene obveznike države članice trebale bi imati mogućnost imenovati primjereno samoregulatorno tijelo kao nadležno tijelo prvog stupnja za informiranje umjesto FOJ-a. U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava sustav prvog stupnja prijave samoregulatornom tijelu predstavlja važan mehanizam za potporu zaštiti temeljnih prava u vezi s obvezama prijavljivanja koje se primjenjuju na odvjetnike. Države članice trebale bi osigurati sredstva i način za ostvarivanje zaštite profesionalne tajne, povjerljivosti i privatnosti.
- (143) Javni bilježnici, odvjetnici, drugi neovisni pravni stručnjaci, revizori, vanjski računovođe i porezni savjetnici ne bi trebali biti obvezni podnositi FOJ-u ili samoregulatornom tijelu bilo kakve informacije koje prime od jednog od svojih klijenata, ili informacije koje pribave u vezi s jednim od svojih klijenata, tijekom utvrđivanja pravnog položaja tog klijenta ili prilikom obavljanja svojih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem tog klijenta u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih

postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili pribavljene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka. Takva se iznimka, međutim, ne bi trebala primjenjivati ako pravni stručnjak, revizor, vanjski računovođa ili porezni savjetnik sudjeluje u pranju novca ili financiranju terorizma, ako se pravni savjet daje u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ili ako pravni stručnjak, revizor, vanjski računovođa ili porezni savjetnik zna da klijent traži pravni savjet u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. Takvo znanje i svrha mogu se utvrditi na temelju objektivnih, činjeničnih okolnosti. Pravni savjet koji se traži u vezi sa sudskim postupkom koji je u tijeku ne bi trebalo smatrati pravnim savjetom u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. U skladu s pristupom koji se temelji na riziku države članice trebale bi moći utvrditi dodatne situacije u kojima se, s obzirom na visok rizik od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma povezan s određenim vrstama transakcija, izuzeće od zahtjeva za izvješćivanje ne primjenjuje. Pri utvrđivanju takvih dodatnih situacija države članice trebaju osigurati usklađenost posebno s člancima 7. i 47. Povelje.

- (144) Obveznici bi iznimno trebali moći provesti sumnjive transakcije prije nego što o tome obavijeste FOJ ako je neprovođenje transakcija nemoguće ili je vjerojatno da će se time omesti naponi u gonjenju korisnika operacije za koju se sumnja da je operacija pranja novca ili financiranja terorizma. Na tu se iznimku međutim ne bi trebalo pozivati u odnosu na transakcije na koje se primjenjuju bilo koje međunarodne obveze koje je prihvatila država članica FOJ-a, a odnose se na neodgodivo zamrzavanje sredstava ili druge imovine terorista, terorističkih organizacija ili osoba koje financiraju terorizam u skladu s relevantnim rezolucijama VSUN-a.
- (145) Povjerljivost s obzirom na prijavljivanje sumnjivih transakcija i pružanje drugih relevantnih informacija FOJ-evima ključna je da bi se nadležnim tijelima omogućilo zamrzavanje i oduzimanje imovine koja je potencijalno povezana s pranjem novca, povezanim predikatnim kaznenim djelima ili financiranjem terorizma. Sumnjiva transakcija nije naznaka kriminalne aktivnosti. Otkrivanje prijave o sumnji moglo bi naštetiti ugledu osoba uključenih u transakciju te ugroziti provedbu analiza i istraga. Stoga obveznici i njihovi direktori te zaposlenici, ili osobe u sličnom položaju, među ostalim zastupnici i distributeri, dotičnu stranku ili treću stranu ne bi trebali obavijestiti o tome da se informacije izravno ili preko samoregulatornog tijela dostavljaju FOJ-u, da će mu se dostaviti ili da mu su već dostavljene ili da je u tijeku ili bi mogla biti provedena analiza o pranju novca ili financiranju terorizma. Zabrana otkrivanja informacija ne bi se trebala primjenjivati u određenim okolnostima, na primjer u odnosu na otkrivanje informacija nadležnim tijelima i samoregulatornim tijelima pri provođenju nadzornih funkcija ili otkrivanje informacija u svrhu izvršavanja zakonodavstva ili otkrivanje informacija među obveznicima koji pripadaju istoj grupi.
- (146) Kriminalci prebacuju nezakonito stečene prihode preko brojnih posrednika kako bi izbjegli otkrivanje. Stoga je važno obveznicima omogućiti razmjenu informacija ne samo među članovima grupe nego, u određenim slučajevima, i između kreditnih institucija i financijskih institucija i drugih subjekata koji posluju u mrežama, vodeći računa o pravilima o zaštiti podataka. Izvan partnerstva za razmjenu informacija, dopušteno otkrivanje informacija među određenim kategorijama obveznika u slučajevima koji uključuju istu transakciju trebalo bi se odvijati samo u odnosu na konkretnu transakciju koja se provodi između tih obveznika ili koju oni olakšavaju, a ne u pogledu povezanih prethodnih ili naknadnih transakcija.
- (147) Razmjenu informacija među obveznicima i, ako je primjenjivo, nadležnim tijelima mogle bi se povećati mogućnosti za otkrivanje nezakonitih financijskih tokova koji se odnose na pranje novca, financiranje terorizma i imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelima. Zbog toga bi obveznici i nadležna tijela trebali moći razmjenjivati informacije u okviru partnerstva za razmjenu informacija ako smatraju da je takva razmjena potrebna za ispunjavanje njihovih obveza i zadaća u pogledu SPNFT-a. Razmjena informacija trebala bi podlijegati snažnim zaštitnim mjerama koje se odnose na povjerljivost, zaštitu podataka, upotrebu informacija i kazneni postupak. Obveznici se za donošenje zaključaka o riziku od pranja novca i financiranja terorizma koji predstavljaju stranka ili transakcija ili kako bi donijeli odluke o uspostavi ili prekidu poslovnog odnosa ili provedbi transakcije ne bi trebali oslanjati isključivo na informacije primljene razmjenu informacija. Kako je potvrđeno u Direktivi 2014/92/EU, neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i razvoj modernog i društveno uključivog gospodarstva sve više ovise o univerzalnom pružanju platnih usluga. Stoga se pristup osnovnim financijskim uslugama ne bi trebao uskratiti na temelju informacija razmijenjenih među obveznicima ili između obveznika i nadležnih tijela ili AMLA-e.
- (148) Usklađenost sa zahtjevima iz ove Uredbe podliježe provjerama nadzornikâ. Ako obveznici razmjenjuju informacije u okviru partnerstva za razmjenu informacija, te bi provjere trebale uključivati i usklađenost s uvjetima za te razmjene informacija utvrđenima u ovoj Uredbi. Iako bi se nadzorne provjere trebale temeljiti na riziku, one bi se

u svakom slučaju trebale provoditi prije početka aktivnosti partnerstva za razmjenu informacija. Partnerstva za razmjenu informacija koja uključuju obradu osobnih podataka mogla bi predstavljati visok rizik za prava i slobode pojedinaca. Stoga bi prije početka aktivnosti tih partnerstava trebalo provesti procjenu učinka na zaštitu podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾. Nadzornici bi se u kontekstu nadzornih provjera prema potrebi trebali savjetovati s tijelima za zaštitu podataka, koja su jedina nadležna za ocjenu procjene učinka na zaštitu podataka. Odredbe o zaštiti podataka i svi zahtjevi koji se odnose na povjerljivost informacija o sumnjivim transakcijama sadržani u ovoj Uredbi primjenjuju se na informacije koje se razmjenjuju u okviru partnerstva. U skladu s Uredbom (EU) 2016/679 države članice trebale bi moći zadržati ili uvesti konkretnije odredbe za prilagodbu primjene te uredbe kako bi se utvrdili konkretniji zahtjevi u vezi s obradom osobnih podataka koji se razmjenjuju u okviru partnerstva za razmjenu informacija.

- (149) Iako partnerstva za razmjenu informacija omogućuju razmjenu operativnih informacija i osobnih podataka pod strogim zaštitnim mjerama, te razmjene ne bi trebale zamijeniti zahtjeve iz ove Uredbe koji se odnose na prijavljivanje svake sumnje nadležnom FOJ-u. Stoga, kada obveznici identificiraju sumnjive aktivnosti na temelju informacija pribavljenih u kontekstu partnerstva za razmjenu informacija, tu bi sumnju trebali prijaviti FOJ-u u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan. Informacije koje upućuju na sumnjivu aktivnost podliježu strožim pravilima kojima se zabranjuje njihovo otkrivanje i trebale bi se dijeliti samo ako je to potrebno u svrhu sprečavanja i borbe protiv pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma te podliježu zaštitnim mjerama kojima se štite temeljna prava, povjerljivost rada FOJ-eva i integritet istraga tijela za izvršavanje zakonodavstva.
- (150) Uredba (EU) 2016/679 primjenjuje se na obradu osobnih podataka za potrebe ove Uredbe. Sve države članice prepoznale su borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma kao važan razlog od javnog interesa. Obveznici bi trebali obratiti posebnu pozornost na načela kojima se zahtijeva da osobni podaci koji se obrađuju tijekom ispunjavanja obveza SPNFT-a budu točni, pouzdani i ažurirani. Za potrebe usklađivanja s ovom Uredbom obveznici bi trebali moći donijeti postupke kojima se omogućuje automatizirano pojedinačno donošenje odluka, uključujući izradu profila, kako je utvrđeno u članku 22. Uredbe (EU) 2016/679. Pritom bi se zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi koji se odnose na zaštitu prava osoba koje podliježu takvim postupcima trebali primjenjivati uz sve druge relevantne zahtjeve utvrđene u pravu Unije o zaštiti osobnih podataka.
- (151) Ključno je da se usklađivanje okvira za SPNFT s revidiranim preporukama FATF-a provodi uz puno poštovanje prava Unije, posebno s obzirom na pravo Unije o zaštiti podataka i zaštitu temeljnih prava sadržanih u Povelji. Određeni aspekti provedbe okvira za SPNFT uključuju prikupljanje, analizu, pohranu i razmjenu podataka. Takva obrada osobnih podataka trebala bi biti dopuštena, uz puno poštovanje temeljnih prava, samo za potrebe utvrđene u ovoj Uredbi i za potrebe provođenja dubinske analize, stalnog praćenja, analize i prijave sumnjivih transakcija, utvrđivanja stvarnog vlasnika pravne osobe ili pravnog aranžmana, utvrđivanja politički izložene osobe te razmjene informacija kreditnih institucija i financijskih institucija i drugih obveznika. Prikupljanje i naknadna obrada osobnih podataka koje provode obveznici trebali bi biti ograničeni na ono što je potrebno za usklađivanje sa zahtjevima za SPNFT i osobne podatke ne bi trebalo dalje obrađivati na način koji nije u skladu s tom svrhom. Osobito bi daljnju obradu osobnih podataka u komercijalne svrhe trebalo strogo zabraniti.
- (152) Obrada određenih kategorija osjetljivih podataka, kako je definirana u članku 9. Uredbe (EU) 2016/679, mogla bi dovesti do rizika za temeljna prava i slobode ispitanika na koje se ti podaci odnose. Kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjili rizici da obrada takvih podataka od strane obveznika dovede do diskriminirajućih ili pristranih ishoda koji negativno utječu na stranku, kao što su prekid ili odbijanje uspostave poslovnog odnosa, obveznici ne bi trebali donositi odluke isključivo na temelju informacija koje posjeduju o posebnim kategorijama osobnih podataka u smislu Uredbe (EU) 2016/679 ako te informacije nisu relevantne za rizike od pranja novca i financiranja terorizma koji predstavlja transakcija ili odnos. Slično tome, kako bi se osiguralo da se intenzitet dubinske analize stranke

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

temelji na cjelovitom razumijevanju rizika povezanih sa strankom, obveznici primjenu više ili niže razine mjera dubinske analize stranke ne bi trebali temeljiti isključivo na osjetljivim podacima koje posjeduju o stranci.

- (153) Revidirane preporuke FATF-a pokazuju da bi obveznici trebali najmanje pet godina čuvati potrebne informacije koje su pribavili u okviru mjera dubinske analize stranke i evidencije transakcija kako bi mogli u potpunosti surađivati te brzo odgovoriti na zahtjeve za informacije nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage slučajeva pranja novca i financiranja terorizma. U cilju izbjegavanja različitih pristupa te kako bi se ispunili zahtjevi u pogledu zaštite osobnih podataka i pravne sigurnosti, to razdoblje čuvanja trebalo bi utvrditi na pet godina nakon završetka poslovnog odnosa ili povremene transakcije. Mogle bi postojati situacije u kojima se funkcije nadležnih tijela ne mogu djelotvorno obavljati ako se relevantne informacije kojima raspolažu obveznici izbrišu zbog isteka razdoblja čuvanja. U takvim slučajevima nadležna tijela trebala bi moći zatražiti od obveznika da na pojedinačnoj osnovi informacije čuvaju tijekom duljeg razdoblja, koje ne bi smjelo premašivati pet godina.
- (154) Ako se pojam nadležnih tijela odnosi na istražna tijela i tijela za kazneni progon, trebalo bi ga tumačiti na način da uključuje Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) s obzirom na države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem EPPO-a.
- (155) Širenje informacija od strane FOJ-eva ima ključnu ulogu u otkrivanju mogućih kriminalnih aktivnosti u nadležnosti EPPO-a ili Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) ili u vezi s kojima Europol i Eurojust u ranoj fazi mogu pružiti operativnu potporu u skladu sa svojim mandatima te poduprijeti brze i djelotvorne istrage i kaznene progone. Informacije koje FOJ-evi dijele s EPPO-om i OLAF-om trebale bi obuhvaćati razloge za sumnju da bi kazneno djelo u nadležnosti EPPO-a odnosno OLAF-a moglo biti počinjeno ili je počinjeno te bi trebale biti popraćene svim relevantnim informacijama kojima FOJ raspolaže i koje mogu poduprijeti djelovanje, uključujući relevantne financijske i administrativne informacije. Ako EPPO i OLAF zatraže informacije od FOJ-eva, jednako je važno da FOJ-evi mogu dijeliti sve informacije o predmetu kojima raspolažu. U skladu s primjenjivim odredbama svojih osnivačkih pravnih instrumenata EPPO i OLAF trebali bi obavijestiti FOJ-eve o koracima poduzetima u vezi s informacijama koje su širili i svim relevantnim ishodima.
- (156) Kako bi se osiguralo odgovarajuće i učinkovito funkcioniranje pravosuđa u razdoblju između stupanja ove Uredbe na snagu i početka njezine primjene te kako bi se omogućila njezina nesmetana interakcija s nacionalnim postupovnim pravom, informacije i dokumenti koji se odnose na tekuće pravne postupke za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage mogućih slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma, ako su ti postupci u tijeku u državama članicama na datum stupanja na snagu ove Uredbe, trebali bi se čuvati pet godina od tog datuma te bi trebalo biti moguće produljiti to razdoblje za još pet godina.
- (157) Prava ispitanika na pristup podacima primjenjuju se na osobne podatke koji se obrađuju za potrebe ove Uredbe. Međutim, pristup ispitanika informacijama koje se odnose na prijavu sumnjive transakcije ozbiljno bi ugrozio djelotvornost borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Iznimke od tog prava i ograničenja tog prava u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2016/679 mogli bi stoga biti opravdani. Ispitanik ima pravo zatražiti da tijelo iz članka 51. Uredbe (EU) 2016/679 provjeri zakonitost obrade te ima pravo zatražiti pravni lijek iz članka 79. te uredbe. To tijelo također može postupati po službenoj dužnosti ako je to predviđeno Uredbom (EU) 2016/679. Ne dovodeći u pitanje ograničenja prava pristupa, nadzorno tijelo trebalo bi moći ispitanika obavijestiti da je poduzelo sve potrebne provjere, kao i o rezultatima provjere zakonitosti predmetne obrade.
- (158) Obveznici mogu koristiti usluge drugih privatnih gospodarskih subjekata. No okvir za SPNFT trebao bi se primjenjivati samo na obveznike, a obveznici bi trebali zadržati punu odgovornost za usklađenost sa zahtjevima za SPNFT. Da bi se osigurala pravna sigurnost i da bi se izbjeglo nehotično uključivanje određenih usluga u područje primjene ove Uredbe, potrebno je pojasniti da područje primjene ove Uredbe ne obuhvaća osobe koje papirnatu dokumente samo pretvaraju u elektroničke podatke, a postupaju na temelju ugovora s obveznikom ni osobe koje kreditnim ili financijskim institucijama samo osiguravaju sustave za razmjenu poruka ili druge sustave podrške za prijenos novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 ili sustave kliringa ili namire.

- (159) Obveznici bi trebali pribaviti i čuvati odgovarajuće i točne informacije o stvarnom vlasništvu i kontroli pravnih osoba. Budući da dionice na donositelja osiguravaju vlasništvo osobi koja posjeduje potvrdu o dionicama na donositelja, stvarni vlasnik može ostati anoniman. Kako bi se osiguralo da se takve dionice ne zloupotrebjavaju u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, trgovačka društva, osim onih čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenom tržištu ili čije se dionice izdaju kao posredovani vrijednosni papiri, trebala bi sve postojeće dionice na donositelja pretvoriti u dionice koje glase na ime, imobilizirati ih ili ih položiti u financijskoj instituciji. Osim toga, isprave o vlasništvu dionica koje glase na donositelja trebale bi biti dopuštene samo u posredovanom obliku.
- (160) Anonimnost kriptoinovinu izlaže riziku od zloupotrebe u kriminalne svrhe. Anonimni računi kriptoinovine i drugi anonimizirajući instrumenti onemogućuju sljedivost prijenosa kriptoinovine te otežavaju identificiranje povezanih transakcija koje bi mogle biti sumnjive ili primjenu odgovarajuće razine dubinske analize stranke. Kako bi se osigurala djelotvorna primjena zahtjeva za SPNFT na kriptoinovinu, potrebno je zabraniti pružanje i skrbništvo nad anonimnim računima kriptoinovine ili računima kojima se omogućuje anonimizacija ili povećano prikrivanje transakcija od strane pružatelja usluga povezanih s kriptoinovinom, među ostalim kovanicama za veći stupanj anonimnosti. Ta se zabrana ne primjenjuje na pružatelje hardvera i softvera ili pružatelje novčanika s vlastitim hostingom ako nemaju pristup tim novčanicama kriptoinovine ili kontrolu nad njima.
- (161) Upotreba velikih gotovinskih plaćanja vrlo je podložna pranju novca i financiranju terorizma te ta ranjivost nije u dovoljnoj mjeri smanjena zahtjevom prema kojem osobe koje trguju robom podliježu pravilima za sprečavanje pranja novca kad uplaćuju ili primaju gotovinska plaćanja u iznosu od 10 000 EUR ili više. Istodobno su razlike u pristupima među državama članicama narušile jednake uvjete na unutarnjem tržištu na štetu poduzeća u državama članicama sa strožim kontrolama. Stoga je na razini Unije potrebno utvrditi ograničenje velikih gotovinskih plaćanja u iznosu od 10 000 EUR. Države članice trebale bi moći donijeti niže pragove i dodatne strože odredbe u mjeri u kojoj nastoje ostvariti legitimne ciljeve od javnog interesa. S obzirom na to da se okvir za SPNFT temelji na regulaciji poslovnog gospodarstva, ograničenje se ne bi trebalo primjenjivati na plaćanja između fizičkih osoba koje ne djeluju u profesionalnom svojstvu. Osim toga, kako bi se osiguralo da se ograničenjem na razini Unije nenamjerno ne stvaraju prepreke za osobe koje ne upotrebljavaju bankovne usluge ili nemaju pristup bankovnim uslugama za izvršavanje plaćanja ili za poduzeća pri polaganju prihoda od svojih aktivnosti na svoje račune, od primjene ograničenja također bi trebalo izuzeti plaćanja ili depozite obavljene kod kreditnih institucija, institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac.
- (162) Gotovinska plaćanja ili depoziti obavljani kod kreditnih institucija, pružatelja platnih usluga i pružatelja elektroničkog novca koji prelaze prag za velika gotovinska plaćanja ne bi se trebali automatski smatrati pokazateljem za sumnju u pranje novca, povezana predikatna kaznena djela ili financiranje terorizma. Prijavljivanje takvih transakcija FOJ-u omogućuje da on procijeni i utvrdi obrasce koji se odnose na kretanje gotovine, a iako takve informacije doprinose operativnim ili strateškim analizama FOJ-a, one se zbog prirode otkrivanja informacija na temelju pragova razlikuju od prijave sumnjivih transakcija. U tu svrhu otkrivanje informacija na temelju pragova ne zamjenjuje zahtjev za prijavljivanje sumnjivih transakcija ili primjenu pojačanih mjera dubinske analize u slučajevima većeg rizika. FOJ-evi bi trebali moći zahtijevati podnošenje prijave u određenom roku, što bi moglo uključivati periodično podnošenje prijave na agregiranoj osnovi.
- (163) Mogli bi postojati slučajevi u kojima razlozi više sile, kao što su oni uzrokovani prirodnim katastrofama, dovedu do općeg gubitka pristupa mehanizmima plaćanja koji nisu gotovina. U takvim bi slučajevima države članice trebale moći suspendirati primjenu ograničenja na velika gotovinska plaćanja. Takva suspenzija izvanredna je mjera i trebala bi se primjenjivati samo ako je to potrebno kao odgovor na iznimne, propisno opravdane situacije. Nemogućnost pristupa financijskim uslugama nije valjan razlog za suspenziju ograničenja ako se to može pripisati propustu države članice da potrošačima zajamči pristup financijskoj infrastrukturi na cijelom njezinu državnom području.
- (164) Komisija bi trebala procijeniti troškove, koristi i učinke prilagodbe ograničenja za velika gotovinska plaćanja na razini Unije s ciljem dodatnog ujednačavanja uvjeta za poduzeća i smanjenja prilika za kriminalce da se koriste gotovinom za pranje novca. Tom bi se procjenom posebno trebala razmotriti najprimjerenija razina usklađenog ograničenja za gotovinska plaćanja na razini Unije, uzimajući u obzir postojeća ograničenja gotovinskih plaćanja koja se primjenjuju u velikom broju država članica, provedivost takvog ograničenja na razini Unije te učinke takvog ograničenja na euro kao zakonsko sredstvo plaćanja.

- (165) Komisija bi isto tako trebala procijeniti troškove, koristi i učinke snižavanja praga od 25 % za identifikaciju stvarnih vlasnika ako se kontrola provodi na temelju vlasničkog udjela. Tom bi se procjenom posebno trebala razmotriti iskustva država članica ili trećih zemalja koje su uvele niže pragove.
- (166) Rizici povezani s robom velike vrijednosti mogli bi se proširiti i na drugu robu koja je lako prenosiva, kao što su odjeća i odjevni dodaci. Komisija bi stoga trebala procijeniti potrebu za proširenjem opsega obveznika kako bi on obuhvaćao osobe koje trguju takvom robom velike vrijednosti. Osim toga, s obzirom na to da se ovom Uredbom prvi put na razini Unije uvode obvezna otkrivanja informacija na temelju pragova u vezi s određenom robom velike vrijednosti, Komisija bi na temelju iskustva stečenog u vezi s provedbom ove Uredbe trebala procijeniti potrebu za proširenjem opsega robe koja podliježe otkrivanju informacija na temelju pragova i za usklađivanjem formata za takva otkrivanja s obzirom na upotrebu otkrivanja informacija na temelju pragova od strane FOJ-eva. Naposljetku, s obzirom na rizike povezane s robom velike vrijednosti u zonama slobodne trgovine, Komisija bi trebala procijeniti potrebu za proširenjem opsega informacija koje trebaju dostaviti gospodarski subjekti koji trguju robom velike vrijednosti u takvim zonama slobodne trgovine te je tamo skladište.
- (167) Da bi se osigurala dosljedna primjena zahtjeva za SPNFT, Komisiji bi trebalo delegirati ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s utvrđivanjem visokorizičnih trećih zemalja, trećih zemalja s nedostacima u pogledu usklađenosti i trećih zemalja koje predstavljaju konkretnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije te protumjera ili posebnih pojačanih mjera dubinske analize kojima se smanjuju rizici koji proizlaze iz takvih trećih zemalja; utvrđivanjem dodatnih slučajeva većeg rizika koji utječu na Uniju i povezanih pojačanih mjera dubinske analize; utvrđivanjem zajedničkih dodatnih kategorija istaknutih javnih funkcija; utvrđivanjem kategorija korporativnih subjekata povezanih s većim rizicima i povezanih nižih pragova u svrhu utvrđivanja stvarnog vlasništva putem vlasničkog udjela; te definiranjem kategorija kršenja zahtjeva u pogledu transparentnosti stvarnog vlasništva koja podliježu sankcijama i osoba odgovornih za njih, pokazatelja za klasifikaciju stupnja težine tih kršenja i kriterija koje treba uzeti u obzir pri određivanju razine sankcija. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²⁹⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (168) Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje regulatornih tehničkih standarda koje izrađuje AMLA, a kojima se utvrđuju minimalni zahtjevi za politike, postupke i kontrole na razini grupe, uključujući minimalne standarde za razmjenu informacija, kriteriji za utvrđivanje matičnog društva i uvjeti pod kojima strukture koje dijele zajedničko vlasništvo, upravljanje ili kontrole usklađenosti moraju primjenjivati politike, postupke i kontrole na razini grupe; kojima se utvrđuje vrsta dodatnih mjera, uključujući minimalne mjere koje grupe trebaju poduzeti ako pravom trećih zemalja nije dopuštena provedba politika, postupaka i kontrola na razini grupe ni dodatnih nadzornih mjera; kojima se utvrđuju obveznici, sektori i transakcije povezani s većim rizikom koji provode povremene transakcije male vrijednosti, povezane vrijednosti, kriteriji za utvrđivanje povremenih transakcija i poslovnih odnosa te kriteriji za utvrđivanje povezanih transakcija u svrhu provedbe dubinske analize stranke; te kojima se utvrđuju informacije potrebne za provedbu dubinske analize stranke. Komisija bi te regulatorne tehničke standarde trebala donijeti delegiranim aktima na temelju članka 290. UFEU-a te u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2024/1620.
- (169) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti radi: utvrđivanja metodologije za identifikaciju trećih zemalja koje predstavljaju konkretnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije; utvrđivanja formata za uspostavu i dostavljanje popisa država članica u pogledu istaknutih javnih funkcija; te utvrđivanja vrsta pravnih subjekata i vrsta pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanima izričitim izjavom uređenih pravom država članica. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁰⁾. Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti i radi odlučivanja o okončanju posebnih dodatnih nacionalnih protumjera.

⁽²⁹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (170) Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje provedbenih tehničkih standarda koje izrađuje AMLA, a kojima se određuje format koji treba upotrebljavati za prijavljivanje sumnji i za dostavljanje evidencija o transakcijama te format koji FOJ-evi trebaju upotrebljavati za dostavu informacija EPPO-u. Komisija bi te provedbene tehničke standarde trebala donijeti provedbenim aktima na temelju članka 291. UFEU-a te u skladu s člankom 53. Uredbe (EU) 2024/1620.
- (171) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela priznata Poveljom, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka i sloboda poduzetništva.
- (172) U skladu s člankom 21. Povelje kojim se zabranjuje diskriminacija na bilo kojoj osnovi, obveznici bi trebali provoditi procjenu rizika bez diskriminacije u kontekstu dubinske analize stranke.
- (173) Pri sastavljanju izvješća o evaluaciji provedbe ove Uredbe Komisija bi trebala posvetiti dužnu pažnju poštovanju temeljnih prava i načela priznatih Poveljom.
- (174) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno sprečavanje korištenja financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (175) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 22. rujna 2021.⁽³¹⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

ODJELJAK 1.
Predmet i definicije

Članak 1.
Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila koja se odnose na:

- (a) mjere koje obveznici trebaju primjenjivati radi sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma;
- (b) zahtjeve za transparentnost stvarnog vlasništva za pravne subjekte, trustove osnovane izričitom izjavom i slične pravne aranžmane;
- (c) mjere za ograničavanje zloupotrebe anonimnih instrumenata.

Članak 2.
Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

⁽³¹⁾ SL C 524, 29.12.2021., str. 10.

1. „pranje novca” znači postupanje utvrđeno u članku 3. stavcima 1. i 5. Direktive (EU) 2018/1673 koje uključuje pomaganje, poticanje i pokušaj takvog postupanja, neovisno o tome obavljaju li se aktivnosti kojima je stečena imovina koja se pere na državnom području države članice ili treće zemlje; znanje, namjera ili svrha kao potreban element tog postupanja može se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti;
2. „financiranje terorizma” znači postupanje utvrđeno u članku 11. Direktive (EU) 2017/541 koje uključuje pomaganje, poticanje i pokušaj takvog postupanja, neovisno o tome obavlja li se na državnom području države članice ili treće zemlje; znanje, namjera ili svrha kao potreban element tog postupanja može se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti;
3. „kriminalna aktivnost” znači kriminalna aktivnost kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2018/1673, kao i prijevara koja štetno utječe na financijske interese Unije kako je definirana u članku 3. stavku 2. Direktive (EU) 2017/1371, primanje i davanje mita kako je definirano u članku 4. stavku 2. te pronevjera kako je definirana u članku 4. stavku 3. drugom podstavku te direktive;
4. „sredstva” ili „imovina” znači imovina kako je definirana u članku 2. točki 2. Direktive (EU) 2018/1673;
5. „kreditna institucija” znači:
 - (a) kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;
 - (b) podružnica kreditne institucije kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 17. Uredbe (EU) br. 575/2013, kada se nalazi u Uniji, bez obzira na to nalazi li se njezino sjedište u državi članici ili u trećoj zemlji;
6. „financijska institucija” znači:
 - (a) društvo koje nije kreditna institucija ni investicijsko društvo, a obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u točkama od 2. do 12. te 14. i 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³²⁾, uključujući djelatnosti ovlaštenih mjenjača, ali isključujući djelatnosti iz točke 8. Priloga I. Direktivi (EU) 2015/2366, ili društvo čija je glavna djelatnost stjecanje udjela, uključujući financijski holding, mješoviti financijski holding i financijski holding s mješovitom djelatnošću;
 - (b) društvo za osiguranje kako je definirano u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³³⁾ ako obavlja djelatnost životnog osiguranja ili druge djelatnosti osiguranja povezane s ulaganjima obuhvaćene tom direktivom, uključujući osiguravateljni holding i mješoviti osiguravateljni holding kako su definirani u članku 212. stavku 1. točki (f) odnosno točki (g) Direktive 2009/138/EZ;
 - (c) posrednik u osiguranju kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 3. Direktive (EU) 2016/97 ako djeluje u pogledu životnog osiguranja i drugih usluga osiguranja povezanih s ulaganjima, uz iznimku posrednika u osiguranju koji ne naplaćuje premije ili iznose namijenjene potrošaču i koji djeluje pod odgovornošću jednog ili više društava za osiguranje ili posrednika za proizvode koji se na njih odnose;
 - (d) investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁴⁾;
 - (e) subjekt za zajednička ulaganja, a posebno:
 - i. društvo za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) kako je definirano u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/65/EZ i njegovo društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) te direktive ili investicijsko društvo koje ima odobrenje za rad u skladu s tom direktivom i nije odabralo društvo za upravljanje, a koje omogućuje kupnju udjela UCITS-a u Uniji;

⁽³²⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽³³⁾ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

⁽³⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- ii. alternativni investicijski fond kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2011/61/EU i njegov upravitelj alternativnih investicijskih fondova kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) te direktive koji su obuhvaćeni područjem primjene utvrđenim u članku 2. te direktive;
- (f) središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁵⁾;
- (g) vjerovnik kako je definiran u članku 4. točki 2. Direktive 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁶⁾ i u članku 3. točki (b) Direktive 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁷⁾;
- (h) kreditni posrednik kako je definiran u članku 4. točki 5. Direktive 2014/17/EU i članku 3. točki (f) Direktive 2008/48/EZ, ako drži novčana sredstva kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 u vezi s ugovorom o kreditu, uz iznimku kreditnog posrednika koji provodi aktivnosti pod odgovornošću jednog ili više vjerovnika ili kreditnih posrednika;
- (i) pružatelj usluga povezanih s kriptoinovinom;
- (j) podružnica financijske institucije iz točaka od (a) do (i), ako se nalazi u Uniji, neovisno o tome nalazi li se njezino sjedište u državi članici ili u trećoj zemlji;
7. „kriptoinovina” znači kriptoinovina kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 5. Uredbe (EU) 2023/1114, osim ako pripada kategorijama navedenima u članku 2. stavku 4. te uredbe;
8. „usluge povezane s kriptoinovinom” znači usluge povezane s kriptoinovinom kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 16. Uredbe (EU) 2023/1114, uz iznimku pružanja usluge savjetovanja o kriptoinovini iz članka 3. stavka 1. točke 16. podtočke (h) te uredbe;
9. „pružatelj usluga povezanih s kriptoinovinom” znači pružatelj usluga povezanih s kriptoinovinom kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 15. Uredbe (EU) 2023/1114 ako pruža jednu ili više usluga povezanih s kriptoinovinom;
10. „financijski holding s mješovitom djelatnošću” znači društvo, osim financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, koje nije društvo kći drugog društva, čija društva kćeri uključuju najmanje jednu kreditnu instituciju ili financijsku instituciju;
11. „pružatelj usluga trusta ili trgovačkog društva” znači svaka fizička ili pravna osoba koja u poslovnom smislu trećim stranama pruža bilo koju od sljedećih usluga:
- (a) osnivanje trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba;
- (b) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju direktora ili tajnika trgovačkog društva, partnera u partnerstvu ili sličnog položaja u odnosu na druge pravne osobe;
- (c) pružanje usluge registriranog sjedišta, poslovne adrese, korespondentne ili administrativne adrese i drugih povezanih usluga trgovačkom društvu, partnerstvu ili nekoj drugoj pravnoj osobi ili pravnom aranžmanu;
- (d) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju upravitelja trusta osnovanog izričitim izjavom ili obavljanje istovjetne funkcije u sličnom pravnom aranžmanu;
- (e) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju nominalnog dioničara u ime druge osobe;
12. „usluge igara na sreću” znači usluga koja uključuje stavljanje uloga s novčanom vrijednošću na igre na sreću, uključujući one s elementom vještine, kao što su lutrije, kasino igre, pokeraške igre i klađenje, koje se igraju na fizičkoj lokaciji ili na daljinu putem bilo kojih sredstava, elektroničkim sredstvima ili bilo kojom drugom tehnologijom za olakšavanje komunikacije te na individualni zahtjev primatelja usluga;

⁽³⁵⁾ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

⁽³⁶⁾ Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014., str. 34.).

⁽³⁷⁾ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

13. „nefinancijski holding s mješovitom djelatnošću” znači društvo, osim financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, koje nije društvo kći drugog društva, čija društva kćeri uključuju najmanje jednog obveznika kako je naveden u članku 3. točki 3.;
14. „adresa s vlastitim hostingom” znači adresa s vlastitim hostingom kako je definirana u članku 3. točki 20. Uredbe (EU) 2023/1113;
15. „pružatelj usluga skupnog financiranja” znači pružatelj usluga skupnog financiranja kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) 2020/1503;
16. „posrednik u skupnom financiranju” znači društvo koje nije pružatelj usluga skupnog financiranja i čija je djelatnost da putem internetskog informacijskog sustava otvorenog za javnost ili za ograničen broj ulagača poveže ili olakša povezivanje:
 - (a) vlasnika projekata, koji su bilo koja fizička ili pravna osoba koja traži financiranje za projekte koji se sastoje od jedne unaprijed definirane operacije usmjerene na određeni cilj ili niza tih operacija, uključujući prikupljanje sredstava za određenu svrhu ili događaj, bez obzira na to jesu li ti projekti predloženi javnosti ili ograničenom broju ulagača; i
 - (b) ulagača, koji su bilo koja fizička ili pravna osoba koja doprinosi financiranju projekata putem zajmova, s kamatama ili bez njih, ili donacija, među ostalim ako takve donacije donatoru daju pravo na nematerijalnu korist;
17. „elektronički novac” znači elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁸⁾, ali ne uključuje novčanu vrijednost iz članka 1. stavaka 4. i 5. te direktive;
18. „poslovni nastan” znači da obveznik stvarno obavlja gospodarsku djelatnost obuhvaćenu člankom 3. u državi članici ili trećoj zemlji koja nije zemlja u kojoj se nalazi njegovo sjedište, na neodređeno vrijeme i putem stabilne infrastrukture, što uključuje:
 - (a) podružnicu ili društvo kćer;
 - (b) u slučaju kreditnih institucija i financijskih institucija, infrastrukturu koja u skladu s bonitetnim propisima ispunjava uvjete za poslovni nastan;
19. „poslovni odnos” znači poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos povezan s profesionalnim aktivnostima obveznika koji je uspostavljen između obveznika i stranke, uključujući slučajeve kada ne postoji pisani ugovor, i za koji se u trenutku uspostavljanja kontakta očekuje da ima, ili koji naknadno dobiva, element ponavljanja ili trajnosti;
20. „povezane transakcije” znači dvije ili više transakcija identičnog ili sličnog polazišta, odredišta i svrhe, ili drugih relevantnih obilježja, u određenom razdoblju;
21. „treća zemlja” znači svaka jurisdikcija, neovisna država ili autonomno područje koje nije dio Unije i ima vlastito zakonodavstvo o SPNFT-u ili sustav provedbe SPNFT-a;
22. „korespondentni odnos” znači:
 - (a) da jedna kreditna institucija kao korespondent pruža bankovne usluge drugoj kreditnoj instituciji kao respondentu, uključujući usluge vođenja tekućeg računa ili drugog računa pasive te povezane usluge, kao što su upravljanje gotovinom, međunarodni prijenosi novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366, obračun čekova, prolazni računi te usluge deviznog poslovanja;
 - (b) odnosi između i unutar kreditnih institucija i financijskih institucija koji uključuju slične usluge koje institucija korespondent pruža instituciji respondentu te uključujući odnose uspostavljene za transakcije vrijednosnim papirima ili prijenose novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366, transakcije kriptoinovinom ili prijenose kriptoinovine;
23. „fiktivna institucija” znači:

⁽³⁸⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7).

- (a) za kreditne institucije i financijske institucije koje nisu pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom: kreditna institucija ili financijska institucija ili institucija koja provodi aktivnosti istovjetne onima koje provode kreditne institucije i financijske institucije, koja je stvorena u jurisdikciji u kojoj nije fizički prisutna u smislu stvarnog vodstva i uprave i nije članica uređene financijske grupe;
- (b) za pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom: subjekt čije se ime nalazi u registru koji je uspostavilo Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala na temelju članka 110. Uredbe (EU) 2023/1114 ili subjekt iz treće zemlje koji pruža usluge povezane s kriptoinovinom, a da u njoj nema dozvolu za rad, nije registriran niti podliježe nadzoru SPNFT-a;
24. „račun kriptoinovine” znači račun kriptoinovine kako je definiran u članku 3. točki 19. Uredbe (EU) 2023/1113;
25. „kovanice za veći stupanj anonimnosti” znači kriptoinovina koja ima ugrađene značajke osmišljene kako bi informacije o prijenosu kriptoinovine bile sustavno ili opcionalno anonimne;
26. „virtualni IBAN” znači identifikator zbog kojeg se plaćanja preusmjeravaju na račun za plaćanje identificiran IBAN-om koji se razlikuje od tog identifikatora;
27. „identifikacijska oznaka pravnog subjekta” znači jedinstvena alfanumerička referentna oznaka u skladu s normom ISO 17442 dodijeljena pravnom subjektu;
28. „stvarni vlasnik” znači svaka fizička osoba koja u konačnici ima u vlasništvu ili kontrolira pravni subjekt, trust osnovan izričitom izjavom ili slični pravni aranžman;
29. „trust osnovan izričitom izjavom” znači trust koji je osnivač, za života ili nakon smrti, namjerno uspostavio, obično putem pisanog dokumenta, kako bi imovinu stavio pod kontrolu upravitelja trusta u korist korisnika ili u određenu svrhu;
30. „mogući diskrecijski korisnici” znači fizičke ili pravne osobe ili kategorija fizičkih ili pravnih osoba među kojima upravitelji diskrecijskog trusta mogu odabrati korisnike;
31. „zadani korisnik” znači fizička ili pravna osoba ili kategorija fizičkih ili pravnih osoba koji su korisnici diskrecijskog trusta ako upravitelji trusta ne iskoriste svoje diskrecijsko pravo;
32. „pravni aranžman” znači trust osnovan izričitom izjavom ili aranžman slične strukture ili funkcije, uključujući fiducij i određene vrste aranžmana *Treuhand* i *fideicomiso*;
33. „osnovne informacije” znači:
- (a) u vezi s pravnim subjektom:
- i. pravni oblik i naziv pravnog subjekta;
 - ii. akt o osnivanju, kao i statut ako je sadržan u zasebnom aktu;
 - iii. adresa registriranog ili službenog sjedišta i, ako se razlikuje, glavnog mjesta poslovanja, te zemlja stvaranja;
 - iv. popis pravnih zastupnika;
 - v. ako je primjenjivo, popis dioničara ili članova, uključujući informacije o broju dionica koje drži svaki dioničar i kategorijama tih dionica te prirodi povezanih prava glasa;
 - vi. ako su dostupni, registarski broj, europski jedinstveni identifikator, porezni identifikacijski broj i identifikacijska oznaka pravnog subjekta;
 - vii. u slučaju zaklada, imovina koju zaklada drži radi ostvarivanja svojih ciljeva;
- (b) u vezi s pravnim aranžmanom:
- i. naziv ili jedinstveni identifikator pravnog aranžmana;
 - ii. akt o osnivanju trusta ili istovjetan dokument;

- iii. svrhe pravnog aranžmana, ako postoje;
 - iv. imovina koja se drži u pravnom aranžmanu ili kojom se njime upravlja;
 - v. mjesto boravišta upravitelja trusta osnovanog izričito izjavom ili osoba na istovjetnim položajima u sličnom pravnom aranžmanu te, ako se razlikuje, mjesto iz kojeg se upravlja trustom osnovanim izričito izjavom ili sličnim pravnim aranžmanom;
34. „politički izložena osoba” znači fizička osoba kojoj je povjerena ili je bila povjerena istaknuta javna funkcija, među kojima su:
- (a) u državi članici:
 - i. predsjednici država, predsjednici vlada, ministri i zamjenici ili pomoćnici ministara;
 - ii. zastupnici u parlamentu ili sličnim zakonodavnim tijelima;
 - iii. članovi upravnih tijela političkih stranaka koji obavljaju funkciju u nacionalnim izvršnim ili zakonodavnim tijelima ili u regionalnim ili lokalnim izvršnim ili zakonodavnim tijelima koja predstavljaju izborne jedinice od najmanje 50 000 stanovnika;
 - iv. suci vrhovnih sudova, ustavnih sudova ili drugih visokih pravosudnih tijela, protiv čijih odluka, osim u iznimnim okolnostima, nije moguća žalba;
 - v. članovi revizorskih sudova ili odbora središnjih banaka;
 - vi. veleposlanici, otpravnici poslova i visoki časnici oružanih snaga;
 - vii. članovi administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tijela poduzeća koja u okviru bilo kojeg od odnosa navedenih u članku 22. Direktive 2013/34/EU kontrolira država ili, ako se ta poduzeća smatraju srednjim ili velikim poduzećima ili srednjim ili velikim grupama, kako su definirani u članku 3. stavcima 3., 4., 6. i 7. te direktive, koja kontroliraju regionalna ili lokalna tijela;
 - viii. čelnici regionalnih i lokalnih tijela, uključujući skupine općina i metropolitanska područja s najmanje 50 000 stanovnika;
 - ix. druge istaknute javne funkcije koje predviđaju države članice;
 - (b) u međunarodnoj organizaciji:
 - i. najviši službenici, njihovi zamjenici i članovi odbora ili istovjetne funkcije međunarodne organizacije;
 - ii. predstavnici u državi članici ili Uniji;
 - (c) na razini Unije:

funkcije na razini institucija i tijela Unije koje su istovjetne funkcijama iz podtočke (a) i., ii., iv., v. i vi.;
 - (d) u trećoj zemlji:

funkcije koje su istovjetne funkcijama iz podtočke (a);
35. „član obitelji” znači:
- (a) bračni drug ili osoba u registriranom ili civilnom partnerstvu ili sličnom aranžmanu;
 - (b) dijete i bračni drug tog djeteta ili osobe u registriranom ili civilnom partnerstvu ili sličnom aranžmanu s tim djetetom;
 - (c) roditelji;

- (d) za funkcije iz točke 34. podtočke (a) i. i istovjetne funkcije na razini Unije ili u trećoj zemlji, braća i sestre;
36. „osoba za koju je poznato da je bliski suradnik” znači:
- (a) fizička osoba za koju je poznato da ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektima ili pravnim aranžmanima, ili druge bliske poslovne odnose, s politički izloženom osobom;
 - (b) fizička osoba koja je jedini stvarni vlasnik pravnog subjekta ili pravnog aranžmana za koji je poznato da je de facto uspostavljen u korist politički izložene osobe;
37. „upravljačko tijelo” znači tijelo ili tijela obveznika, imenovana u skladu s nacionalnim pravom, koja su ovlaštena odrediti strategiju, ciljeve i opće usmjerenje obveznika te koja nadziru i prate donošenje upravljačkih odluka, a uključuju osobe koje stvarno upravljaju poslovanjem obveznika; ako takvo tijelo ne postoji, znači osoba koja stvarno upravlja poslovanjem obveznika;
38. „upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji” znači upravljačko tijelo odgovorno za svakodnevno upravljanje obveznikom;
39. „upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji” znači upravljačko tijelo u ulozi nadziranja i praćenja donošenja upravljačkih odluka;
40. „više rukovodstvo” znači članovi upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji te službenici i zaposlenici s dostatnim znanjem o izloženosti obveznika rizicima od pranja novca i financiranja terorizma te na dovoljno visokoj funkciji za donošenje odluka koje utječu na njegovu izloženost rizicima;
41. „grupa” znači grupa društava koja se sastoji od matičnog društva, njegovih društava kćeri, kao i društava koja su međusobno povezana odnosom u smislu članka 22. Direktive 2013/34/EU;
42. „matično društvo” znači:
- (a) za grupe čije se sjedište nalazi u Uniji, obveznik koji je matično društvo kako je definirano u članku 2. točki 9. Direktive 2013/34/EU koje nije društvo kći drugog društva u Uniji, pod uvjetom da je najmanje jedno društvo kći obveznik;
 - (b) za grupe čije se sjedište nalazi izvan Unije, ako su najmanje dva društva kćeri obveznici s poslovnim nastanom u Uniji, društvo unutar te grupe s poslovnim nastanom u Uniji koje:
 - i. je obveznik;
 - ii. je društvo koje nije društvo kći drugog društva koje je obveznik s poslovnim nastanom u Uniji;
 - iii. ima dovoljnu važnost unutar grupe i dovoljno je upoznato s operacijama grupe koje podliježu zahtjevima ove Uredbe; i
 - iv. odgovorno je za provedbu zahtjeva na razini grupe u skladu s poglavljem II. odjeljkom 2. ove Uredbe;
43. „gotovina” znači gotovina kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁹⁾;
44. „nadležno tijelo” znači:
- (a) financijsko-obavještajna jedinica (FOJ);
 - (b) nadzorno tijelo;

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 284, 12.11.2018., str. 6.).

- (c) javno tijelo koje ima funkciju istrage ili kaznenog progona pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma ili ima funkciju praćenja, pljenidbe ili zamrzavanja i oduzimanja imovine stečene kaznenim djelom;
- (d) javno tijelo odgovorno za suzbijanje pranja novca ili financiranja terorizma;
45. „nadzornik” znači tijelo s odgovornostima čiji je cilj osigurati usklađenost obveznika sa zahtjevima iz ove Uredbe, uključujući AMLA-u kad obavlja zadaće koje su joj povjerene člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1620;
46. „nadzorno tijelo” znači nadzornik koji je javno tijelo ili javno nadležno tijelo koje nadzire samoregulatorna tijela pri obavljanju njihovih nadzornih funkcija na temelju članka 37. Direktive (EU) 2024/1640 ili AMLA kada djeluje kao nadzornik;
47. „samoregulatorno tijelo” znači tijelo koje predstavlja pripadnike neke profesije i sudjeluje u reguliranju tih profesija, u obavljanju određenih funkcija nadzora ili praćenja te u osiguravanju provedbe pravila koja se na njih odnose;
48. „sredstva ili druga imovina” znači sva imovina, uključujući, ali ne ograničavajući se na, financijsku imovinu, gospodarske resurse, uključujući naftu i druge prirodne resurse, imovinu bilo koje vrste, materijalnu ili nematerijalnu, pokretnu ili nepokretnu, bez obzira na to kako je stečena, te pravne dokumente ili instrumente u bilo kojem obliku, uključujući elektronički ili digitalni, kojima se dokazuje vlasništvo nad takvim sredstvima ili drugom imovinom ili udio u njima, uključujući, ali ne ograničavajući se na bankovne kredite, putničke čekove, bankovne čekove, platne naloge, dionice, vrijednosne papire, obveznice, mjenice ili akreditive, kao i sve kamate, dividende ili druge prihode od tih sredstava ili druge imovine ili vrijednosti koje proizlaze iz tih sredstava ili druge imovine ili koje oni stvaraju, kao i bilo koju drugu imovinu koja se može upotrijebiti za stjecanje sredstava, robe ili usluga;
49. „ciljane financijske sankcije” znači i zamrzavanje imovine i zabrana izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje sredstava ili druge imovine u korist osoba i subjekata uvrštenih na popis u skladu s odlukama Vijeća donesenima na temelju članka 29. UFEU-a i uredbama Vijeća donesenima na temelju članka 215. UFEU-a;
50. „financijske sankcije UN-a” znači i zamrzavanje imovine i zabrana izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje sredstava ili druge imovine u korist osoba i subjekata uvrštenih na popis u skladu s:
- (a) Rezolucijom VSUN-a 1267 (1999) i rezolucijama koje su uslijedile;
- (b) Rezolucijom VSUN-a 1373 (2001), uključujući odluku da će se relevantne sankcije primijeniti na određenu osobu ili subjekt te javno priopćenje te odluke;
- (c) financijskim sankcijama UN-a koje se odnose na financiranje širenja oružja;
51. „financijske sankcije UN-a koje se odnose na financiranje širenja oružja” znači i zamrzavanje imovine i zabrana izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje sredstava ili druge imovine u korist osoba i subjekata uvrštenih na popis u skladu s:
- (a) Rezolucijom VSUN-a 1718 (2006) i svim rezolucijama koje su uslijedile;
- (b) Rezolucijom VSUN-a 2231 (2015) i svim rezolucijama koje su uslijedile;
- (c) svim drugim rezolucijama VSUN-a kojima se nameće zamrzavanje imovine i zabrana stavljanja na raspolaganje sredstava ili druge imovine u vezi s financiranjem širenja oružja za masovno uništenje;
52. „profesionalni nogometni klub” znači svaka pravna osoba koja je nogometni klub, ima u vlasništvu nogometni klub ili upravlja nogometnim klubom kojem je dodijeljena licenca i koji sudjeluje u nacionalnim nogometnim ligama u državi članici i čiji su igrači i osoblje ugovorno angažirani i primaju naknadu za svoje usluge;
53. „nogometni agent” znači fizička ili pravna osoba koja za naknadu pruža posredničke usluge i zastupa nogometaše ili profesionalne nogometne klubove u pregovorima s ciljem sklapanja ugovora za nogometaša ili zastupa profesionalne nogometne klubove u pregovorima s ciljem sklapanja sporazuma o transferu nogometaša;

54. „roba velike vrijednosti” znači roba navedena u Prilogu IV.;
55. „plemeniti metali i drago kamenje” znači metali i kamenje navedeni u Prilogu V.;
56. „kulturalna dobra” znači dobra navedena u Prilogu I. Uredbi Vijeća (EZ) br. 116/2009 ⁽⁴⁰⁾;
57. „partnerstvo za razmjenu informacija” znači mehanizam kojim se omogućuje razmjena i obrada informacija između obveznika i, ako je primjenjivo, nadležnih tijela iz točke 44. podtočaka (a), (b) i (c) u svrhu sprečavanja i borbe protiv pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma na nacionalnoj ili prekograničnoj osnovi, bez obzira na oblik tog partnerstva.
2. Istaknute javne funkcije kako su navedene u stavku 1. točki 34. ne tumače se kao da obuhvaćaju službenike srednjeg ranga ili niže službenike.
3. Ako je to opravdano njihovom administrativnom organizacijom i rizikom, države članice mogu odrediti niže pragove za određivanje sljedećih istaknutih javnih funkcija:
- (a) članova upravljačkih tijela političkih stranaka koji su predstavnici na regionalnoj ili lokalnoj razini, kako je navedeno u stavku 1. točki 34. podtočki (a) iii.;
- (b) čelnika regionalnih i lokalnih tijela, kako je navedeno u stavku 1. točki 34. podtočki (a) viii.

Države članice obavješćuju Komisiju o tim nižim pragovima.

4. U odnosu na stavak 1. točku 34. podtočku (a) vii. ovog članka, ako je to opravdano njihovom administrativnom organizacijom i rizikom, države članice mogu odrediti pragove za utvrđivanje poduzeća koja kontroliraju regionalna ili lokalna tijela niže od onih definiranih u članku 3. stavcima 3., 4., 6. i 7. Direktive 2013/34/EU.

Države članice obavješćuju Komisiju o tim nižim pragovima.

5. Ako je to opravdano njihovim društvenim i kulturnim strukturama i rizikom, države članice mogu primjenjivati šire tumačenje za određivanje braće i sestara kao članova obitelji politički izloženih osoba, kako je navedeno u stavku 1. točki 35. podtočki (d).

Države članice obavješćuju Komisiju o tom širem tumačenju.

ODJELJAK 2.

Područje primjene

Članak 3.

Obveznici

Za potrebe ove Uredbe obveznicima se smatraju sljedeći subjekti:

1. kreditne institucije;
2. financijske institucije;
3. sljedeće fizičke ili pravne osobe u obavljanju njihovih profesionalnih aktivnosti:
 - (a) revizori, vanjski računovođe i porezni savjetnici te sve druge fizičke ili pravne osobe, uključujući neovisne pravne stručnjake kao što su odvjetnici, koje se obvežu da će izravno ili preko drugih osoba s kojima su te druge osobe povezane pružati materijalnu pomoć, pomoć ili savjete o poreznim pitanjima kao glavnu poslovnu ili profesionalnu aktivnost;
 - (b) javni bilježnici, odvjetnici i drugi neovisni pravni stručnjaci, ako u ime i za račun svojeg klijenta sudjeluju u financijskoj transakciji ili transakciji povezanoj s nekretninama ili ako pomažu u planiranju ili provedbi transakcija za svojeg klijenta koje se odnose na bilo što od sljedećeg:

⁽⁴⁰⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 116/2009 od 18. prosinca 2008. o izvozu kulturnih dobara (SL L 39, 10.2.2009., str. 1.).

- i. kupnju i prodaju nekretnina ili poslovnih subjekata;
 - ii. upravljanje novcem, vrijednosnim papirima ili drugom imovinom clijenata, među ostalim kriptoimovinom;
 - iii. otvaranje bankovnih ili štednih računa ili računa vrijednosnih papira ili kriptoimovine, ili upravljanje tim računima;
 - iv. prikupljanje sredstava potrebnih za stvaranje ili poslovanje trgovačkih društava ili upravljanje trgovačkim društvima;
 - v. stvaranje, uspostavu ili poslovanje trustova, trgovačkih društava, zaklada ili sličnih struktura ili upravljanje njima;
- (c) pružatelji usluga trusta ili trgovačkog društva;
- (d) posrednici u prometu nekretnina i drugi stručnjaci za nekretnine u mjeri u kojoj djeluju kao posrednici u transakcijama povezanim s nekretninama, među ostalim u vezi s iznajmljivanjem nekretnina za transakcije u kojima mjesečna najamnina iznosi najmanje 10 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti, bez obzira na sredstva plaćanja;
- (e) osobe čija je redovita ili glavna profesionalna aktivnost trgovanje plemenitim metalima i dragim kamenjem;
- (f) osobe čija je redovita ili glavna profesionalna aktivnost trgovanje robom velike vrijednosti;
- (g) pružatelji usluga igara na sreću;
- (h) pružatelji usluga skupnog financiranja i posrednici u skupnom financiranju;
- (i) osobe koje trguju kulturnim dobrima ili posreduju u trgovini kulturnim dobrima, među ostalim kad se time bave umjetničke galerije i aukcijske kuće, ako vrijednost transakcije ili povezanih transakcija iznosi najmanje 10 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (j) osobe koje pohranjuju kulturna dobra i robu velike vrijednosti ili trguju ili posreduju u trgovini tim dobrima i tom robom, kada se to odvija u slobodnim zonama i carinskim skladištima, ako vrijednost transakcije ili povezanih transakcija iznosi najmanje 10 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (k) kreditni posrednici za hipotekarne i potrošačke kredite, osim kreditnih institucija i financijskih institucija, uz iznimku kreditnih posrednika koji provode aktivnosti pod odgovornošću jednog ili više vjerovnika ili kreditnih posrednika;
- (l) posrednici u investicijskim migracijama kojima je dopušteno zastupati ili nuditi usluge posredovanja državljanima trećih zemalja koji žele ostvariti prava boravka u državi članici u zamjenu za neku vrstu ulaganja, uključujući prijenose kapitala, kupnju ili najam nekretnine, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donaciju ili sredstva za neku aktivnost od interesa za opće dobro i doprinose državnom proračunu;
- (m) nefinancijski holdinzi s mješovitom djelatnošću;
- (n) nogometni agenti;
- (o) profesionalni nogometni klubovi za sljedeće transakcije:
- i. transakcije s ulagačem;
 - ii. transakcije sa sponzorom;
 - iii. transakcije s nogometnim agentima ili drugim posrednicima;
 - iv. transakcije za potrebu transfera nogometaša.

Članak 4.**Izuzeća za određene pružatelje usluga igara na sreću**

1. Države članice mogu odlučiti u cijelosti ili djelomično izuzeti pružatelje usluga igara na sreću od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi na temelju dokazano niskog rizika koji proizlazi iz prirode i, ovisno o slučaju, razmjera takvih usluga.

Izuzeće iz prvog podstavka ne primjenjuje se na:

- (a) kasina;
 - (b) pružatelje usluga igara na sreću čija je glavna aktivnost pružanje usluga internetskih igara na sreću ili usluga sportskog klađenja koje nisu:
 - i. usluge internetskih igara na sreću kojima upravlja država, ili preko tijela javne vlasti ili poduzeća ili tijela koje kontrolira država;
 - ii. usluge internetskih igara na sreću čiju organizaciju, provedbu i upravljanje regulira država.
2. Za potrebe stavka 1., države članice provode procjenu rizika usluga igara na sreću i pritom procjenjuju:
- (a) prijetnje i ranjivosti te olakotne okolnosti za usluge igara na sreću u odnosu na pranje novca i financiranje terorizma;
 - (b) rizike povezane s veličinom transakcija i korištenim metodama plaćanja;
 - (c) zemljopisno područje iz kojeg se upravlja uslugama igara na sreću, uključujući njihovu prekograničnu dimenziju i dostupnost iz drugih država članica ili trećih zemalja.

Prilikom provedbe procjena rizika iz prvog podstavka ovog stavka države članice uzimaju u obzir rezultate procjene rizika na razini Unije koju provede Komisija u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2024/1640.

3. Države članice uvode aktivnosti praćenja koje se temelje na procjeni rizika ili poduzimaju druge odgovarajuće mjere kojima se osigurava da se izuzeća odobrena u skladu s ovim člankom ne zloupotrebljavaju.

Članak 5.**Izuzeća za određene profesionalne nogometne klubove**

1. Države članice mogu odlučiti izuzeti od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi, u cijelosti ili djelomično, profesionalne nogometne klubove koji sudjeluju u najvišem razredu nacionalne nogometne lige i čiji je ukupni godišnji promet manji od 5 000 000 EUR, ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, za svaku od prethodne dvije kalendarske godine na temelju dokazano niskog rizika koji proizlazi iz prirode i opsega poslovanja takvih profesionalnih nogometnih klubova.

Države članice mogu odlučiti izuzeti od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi, u cijelosti ili djelomično, profesionalne nogometne klubove koji sudjeluju u nekom od nižih razreda nacionalne nogometne lige na temelju dokazano niskog rizika koji proizlazi iz prirode i opsega poslovanja takvih profesionalnih nogometnih klubova.

2. Za potrebe stavka 1., države članice provode procjenu rizika profesionalnih nogometnih klubova i pritom procjenjuju:

- (a) prijetnje i ranjivosti te olakotne okolnosti za profesionalne nogometne klubove u odnosu na pranje novca i financiranje terorizma;
- (b) rizike povezane s veličinom i prekograničnom prirodom transakcija.

Prilikom provedbe procjena rizika iz prvog podstavka ovog stavka države članice uzimaju u obzir rezultate procjena rizika na razini Unije koje provede Komisija u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2024/1640.

3. Države članice uvode aktivnosti praćenja koje se temelje na procjeni rizika ili poduzimaju druge odgovarajuće mjere kojima se osigurava da se izuzeća odobrena u skladu s ovim člankom ne zloupotrebljavaju.

Članak 6.

Izuzeća za određene financijske djelatnosti

1. Uz iznimku osoba koje pružaju usluge novčanih pošiljaka kako su definirane u članku 4. točki 22. Direktive (EU) 2015/2366, države članice mogu od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi izuzeti fizičke ili pravne osobe koje neku od financijskih djelatnosti iz točaka od 2. do 12., 14. i 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU obavljaju na povremenoj ili vrlo ograničenoj osnovi i ako je rizik od pranja novca ili financiranja terorizma nizak, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- (a) financijska djelatnost ograničena je u apsolutnom smislu;
- (b) financijska djelatnost ograničena je na transakcijskoj osnovi;
- (c) financijska djelatnost nije glavna djelatnost tih osoba;
- (d) financijska djelatnost je sporedna djelatnost te je izravno povezana s glavnom djelatnošću tih osoba;
- (e) glavna djelatnost tih osoba nije djelatnost iz članka 3. točke 3. podtočaka od (a) do (d) ili podtočke (g) ove Uredbe;
- (f) financijska djelatnost pruža se samo strankama glavne djelatnosti tih osoba te se općenito ne nudi javnosti.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a), države članice zahtijevaju da ukupni promet financijske djelatnosti ne prelazi prag koji mora biti dovoljno nizak. Taj prag utvrđuje se na nacionalnoj razini, ovisno o vrsti financijske djelatnosti.

3. Za potrebe stavka 1. točke (b), države članice primjenjuju maksimalni prag po stranci i po jednoj transakciji, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija. Taj maksimalni prag utvrđuje se na nacionalnoj razini, ovisno o vrsti financijske djelatnosti. Mora biti dovoljno nizak kako bi se osiguralo da su predmetne vrste transakcija nepraktična i neučinkovita metoda za pranje novca ili financiranje terorizma, a ne smije biti veći od 1 000 EUR, ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, bez obzira na sredstva plaćanja.

4. Za potrebe stavka 1. točke (c), države članice zahtijevaju da promet financijske djelatnosti ne prelazi 5 % ukupnog prometa dotične fizičke ili pravne osobe.

5. U procjeni rizika od pranja novca ili financiranja terorizma za potrebe ovoga članka, države članice obraćaju posebnu pozornost na svaku financijsku djelatnost koja se po svojoj prirodi smatra osobito pogodnom za upotrebu ili zloupotrebu u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.

6. Države članice uvode aktivnosti praćenja koje se temelje na procjeni rizika ili poduzimaju druge odgovarajuće mjere kojima se osigurava da se izuzeća odobrena u skladu s ovim člankom ne zloupotrebljavaju.

Članak 7.

Prethodna obavijest o izuzećima

1. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o svakom izuzeću koje namjeravaju odobriti u skladu s člancima 4., 5. i 6. Obavijest uključuje obrazloženje koje se temelji na relevantnoj procjeni rizika koju provodi država članica kako bi podržala to izuzeće.

2. Komisija u roku od dva mjeseca od obavijesti iz stavka 1. poduzima jednu od sljedećih mjera:

- (a) potvrđuje da se izuzeće može odobriti na temelju obrazloženja koje je dala država članica;
- (b) obrazloženom odlukom utvrđuje da se izuzeće ne može odobriti.

Za potrebe prvog podstavka Komisija od države članice koja obavješćuje može zatražiti dodatne informacije.

3. Nakon primitka potvrde Komisije u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ovog članka države članice mogu donijeti odluku o odobrenju izuzeća. U odluci se navode razlozi na kojima se odluka temelji. Države članice redovito preispituju takve odluke, a u svakom slučaju pri ažuriranju svoje nacionalne procjene rizika u skladu s člankom 8. Direktive (EU) 2024/1640.
4. Države članice do 10. listopada 2027. obavješćuju Komisiju o izuzećima odobrenima u skladu s člankom 2. stavcima 2. i 3. Direktive (EU) 2015/849 koja su na snazi 10. srpnja 2027.
5. Komisija svake godine u *Službenom listu Europske unije* objavljuje popis izuzeća odobrenih u skladu s ovim člankom i objavljuje taj popis na svojim internetskim stranicama.

ODJELJAK 3.

Prekogranično djelovanje

Članak 8.

Obavješćivanje o prekograničnom djelovanju i primjena nacionalnog prava

1. Obveznici koji prvi put žele obavljati aktivnosti na državnom području druge države članice obavješćuju nadzornike svoje matične države članice o aktivnostima koje namjeravaju obavljati u toj drugoj državi članici. Ta se obavijest dostavlja čim obveznik poduzme korake za obavljanje tih aktivnosti, a u slučaju poslovnih nastana, barem tri mjeseca prije početka obavljanja tih aktivnosti. Obveznici odmah obavješćuju nadzornike svoje matične države članice o početku obavljanja tih aktivnosti u toj drugoj državi članici.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na obveznike koji podliježu posebnim postupcima obavješćivanja za ostvarivanje slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga na temelju drugih pravnih akata Unije ni na slučajeve u kojima obveznik podliježe posebnim zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad na državnom području te druge države članice.

2. Obveznik obavješćuje nadzornika matične države članice o svakoj planiranoj promjeni informacija priopćenih u skladu sa stavkom 1. najmanje mjesec dana prije uvođenja promjene.

3. Ako se ovom Uredbom državama članicama dopušta donošenje dodatnih pravila koja se primjenjuju na obveznike, obveznici poštuju nacionalna pravila države članice u kojoj imaju poslovni nastan.

4. Ako obveznici imaju poslovne nastane u nekoliko država članica, oni osiguravaju da svaki poslovni nastan primjenjuje pravila države članice u kojoj se nalazi.

5. Ako obveznici iz članka 38. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1640 na temelju slobode pružanja usluga posluju u državama članicama različitim od onih u kojima imaju poslovni nastan, i to putem zastupnika, distributera ili putem drugih vrsta infrastrukture koja se nalazi u tim drugim državama članicama, oni u vezi s tim aktivnostima primjenjuju pravila država članica u kojima pružaju usluge, osim ako se primjenjuje članak 38. stavak 2. te direktive, u kojem slučaju primjenjuju pravila države članice u kojoj se nalazi njihovo sjedište.

6. Ako su obveznici dužni imenovati središnju kontaktnu točku u skladu s člankom 41. Direktive (EU) 2024/1640, oni osiguravaju da ta središnja kontaktna točka u ime obveznika može osigurati usklađenost s primjenjivim pravom.

POGLAVLJE II.

UNUTARNJE POLITIKE, POSTUPCI I KONTROLE OBVEZNIKA

ODJELJAK 1.

Unutarnje politike, postupci i kontrole, procjena rizika i osoblje

Članak 9.

Područje primjene unutarnjih politika, postupaka i kontrola

1. Obveznici moraju imati uspostavljene unutarnje politike, postupke i kontrole kako bi osigurali usklađenost s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2023/1113 i svim upravnim aktima koje je izdao bilo koji nadzornik, posebno radi:

- (a) djelotvornog smanjenja rizika od pranja novca i financiranja terorizma utvrđenih na razini Unije, države članice i obveznika te upravljanja tim rizicima;
- (b) uz obvezu primjene ciljanih financijskih sankcija, smanjenja rizika od neprovođenja i izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija i upravljanja tim rizicima.

Politike, postupci i kontrole iz prvog podstavka moraju biti razmjerni prirodni poslovanja, među ostalim njegovim rizicima i složenosti, te veličini obveznika i obuhvaćaju sve aktivnosti obveznika koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe.

2. Politike, postupci i kontrole iz stavka 1. uključuju:

- (a) unutarnje politike i postupci, uključujući posebno:
 - i. provedbu i ažuriranje procjene rizika na razini cijelog poslovanja;
 - ii. okvir za upravljanje rizicima obveznika;
 - iii. dubinsku analizu stranke radi provedbe poglavlja III. ove Uredbe, među ostalim postupke kojima se utvrđuje je li stranka, stvarni vlasnik ili osoba u čije se ime ili korist provodi transakcija ili aktivnost politički izložena osoba ili član obitelji ili osoba za koju je poznato da je bliski suradnik;
 - iv. prijavljivanje sumnjivih transakcija;
 - v. eksternalizaciju i oslanjanje na dubinsku analizu stranke koju provode drugi obveznici;
 - vi. čuvanje evidencije i politike povezane s obradom osobnih podataka na temelju članaka 76. i 77.;
 - vii. praćenje usklađenosti s tim unutarnjim politikama i postupcima i upravljanje njome u skladu točkom (b) ovog stavka, utvrđivanje nedostataka i upravljanje njima te provedbu korektivnih mjera;
 - viii. provjeru, pri zapošljavanju i raspoređivanju osoblja na određene zadaće i funkcije te pri imenovanju zastupnika i distributera, imaju li te osobe dobar ugled, pri čemu ta provjera mora biti razmjerna rizicima povezanima sa zadaćama i funkcijama koje su im dodijeljene;
 - ix. internu komunikaciju o unutarnjim politikama, postupcima i kontrolama obveznika, među ostalim prema njegovim zastupnicima, distributerima i pružateljima usluga uključenima u provedbu politika SPNFT-a tog obveznika;
 - x. politiku osposobljavanja zaposlenika i, ako je relevantno, zastupnika i distributera u pogledu mjera uspostavljenih u obvezniku radi ispunjavanja zahtjeva iz ove Uredbe, Uredbe (EU) 2023/1113 i svih upravnih akata koje je izdao bilo koji nadzornik;

- (b) unutarnje kontrole i funkciju neovisne revizije za testiranje unutarnjih politika i postupaka iz točke (a) ovog stavka i kontrola uspostavljenih u obvezniku; ako ne postoji funkcija neovisne revizije, obveznici mogu povjeriti provedbu tog testa vanjskom stručnjaku.

Unutarnje politike, postupci i kontrole iz prvog podstavka sastavljaju se u pisanom obliku. Unutarnje politike odobrava upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji. Unutarnji postupci i kontrole odobravaju se barem na razini voditelja praćenja usklađenosti.

3. Obveznici ažuriraju unutarnje politike, postupke i kontrole i poboljšavaju ih utvrde li se nedostaci.
4. AMLA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice o elementima koje bi obveznici, na temelju prirode svojeg poslovanja, među ostalim njegovih rizika i složenosti, te svoje veličine trebali uzeti u obzir pri odlučivanju o opsegu svojih unutarnjih politika, postupaka i kontrola, posebno u pogledu osoblja raspoređenog na funkcije praćenja usklađenosti. U tim se smjernicama ujedno utvrđuju situacije u kojima zbog prirode i veličine obveznika:
- i. unutarnje kontrole trebaju biti organizirane na razini komercijalne funkcije, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije revizije;
- ii. funkciju neovisne revizije može obavljati vanjski stručnjak.

Članak 10.

Procjena rizika na razini cijelog poslovanja

1. Obveznici poduzimaju odgovarajuće mjere, razmjerne prirodi svojeg poslovanja, među ostalim njegovim rizicima i složenosti, i svojoj veličini, kako bi utvrdili i procijenili rizike od pranja novca i financiranja terorizma kojima su izloženi, kao i rizike od neprovođenja i izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija, uzimajući pritom u obzir barem:

- (a) varijable rizika utvrđene u Prilogu I. i čimbenike rizika utvrđene u prilogima II. i III.;
- (b) rezultate procjene rizika na razini Unije koju provede Komisija u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2024/1640;
- (c) rezultate nacionalnih procjena rizika koje provedu države članice u skladu s člankom 8. Direktive (EU) 2024/1640, kao i rezultate svih relevantnih sektorskih procjena rizika koje provedu države članice;
- (d) relevantne informacije koje objavljuju međunarodna tijela za određivanje standarda u području SPNFT-a ili, na razini Unije, relevantne publikacije Komisije ili AMLA-e;
- (e) informacije nadležnih tijela o rizicima od pranja novca i financiranja terorizma;
- (f) informacije o bazi stranaka.

Prije uvođenja novih proizvoda, usluga ili poslovne prakse, uključujući upotrebu novih kanala dostave i novih tehnologija ili tehnologija u razvoju, u vezi s novim ili postojećim proizvodima i uslugama, ili prije početka pružanja postojeće usluge ili proizvoda novom segmentu stranaka ili na novom zemljopisnom području, obveznici posebno utvrđuju i procjenjuju povezane rizike od pranja novca i financiranja terorizma te poduzimaju odgovarajuće mjere za upravljanje tim rizicima i njihovo smanjenje.

2. Procjena rizika na razini cijelog poslovanja koju obveznik izrađuje na temelju stavka 1. dokumentira se, ažurira i redovito preispituje, među ostalim ako bilo koji unutarnji ili vanjski događaj znatno utječe na rizike od pranja novca i financiranja terorizma povezane s aktivnostima, proizvodima, transakcijama, kanalima dostave, strankama ili zemljopisnim zonama aktivnosti obveznika. Na zahtjev se stavlja na raspolaganje nadzornicima.

Procjenu rizika na razini cijelog poslovanja izrađuje službenik za praćenje usklađenosti, a odobrava je upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji te se ona dostavlja upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji, ako takvo tijelo postoji.

3. Uz iznimku kreditnih institucija, financijskih institucija, pružatelja usluga skupnog financiranja i posrednika u skupnom financiranju, nadzornici mogu odlučiti da pojedinačne dokumentirane procjene rizika na razini cijelog poslovanja nisu potrebne ako su specifični rizici svojstveni sektoru jasni i shvaćeni.

4. AMLA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice o minimalnim zahtjevima za sadržaj procjene rizika na razini cijelog poslovanja koju obveznik izrađuje na temelju stavka 1. i dodatnim izvorima informacija koje treba uzeti u obzir pri provedbi procjene rizika na razini cijelog poslovanja.

Članak 11.

Funkcije praćenja usklađenosti

1. Obveznici imenuju jednog člana upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji koji će biti odgovoran za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2023/1113 i svim upravnim aktima koje je izdao bilo koji nadzornik („voditelj praćenja usklađenosti”).

Voditelj praćenja usklađenosti osigurava usklađenost unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika s izloženošću obveznika riziku te njihovu provedbu. Voditelj praćenja usklađenosti također osigurava dodjelu dostatnih ljudskih i materijalnih resursa u tu svrhu. Voditelj praćenja usklađenosti odgovoran je za primanje informacija o znatnim ili bitnim nedostacima u takvim politikama, postupcima i kontrolama.

Ako je upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji tijelo koje je kolektivno odgovorno za odluke voditelja praćenja usklađenosti, on je odgovoran za pružanje pomoći i savjetovanje tog tijela te za pripremu odluka iz ovog članka.

2. Obveznici moraju imati službenika za praćenje usklađenosti, kojeg treba imenovati upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji te čiji je položaj dovoljno visoko u hijerarhiji, koji je odgovoran za politike, postupke i kontrole u svakodnevnom ispunjavanju zahtjeva obveznika za SPNFT, među ostalim u vezi s provedbom ciljanih financijskih sankcija, te je kontaktna točka za nadležna tijela. Službenik za praćenje usklađenosti odgovoran je i za prijavljivanje sumnjivih transakcija FOJ-u u skladu s člankom 69. stavkom 6.

U slučaju obveznika čije više rukovodstvo ili stvarni vlasnici podliježu provjerama na temelju članka 6. Direktive (EU) 2024/1640 ili drugih pravnih akata Unije, službenici za praćenje usklađenosti podliježu provjeri usklađenosti s tim zahtjevima.

Ako je to opravdano veličinom obveznika i niskim rizikom njegovih aktivnosti, obveznik koji je dio grupe može kao svojeg službenika za praćenje usklađenosti imenovati osobu koja tu funkciju obavlja u drugom obvezniku unutar te grupe.

Službenik za praćenje usklađenosti može se razriješiti dužnosti samo nakon prethodne obavijesti upravljačkom tijelu u upravljačkoj funkciji. Obveznik obavješćuje nadzornika o razrješenju dužnosti službenika za praćenje usklađenosti, navodeći odnosi li se odluka na obavljanje zadaća dodijeljenih na temelju ove Uredbe. Službenik za praćenje usklađenosti može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, nadzorniku dostaviti informacije o razrješenju dužnosti. Nadzornik može upotrijebiti te informacije za obavljanje svojih zadaća u skladu s drugim podstavkom ovog stavka i člankom 37. stavkom 4. Direktive (EU) 2024/1640.

3. Obveznici funkcijama praćenja usklađenosti osiguravaju odgovarajuća sredstva za djelotvorno obavljanje njihovih zadaća, uključujući osoblje i tehnologiju, razmjerno veličini, prirodi i rizicima obveznika te osiguravaju da se osobama odgovornima za te funkcije dodijele ovlasti da predlože sve mjere potrebne kako bi se osigurala djelotvornost unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika.

4. Obveznici poduzimaju mjere kako bi osigurali da je službenik za praćenje usklađenosti zaštićen od osвете, diskriminacije i bilo kojeg drugog nepravednog tretmana te da odluke službenika za praćenje usklađenosti nisu ugrožene komercijalnim interesima obveznika i da ti interesi na njih neopravdano ne utječu.

5. Obveznici osiguravaju da službenik za praćenje usklađenosti i osoba odgovorna za funkciju revizije iz članka 9. stavka 2. točke (b) mogu neovisno izvješćivati upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji i, ako takvo tijelo postoji, upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji te mogu izraziti zabrinutost i upozoriti upravljačko tijelo ako određena kretanja u području rizika utječu ili bi mogla utjecati na obveznika.

Obveznici osiguravaju da osobe koje izravno ili neizravno sudjeluju u provedbi ove Uredbe, Uredbe (EU) 2023/1113 i svih upravnih akata koje je izdao bilo koji nadzornik imaju pristup svim informacijama i podacima potrebnima za obavljanje svojih zadaća.

6. Voditelj praćenja usklađenosti redovito izvješćuje upravljačko tijelo o provedbi unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika. Osobito, voditelj praćenja usklađenosti jednom godišnje, ili prema potrebi i češće, upravljačkom tijelu podnosi izvješće o provedbi unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika koje je izradio službenik za praćenje usklađenosti i obavješćuje to tijelo o ishodu svakog preispitivanja. Voditelj praćenja usklađenosti poduzima mjere potrebne za pravodobno otklanjanje utvrđenih nedostataka.

7. Funkcije voditelja praćenja usklađenosti i službenika za praćenje usklađenosti može obavljati ista fizička osoba ako je to opravdano prirodom poslovanja obveznika, uključujući njegove rizike i složenost, te njegovom veličinom. Te funkcije mogu se spojiti s drugim funkcijama.

Ako je obveznik fizička ili pravna osoba čije aktivnosti obavlja samo jedna fizička osoba, ta je osoba odgovorna za obavljanje zadaća na temelju ovog članka.

Članak 12.

Upoznatost sa zahtjevima

Obveznici poduzimaju mjere kojima se osigurava da njihovi zaposlenici ili osobe u sličnom položaju za čije je funkcije to nužno, uključujući njihove zastupnike i distributere, budu upoznati sa zahtjevima koji proizlaze iz ove Uredbe, Uredbe (EU) 2023/1113 i svih upravnih akata koje je izdao bilo koji nadzornik i s procjenom rizika na razini cijelog poslovanja, unutarnjim politikama, postupcima i kontrolama uspostavljenima u obvezniku, među ostalim u vezi s obradom osobnih podataka za potrebe ove Uredbe.

Mjere iz prvog stavka uključuju sudjelovanje zaposlenika ili osoba u sličnom položaju, uključujući zastupnike i distributere, u posebnim kontinuiranim programima osposobljavanja koji bi im olakšali prepoznavanje operacija koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma i postupanje u takvim situacijama. Takvi programi osposobljavanja primjereni su njihovim funkcijama ili aktivnostima te rizicima od pranja novca i financiranja terorizma kojima je obveznik izložen te se propisno dokumentiraju.

Članak 13.

Integritet zaposlenika

1. Svi zaposlenici ili osobe u sličnom položaju, uključujući zastupnike i distributere, koji izravno sudjeluju u usklađivanju obveznika s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2023/1113 i svim upravnim aktima koje je izdao bilo koji nadzornik, predmet su procjene, koja je razmjerna rizicima povezanim sa zadaćama koje obavljaju i čiji sadržaj odobrava službenik za praćenje usklađenosti, u odnosu na:

- (a) individualne vještine, znanje i stručnost za djelotvorno obavljanje svojih funkcija;
- (b) dobar ugled, poštenje i integritet.

Procjena iz prvog podstavka provodi se prije nego što zaposlenik ili osoba u sličnom položaju, uključujući zastupnike i distributere, započne obavljati aktivnosti i redovito se ponavlja. Intenzitet naknadnih procjena određuje se na temelju zadaća povjerenih toj osobi i rizika povezanih s funkcijom koju obavlja.

2. Zaposlenici ili osobe u sličnom položaju, uključujući zastupnike i distributere, kojima su povjerene zadaće koje se odnose na usklađenost obveznika s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2023/1113 i svim upravnim aktima koje je izdao bilo koji nadzornik, obavješćuju službenika za praćenje usklađenosti o svojim bliskim privatnim ili profesionalnim odnosima sa strankama ili potencijalnim strankama obveznika i u odnosu na te stranke ne smiju obavljati zadaće koje se odnose na usklađenost obveznika.

3. Obveznici moraju imati uspostavljene postupke za sprečavanje sukoba interesa i upravljanje sukobima interesa koji mogu utjecati na obavljanje zadaća povezanih s usklađenosti obveznika s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2023/1113 i svim upravnim aktima koje je izdao bilo koji nadzornik.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje ako je obveznik fizička ili pravna osoba čije aktivnosti obavlja samo jedna fizička osoba.

Članak 14.

Prijava povreda i zaštita osoba koje prijavljuju povrede

1. Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴¹⁾ primjenjuje se na prijave povreda ove Uredbe, Uredbe (EU) 2023/1113 i svih upravnih akata koje je izdao bilo koji nadzornik te na zaštitu osoba koje prijavljuju takve povrede.
2. Obveznici uspostavljaju interne kanale za podnošenje prijava koji ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Direktivi (EU) 2019/1937.
3. Stavak 2. ne primjenjuje se ako je obveznik fizička ili pravna osoba čije aktivnosti obavlja samo jedna fizička osoba.

Članak 15.

Položaj specifičnih zaposlenika

Ako fizička osoba iz neke od kategorija iz članka 3. točke 3. svoju profesionalnu aktivnost obavlja kao zaposlenik pravne osobe, zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi ne primjenjuju se na nju, nego na tu pravnu osobu.

ODJELJAK 2.

Odredbe koje se primjenjuju na grupe

Članak 16.

Zahtjevi na razini grupe

1. Matično društvo osigurava da se zahtjevi o unutarnjim postupcima, procjeni rizika i osoblju iz odjeljka 1. ovog poglavlja primjenjuju u svim podružnicama i društvima kćerima grupe u državama članicama te, za grupe čije se sjedište nalazi u Uniji, u trećim zemljama. U tu svrhu matično društvo provodi procjenu rizika na razini grupe, uzimajući u obzir procjenu rizika na razini cijelog poslovanja koju provode sve podružnice i društva kćeri grupe, te uspostavlja i provodi politike, postupke i kontrole na razini grupe, uključujući politike na razini grupe kojima se osigurava da su zaposlenici unutar grupe upoznati sa zahtjevima koji proizlaze iz ove Uredbe, politike na razini grupe o zaštiti podataka i politike o razmjeni informacija unutar grupe za potrebe SPNFT-a. Obveznici koji su dio grupe provode te politike, postupke i kontrole na razini grupe, uzimajući u obzir svoje posebnosti i rizike kojima su izloženi.

Politike, postupci i kontrole na razini grupe te procjene rizika na razini grupe iz prvog podstavka uključuju sve elemente navedene u članku 9. odnosno 10.

Za potrebe prvog podstavka, ako grupa ima poslovne nastane u više od jedne države članice te, za grupe čije se sjedište nalazi u Uniji, u trećim zemljama, matična društva uzimaju u obzir informacije koje objavljuju tijela svih država članica ili trećih zemalja u kojima se nalaze poslovni nastani grupe.

2. Funkcije praćenja usklađenosti uspostavljaju se na razini grupe. Te funkcije uključuju voditelja praćenja usklađenosti na razini grupe i, ako je to opravdano aktivnostima koje se provode na razini grupe, službenika za praćenje usklađenosti. Odluka o opsegu funkcija praćenja usklađenosti mora se dokumentirati.

Voditelj praćenja usklađenosti iz prvog podstavka redovito izvješćuje upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji matičnog društva o provedbi politika, postupaka i kontrola na razini grupe. Voditelj praćenja usklađenosti podnosi barem jednom godišnje izvješće o provedbi unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika i poduzima mjere potrebne za pravodobno uklanjanje svih utvrđenih nedostataka. Ako je upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji tijelo koje je kolektivno

⁽⁴¹⁾ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

odgovorno za odluke voditelja praćenja usklađenosti, on pruža pomoć i savjetuje to tijelo te priprema odluke potrebne za provedbu ovog članka.

3. Politikama, postupcima i kontrolama koje se odnose na razmjenu informacija iz stavka 1. zahtijeva se da obveznici unutar grupe razmjenjuju informacije kada je to relevantno za dubinsku analizu stranke i upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Razmjena informacija unutar grupe osobito se odnosi na identitet i obilježja stranke, njezinih stvarnih vlasnika ili osobe u čije ime stranka djeluje, prirodu i svrhu poslovnog odnosa i povremenih transakcija te sumnje, popraćene temeljnim analizama, da su sredstva imovinska korist ostvarena kriminalnom aktivnošću ili da su povezana s financiranjem terorizma, što se u skladu s člankom 69. prijavljuje FOJ-u, osim ako FOJ naloži drukčije.

Politike, postupci i kontrole na razini grupe ne sprečavaju subjekte unutar grupe koji nisu obveznici da pruže informacije obveznicima unutar iste grupe kada je to relevantno kako bi ti obveznici ispunili zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.

Matična društva uspostavljaju politike, postupke i kontrole na razini grupe kojima se za informacije razmijenjene u skladu s prvim i drugim podstavkom osiguravaju dostatna jamstva u smislu povjerljivosti, zaštite podataka i upotrebe informacija, među ostalim kako bi se spriječilo njihovo otkrivanje.

4. AMLA do 10. srpnja 2026. izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se minimalni zahtjevi za politike, postupke i kontrole na razini grupe, uključujući minimalne standarde za razmjenu informacija unutar grupe, kriteriji za utvrđivanje matičnog društva u slučajevima obuhvaćenima člankom 2. stavkom 1. točkom 42. podtočkom (b) i uvjeti pod kojima se odredbe ovog članka primjenjuju na subjekte koji su dio struktura koje dijele zajedničko vlasništvo, upravljanje ili kontrolu usklađenosti, uključujući mreže ili partnerstva, kao i kriteriji za utvrđivanje matičnog društva u Uniji u tim slučajevima.

5. Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavka 4. ovog članka u skladu s člancima od 49. do 52. Uredbe (EU) 2024/1620.

Članak 17.

Podružnice i društva kćeri u trećim zemljama

1. Ako se podružnice ili društva kćeri obveznika nalaze u trećim zemljama u kojima su minimalni zahtjevi za SPNFT manje strogi od zahtjeva iz ove Uredbe, matično društvo osigurava da te podružnice ili društva kćeri ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi, uključujući zahtjeve koji se odnose na zaštitu podataka ili istovjetne zahtjeve.

2. Ako pravom treće zemlje nije dopušteno usklađivanje s ovom Uredbom, matično društvo poduzima dodatne mjere kako bi se osiguralo da podružnice i društva kćeri u toj trećoj zemlji djelotvorno upravljaju rizicima od pranja novca ili financiranja terorizma te o tim dodatnim mjerama obavještuje nadzornike svoje matične države članice. Ako nadzornici matične države članice smatraju da dodatne mjere nisu dovoljne, oni provode dodatne nadzorne mjere, a među ostalim od grupe zahtijevaju da ne uspostavlja poslovni odnos, da prekine postojeće ili ne provodi nove transakcije ili da obustavi svoje poslovanje u trećoj zemlji.

3. AMLA do 10. srpnja 2026. izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuje se vrsta dodatnih mjera iz stavka 2. ovog članka, uključujući minimalne mjere koje obveznici trebaju poduzeti ako pravom treće zemlje nije dopuštena provedba mjera koje se zahtijevaju na temelju članka 16. ni dodatnih nadzornih mjera koje se zahtijevaju u takvim slučajevima.

4. Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavka 3. ovog članka u skladu s člancima od 49. do 52. Uredbe (EU) 2024/1620.

ODJELJAK 3.

Eksternalizacija

Članak 18.

Eksternalizacija

1. Obveznici mogu pružateljima usluga eksternalizirati zadaće koje proizlaze iz ove Uredbe. Obveznik obavještuje nadzornika o toj eksternalizaciji prije nego što pružatelj usluga započne obavljati eksternaliziranu zadaću.

2. Pri obavljanju zadaća iz ovog članka pružatelj usluga smatra se dijelom obveznika, među ostalim ako se od njih zahtijeva uvid u središnje registre iz članka 10. Direktive (EU) 2024/1640 („središnji registri”) za potrebe provedbe dubinske analize stranke u ime obveznika.

Obveznik ostaje u potpunosti odgovoran za svako djelovanje, bilo da je riječ o pogrešci ili propustu, povezano s eksternaliziranim zadaćama koje obavljaju pružatelji usluga.

Za svaku eksternaliziranu zadaću obveznik nadzorniku mora moći dokazati da razumije razloge za aktivnosti koje obavlja pružatelj usluga i pristup koji se primjenjuje pri njihovoj provedbi te da se takvim aktivnostima smanjuju specifični rizici kojima je obveznik izložen.

3. Zadaće eksternalizirane na temelju stavka 1. ovog članka provode se na način kojim se bitno ne narušava kvaliteta politika i postupaka obveznika za usklađivanje sa zahtjevima iz ove Uredbe i Uredbe (EU) 2023/1113 i kontrola uspostavljenih za testiranje tih politika i postupaka. Sljedeće zadaće ne eksternaliziraju se ni u kojem slučaju:

- (a) prijedlog i odobrenje procjene rizika obveznika na razini cijelog poslovanja na temelju članka 10. stavka 2.;
- (b) odobrenje unutarnjih politika, postupaka i kontrola obveznika na temelju članka 9.;
- (c) odluka o profilu rizika koji se pripisuje stranci;
- (d) odluka o uspostavi poslovnog odnosa ili provedbi povremene transakcije s klijentom;
- (e) prijava sumnjivih aktivnosti FOJ-u na temelju članka 69. ili prijave koje se temelje na pragovima u skladu s člancima 74. i 80., osim ako su te aktivnosti eksternalizirane drugom obvezniku koji pripada istoj grupi i ima poslovni nastan u istoj državi članici;
- (f) odobrenje kriterija za otkrivanje sumnjivih ili neobičnih transakcija i aktivnosti.

4. Prije nego što obveznik eksternalizira zadaću na temelju stavka 1., on utvrđuje da je pružatelj usluga dovoljno kvalificiran za obavljanje zadaća koje će se eksternalizirati.

Ako obveznik eksternalizira zadaću na temelju stavka 1., on osigurava da pružatelj usluga te svi oni kojima taj pružatelj usluga podeksternalizira zadaće primjenjuju politike i postupke koje je donio obveznik. Uvjeti za obavljanje takvih zadaća utvrđuju se u pisanom sporazumu između obveznika i pružatelja usluga. Obveznik provodi redovite kontrole kako bi se uvjerio da pružatelj usluga djelotvorno provodi takve politike i postupke. Učestalost takvih kontrola utvrđuje se na temelju važnosti eksternaliziranih zadaća.

5. Obveznici osiguravaju da se eksternalizacija ne provodi na način da se njome bitno narušava sposobnost nadzornih tijela da prate i nadziru usklađenost obveznika s ovom Uredbom i Uredbom (EU) 2023/1113.

6. Odstupajući od stavka 1., obveznici ne eksternaliziraju zadaće koje proizlaze iz zahtjeva u okviru ove Uredbe pružateljima usluga s boravištem ili poslovnim nastanom u trećim zemljama identificiranim u skladu s poglavljem III. odjeljkom 2., osim ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) obveznik eksternalizira zadaće isključivo pružatelju usluga koji je dio iste grupe;
- (b) grupa primjenjuje politike i postupke za SPNFT, mjere dubinske analize stranke i pravila o vođenju evidencije koji su potpuno u skladu s ovom Uredbom ili istovjetnim pravilima u trećim zemljama;

(c) djelotvornu provedbu zahtjeva iz točke (b) ovog stavka nadzire na razini grupe nadzorno tijelo matične države članice u skladu s poglavljem IV. Direktive (EU) 2024/1640.

7. Odstupajući od stavka 3., ako subjekt za zajednička ulaganja nema pravnu osobnost ili ima samo upravni odbor te je obradu upisa i prikupljanje ulagateljevih novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 delegirao drugom subjektu, on zadaću iz stavka 3. točaka (c), (d) i (e) može eksternalizirati jednom od svojih pružatelja usluga.

Do eksternalizacije iz prvog podstavka ovog stavka može doći tek nakon što je subjekt za zajednička ulaganja obavijestio nadzornika o svojoj namjeri da eksternalizira zadaću u skladu sa stavkom 1. i ako je nadzornik odobrio takvu eksternalizaciju uzimajući u obzir:

(a) resurse, iskustvo i znanje pružatelja usluga u vezi sa sprečavanjem pranja novca i financiranja terorizma;

(b) znanje pružatelja usluga o vrsti aktivnosti ili transakcija koje provodi subjekt za zajednička ulaganja.

8. AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice namijenjene obveznicima koje se odnose na:

(a) uspostavu odnosa eksternalizacije, među ostalim svakog odnosa podeksternalizacije, u skladu s ovim člankom, upravljanje tim odnosima i postupcima za praćenje načina na koji pružatelj usluga obavlja funkcije, a posebno funkcije koje se smatraju ključnima;

(b) uloge i odgovornosti obveznika i pružatelja usluga u okviru ugovora o eksternalizaciji;

(c) nadzorne pristupe eksternalizaciji, kao i nadzorna očekivanja u pogledu eksternalizacije ključnih funkcija.

POGLAVLJE III.

DUBINSKA ANALIZA STRANKE

ODJELJAK 1.

Opće odredbe

Članak 19.

Primjena mjera dubinske analize stranke

1. Obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

(a) pri uspostavljanju poslovnog odnosa;

(b) pri provedbi povremene transakcije u vrijednosti od najmanje 10 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija, ili povremene transakcije niže vrijednosti utvrđene na temelju stavka 9.;

(c) kada sudjeluju u stvaranju pravnog subjekta, uspostavi pravnog aranžmana ili, za obveznike iz članka 3. točke 3. podtočke (a), (b) ili (c), prijenosu vlasništva nad pravnim subjektom, neovisno o vrijednosti transakcije;

(d) u slučaju sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma, neovisno o eventualnim odstupanjima, izuzećima ili pragovima;

(e) u slučaju sumnje u istinitost ili primjerenost prethodno pribavljenih identifikacijskih podataka o stranci;

(f) ako postoji sumnja o tome je li osoba s kojom su u interakciji stranka ili osoba ovlaštena djelovati u ime stranke.

2. Uz okolnosti iz stavka 1., kreditne institucije i financijske institucije, uz iznimku pružatelja usluga povezanih s kriptovinom, primjenjuju mjere dubinske analize stranke kad iniciraju ili provode povremenu transakciju koja čini prijenos novčanih sredstava kako je definiran u članku 3. točki 9. Uredbe (EU) 2023/1113 u vrijednosti od najmanje 1 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija.

3. Odstupajući od stavka 1. točke (b), pružatelji usluga povezanih s kriptovinom:

(a) primjenjuju mjere dubinske analize stranke pri provedbi povremene transakcije u vrijednosti od najmanje 1 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija;

(b) primjenjuju barem mjere dubinske analize stranke iz članka 20. stavka 1. točke (a) pri provedbi povremene transakcije u vrijednosti od manje od 1 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija.

4. Odstupajući od stavka 1. točke (b), obveznici primjenjuju barem mjere dubinske analize stranke iz članka 20. stavka 1. točke (a) pri provedbi povremene transakcije u gotovini u vrijednosti od najmanje 3 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija.

Prvi podstavak ovog stavka ne primjenjuje se ako države članice, na temelju članka 80. stavaka 2. i 3., imaju uspostavljeno ograničenje za velika gotovinska plaćanja u vrijednosti od 3 000 EUR ili manje ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, osim u slučajevima obuhvaćenima tim člankom stavkom 4. točkom (b).

5. Uz okolnosti iz stavka 1., pružatelji usluga igara na sreću primjenjuju mjere dubinske analize stranke pri preuzimanju dobitaka, stavljanju uloga ili u oba slučaja, kad provode transakcije u vrijednosti od najmanje 2 000 EUR ili protuvrijednosti u nacionalnoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili putem povezanih transakcija.

6. Za potrebe ovog poglavlja obveznici svojim strankama smatraju sljedeće osobe:

(a) u slučaju obveznika iz članka 3. točke 3. podtočaka (e), (f) i (i) i osoba koje trguju robom velike vrijednosti iz članka 3. točke 3. podtočke (j), uz njihovu izravnu stranku, dobavljača robe;

(b) u slučaju javnih bilježnika, odvjetnika i drugih neovisnih pravnih stručnjaka koji posreduju u transakciji i u mjeri u kojoj su oni jedini javni bilježnik ili odvjetnik ili drugi neovisni pravni stručnjak koji posreduje u toj transakciji, obje strane u transakciji;

(c) u slučaju posrednika u prometu nekretninama, obje strane u transakciji;

(d) u vezi s uslugama iniciranja plaćanja koje izvršavaju pružatelji usluga iniciranja plaćanja, trgovac;

(e) kad je riječ o pružateljima usluga skupnog financiranja i posrednicima u skupnom financiranju, fizička ili pravna osoba koja traži financiranje i pruža financiranje putem platforme za skupno financiranje.

7. Nadzornici mogu, izravno ili u suradnji s drugim tijelima u toj državi članici, izuzeti obveznike od primjene, u cijelosti ili djelomično, mjera dubinske analize stranke iz članka 20. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) u pogledu elektroničkog novca na temelju dokazano niskog rizika koji proizlazi iz prirode proizvoda, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti za umanjivanje rizika:

(a) platni instrument ne može se ponovno puniti, a maksimalni iznos koji je elektronički pohranjen ne prelazi 150 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;

(b) platni instrument upotrebljava se isključivo za kupnju robe ili usluga koje pruža izdavatelj ili unutar mreže pružatelja usluga;

(c) platni instrument nije povezan s računom za plaćanje i ne dopušta zamjenu pohranjenih iznosa za gotovinu ili kriptovinu;

(d) izdavatelj provodi dostatno praćenje transakcija ili poslovnog odnosa kako bi omogućio otkrivanje neobičnih ili sumnjivih transakcija.

8. Pružatelji usluga igara na sreću mogu ispuniti svoju obvezu primjene mjera dubinske analize stranke iz članka 20. stavka 1. točke (a) identifikacijom stranke i provjerom identiteta stranke pri ulasku u kasino ili druge fizičke prostore za priređivanje igara na sreću, pod uvjetom da imaju uspostavljene sustave koji im omogućuju pripisivanje transakcija određenim strankama.

9. AMLA do 10. srpnja 2026. izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se:

- (a) obveznici, sektori ili transakcije povezani s većim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma i na koje se primjenjuje vrijednost niža od one utvrđene u stavku 1. točki (b);
- (b) povezane vrijednosti za povremene transakcije;
- (c) kriteriji koje treba uzeti u obzir za utvrđivanje povremenih transakcija i poslovnih odnosa;
- (d) kriteriji za utvrđivanje povezanih transakcija.

Pri izradi nacrta regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka AMLA vodi računa o inherentnim razinama rizika poslovnih modela različitih vrsta obveznika i o procjeni rizika na razini Unije koju provede Komisija na temelju članka 7. Direktive (EU) 2024/1640.

10. Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavka 9. ovog članka u skladu s člancima od 49. do 52. Uredbe (EU) 2024/1620.

Članak 20.

Mjere dubinske analize stranke

1. Za potrebe dubinske analize stranke obveznici primjenjuju sve sljedeće mjere:

- (a) identifikaciju stranke i provjeru identiteta stranke;
- (b) identifikaciju stvarnih vlasnika i poduzimanje razumnih mjera za provjeru njihova identiteta kako bi sa sigurnošću znali tko je stvarni vlasnik i razumjeli vlasničku i kontrolnu strukturu stranke;
- (c) procjenjivanje i, prema potrebi, pribavljanje informacija o svrsi i predviđenoj vrsti poslovnog odnosa ili povremenih transakcija te razumijevanje tih informacija;
- (d) provjeru podliježu li stranka ili stvarni vlasnici ciljanim financijskim sankcijama i, u slučaju stranke pravnog aranžmana koja je pravni subjekt, kontroliraju li fizičke ili pravne osobe koje podliježu ciljanim financijskim sankcijama pravni subjekt odnosno imaju li više od 50 % vlasničkih prava tog pravnog subjekta ili većinski udio u subjektu, bilo pojedinačno ili zajednički;
- (e) procjenjivanje i, prema potrebi, pribavljanje informacija o prirodi poslovanja stranaka, među ostalim, u slučaju društava, obavljaju li aktivnosti, ili o njihovu zaposlenju ili zanimanju;
- (f) stalno praćenje poslovnog odnosa, uključujući kontrolu transakcija provedenih tijekom poslovnog odnosa, kako bi se osiguralo da su transakcije koje se provode usklađene sa saznanjima obveznika o stranci, poslovnom profilu i profilu rizika te, prema potrebi, izvoru sredstava;
- (g) utvrđivanje je li stranka, stvarni vlasnik stranke i, ako je relevantno, osoba u čije se ime ili korist provodi transakcija ili aktivnost politički izložena osoba, član obitelji ili osoba za koju je poznato da je bliski suradnik;
- (h) ako se transakcija ili aktivnost provodi u ime ili u korist fizičke osobe koja nije stranka, identifikaciju i provjeru identiteta te fizičke osobe;
- (i) provjeravanje je li svaka osoba koja tvrdi da djeluje u ime stranke za to ovlaštena te identifikaciju i provjeru njezina identiteta.

2. Obveznici utvrđuju opseg mjera iz stavka 1. na temelju pojedinačne analize rizika od pranja novca i financiranja terorizma, vodeći računa o posebnim obilježjima klijenta i poslovnog odnosa ili povremene transakcije te uzimajući u obzir procjenu rizika na razini cijelog poslovanja koju je obveznik proveo na temelju članka 10., varijable povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma utvrđene u Prilogu I. i čimbenike rizika utvrđene u prilogima II. i III.

Ako obveznici utvrde povećan rizik od pranja novca ili financiranja terorizma, primjenjuju pojačane mjere dubinske analize u skladu s odjeljkom 4. ovog poglavlja. Ako se utvrde situacije manjeg rizika, obveznici mogu primijeniti pojednostavljene mjere dubinske analize u skladu s poglavljem 3. ovog poglavlja.

3. AMLA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice o varijablama i čimbenicima rizika koje obveznici trebaju uzeti u obzir pri uspostavljanju poslovnog odnosa ili provedbi povremenih transakcija.

4. Obveznici u svakom trenutku moraju moći svojim nadzornicima dokazati da su poduzete mjere primjerene s obzirom na utvrđene rizike od pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 21.

Nesposobnost ispunjavanja zahtjeva u pogledu primjene mjera dubinske analize stranke

1. Obveznik koji ne može ispuniti zahtjev u pogledu primjene mjera dubinske analize stranke utvrđene u članku 20. stavku 1. suzdržava se od provedbe transakcije ili uspostave poslovnog odnosa te prekida poslovni odnos i razmatra prijavljivanje sumnjive transakcije u vezi s dotičnom strankom FOJ-u u skladu s člankom 69.

Prekid poslovnog odnosa u skladu s prvim podstavkom ovog stavka ne sprečava primitak novčanih sredstava kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 koja se duguju obvezniku.

Ako je obveznik dužan zaštititi imovinu svoje stranke, prekid poslovnog odnosa ne tumači se na način da se njime zahtijeva otuđenje imovine stranke.

U slučaju ugovora o životnom osiguranju, obveznici se, ako je to potrebno kao alternativna mjera prekidu poslovnog odnosa, suzdržavaju od provedbe transakcija za stranku, uključujući isplate korisnicima, sve dok se ne postupi u skladu s mjerama dubinske analize stranke utvrđenima u članku 20. stavku 1.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na javne bilježnike, odvjetnike, druge neovisne pravne stručnjake, revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike u mjeri u kojoj te osobe utvrđuju pravni položaj svojeg klijenta ili obavljaju zadaće povezane s obranom ili zastupanjem tog klijenta u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka.

Prvi podstavak ne primjenjuje se ako obveznici navedeni u tom podstavku:

- (a) sudjeluju u pranju novca, povezanim predikatnim kaznenim djelima ili financiranju terorizma;
- (b) daju pravne savjete u svrhu pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma; ili
- (c) znaju da klijent traži pravni savjet u svrhu pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma; znanje ili svrha mogu se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti.

3. Obveznici vode evidenciju o mjerama poduzetima radi ispunjavanja zahtjeva u pogledu primjene mjera dubinske analize stranke, uključujući evidenciju donesenih odluka te relevantnu popratnu dokumentaciju i obrazloženja. Dokumentacija, podaci ili informacije kojima raspolažu obveznici ažuriraju se pri svakom preispitivanju dubinske analize stranke na temelju članka 26.

Obveza vođenja evidencije iz prvog podstavka ovog stavka primjenjuje se i na situacije u kojima obveznici odbijaju uspostaviti poslovni odnos, prekinuti poslovni odnos ili primijeniti alternativne mjere u skladu sa stavkom 1.

4. AMLA do 10. srpnja 2027. s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo izdaje zajedničke smjernice o mjerama koje kreditne institucije i financijske institucije mogu poduzeti kako bi pri provedbi zahtjeva iz Direktive 2014/92/EU osigurale usklađenost s pravilima o SPNFT-u, među ostalim u vezi s poslovnim odnosima na koje praksa smanjenja rizika najviše utječe.

Članak 22.

Identifikacija i provjera identiteta stranaka i stvarnih vlasnika

1. Uz iznimku slučajeva manjeg rizika na koje se primjenjuju mjere iz odjeljka 3. i neovisno o primjeni dodatnih mjera u slučajevima većeg rizika iz odjeljka 4., obveznici radi identifikacije stranke, svake osobe koja tvrdi da djeluje u ime stranke i fizičke osobe u čije se ime ili korist transakcija ili aktivnost provode pribavljaju barem sljedeće informacije:

(a) za fizičku osobu:

- i. sva imena i prezimena;
- ii. mjesto i puni datum rođenja;
- iii. državljanstva odnosno apatridnost i status izbjeglice ili status osobe kojoj je odobrena supsidijarna zaštita, ovisno o slučaju, te nacionalni identifikacijski broj, ako je primjenjivo;
- iv. uobičajeno boravište ili, ako nema stalne adrese zakonitog boravišta u Uniji, poštansku adresu putem koje je moguće kontaktirati fizičku osobu i, ako je dostupan, porezni identifikacijski broj;

(b) za pravni subjekt:

- i. pravni oblik i naziv pravnog subjekta;
- ii. adresu registriranog ili službenog sjedišta i, ako se razlikuje, glavnog mjesta poslovanja, te zemlju stvaranja;
- iii. imena pravnih zastupnika pravnog subjekta i, ako su dostupni, registarski broj, porezni identifikacijski broj i identifikacijsku oznaku pravnog subjekta;
- iv. imena osoba koje nominalno drže dionice ili direktorski položaj, uključujući upućivanje na njihov status nominalnih dioničara ili direktora;

(c) za upravitelja trusta osnovanog izričitom izjavom ili osobu na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu:

- i. osnovne informacije o pravnom aranžmanu; međutim, kad je riječ o imovini koja se drži u pravnom aranžmanu ili kojom se putem njega upravlja, utvrđuje se samo imovina kojom se treba upravljati u kontekstu poslovnog odnosa ili povremene transakcije;
- ii. adresu boravišta upravitelja trusta ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu i, ako se razlikuje, mjesto iz kojeg se upravlja trustom osnovanim izričitom izjavom ili sličnim pravnim aranžmanom, ovlasti kojima je uređeni i kojima se obvezuje pravni aranžman te, ako su dostupni, porezni identifikacijski broj i identifikacijsku oznaku pravnog subjekta;

(d) za druge organizacije koje imaju pravnu sposobnost na temelju nacionalnog prava:

- i. ime, adresu registriranog sjedišta ili ekvivalenta registriranog sjedišta;
- ii. imena osoba ovlaštenih za zastupanje organizacije te, ako je primjenjivo, pravni oblik, porezni identifikacijski broj, registarski broj, identifikacijsku oznaku pravnog subjekta i akt o osnivanju ili istovjetan dokument.

2. Za potrebe identifikacije stvarnog vlasnika pravnog subjekta ili pravnog aranžmana obveznici prikupljaju informacije iz članka 62. stavka 1. drugog podstavka točke (a).

Ako nakon iscrpljivanja svih mogućih načina identifikacije nijedna fizička osoba nije identificirana kao stvarni vlasnik ili ako postoji sumnja o tome jesu li identificirane osobe stvarni vlasnici, obveznici evidentiraju da stvarni vlasnik nije identificiran i identificiraju sve fizičke osobe koje su na položaju višeg rukovoditelja u pravnom subjektu i provjeravaju njihov identitet.

Ako se provedbom provjere identiteta iz drugog podstavka može stranku upozoriti na to da obveznik sumnja u stvarno vlasništvo pravnog subjekta, obveznik se suzdržava od provjere identiteta viših rukovoditelja i umjesto toga evidentira korake poduzete za utvrđivanje identiteta stvarnih vlasnika i viših rukovoditelja. Obveznici vode evidenciju o poduzetim mjerama i poteškoćama na koje su naišli tijekom procesa identifikacije i zbog kojih su identificirali višeg rukovoditelja.

3. Kreditne institucije i financijske institucije pribavljaju informacije radi identifikacije i provjere identiteta fizičkih ili pravnih osoba koje se koriste virtualnim IBAN-om koji one izdaju, kao i o povezanom bankovnom računu ili računu za plaćanje.

Kreditna institucija ili financijska institucija koja vodi bankovni račun ili račun za plaćanje na koji virtualni IBAN koji je izdala druga kreditna institucija ili financijska institucija preusmjerava plaćanja osigurava da od institucije izdavateljice virtualnog IBAN-a može bez odgode, a u svakom slučaju unutar pet radnih dana od dana kada je zatražila te informacije, dobiti informacije za identifikaciju i provjeru identiteta fizičke osobe koja se koristi tim virtualnim IBAN-om.

4. U slučaju korisnika trustova ili sličnih pravnih subjekata ili aranžmana koji su određeni specifičnim karakteristikama ili kategorijom, obveznik pribavlja dovoljno informacija o korisniku kako bi mogao utvrditi identitet korisnika u trenutku isplate ili u trenutku kad korisnik odluči iskoristiti dodijeljena prava.

5. U slučaju diskrecijskih trustova obveznik pribavlja dovoljno informacija o mogućim diskrecijskim korisnicima i zadanim korisnicima kako bi mogao utvrditi identitet korisnika u trenutku kada upravitelji iskoriste svoje diskrecijsko pravo ili u trenutku kada zadani korisnici postanu korisnici jer upravitelji trusta nisu iskoristili svoje diskrecijsko pravo.

6. Obveznici pribavljaju informacije, dokumente i podatke potrebne za provjeru identiteta stranke i svake osobe koja tvrdi da djeluje u njezino ime na jedan od sljedećih načina:

(a) podnošenjem identifikacijske isprave, putovnice ili istovjetnog dokumenta i, ako je relevantno, prikupljanjem informacija iz pouzdanih i neovisnih izvora, neovisno o tome jesu li im pristupili izravno ili ih je dostavila stranka;

(b) upotrebom sredstava elektroničke identifikacije koja ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu značajne ili visoke razine osiguranja identiteta i relevantnih kvalificiranih usluga povjerenja iz te uredbe.

7. Obveznici provjeravaju identitet stvarnog vlasnika i, ako je relevantno, osoba u čije se ime ili korist provodi transakcija ili aktivnost na jedan od sljedećih načina:

(a) u skladu sa stavkom 6.;

(b) poduzimanjem razumnih mjera kako bi od stranke ili iz drugih pouzdanih izvora, među ostalim javnih registara koji nisu središnji registri, pribavili potrebne informacije, dokumente i podatke.

Obveznici utvrđuju opseg informacija koje treba provjeriti, uzimajući u obzir rizike koje predstavlja povremena transakcija ili poslovni odnos i stvarni vlasnik, uključujući rizike povezane s vlasničkom strukturom.

Uz sredstva provjere navedena u prvom podstavku ovog stavka obveznici provjeravaju informacije o stvarnim vlasnicima tako što izvršavaju uvid u središnje registre.

Članak 23.

Vrijeme provjere identiteta stranke i stvarnog vlasnika

1. Provjera identiteta stranke, stvarnog vlasnika i svih osoba iz članka 20. stavka 1. točaka (h) i (i) provodi se prije uspostave poslovnog odnosa ili provedbe povremene transakcije. Ta se obveza ne primjenjuje na situacije manjeg rizika iz odjeljka 3. ovog poglavlja, pod uvjetom da je zbog manjeg rizika opravdana odgoda takve provjere.

U slučaju posrednika u prometu nekretnina provjera iz prvog podstavka provodi se nakon što prodavatelj ili najmodavac prihvati ponudu, a u svakom slučaju prije prijenosa sredstava ili imovine.

2. Odstupajući od stavka 1., provjera identiteta stranke i stvarnog vlasnika može se provesti tijekom uspostave poslovnog odnosa ako je to potrebno kako ne bi došlo do prekida uobičajenog poslovanja i ako je rizik od pranja novca i financiranja terorizma nizak. U takvim situacijama spomenuti postupci provode se što je prije moguće nakon prvog kontakta.

3. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, kreditna institucija ili financijska institucija može, ako to zahtijeva stranka, otvoriti račun, uključujući račune koji omogućuju transakcije prenosivim vrijednosnim papirima, pod uvjetom da postoje odgovarajuće zaštitne mjere kojima se sprečava da stranke ili netko u njihovo ime provodi transakcije dok se ne postigne potpuna usklađenost s mjerama dubinske analize stranke utvrđenima u članku 20. stavku 1. točkama (a) i (b).

4. Svaki put kad uspostavljaju novi poslovni odnos s pravnim subjektom ili upraviteljem trusta osnovanog izričitom izjavom ili osobom na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu iz članaka 51., 57., 58., 61. i 67. za koje postoji obveza registracije informacija o stvarnom vlasništvu na temelju članka 10. Direktive (EU) 2024/1640, obveznici pribavljaju valjan dokaz o registraciji ili nedavno izdan izvadak iz registra kojim se potvrđuje valjanost registracije.

Članak 24.

Prijavlivanje nepodudarnosti s informacijama iz registara stvarnog vlasništva

1. Obveznici središnjim registrima prijavljuju sve nepodudarnosti koje utvrde između informacija dostupnih u središnjim registrima i informacija koje prikupе u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (b) i člankom 22. stavkom 7.

Nepodudarnosti iz prvog podstavka prijavljuju se bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od 14 kalendarskih dana od njihova otkrivanja. Prijavama takvih nepodudarnosti obveznici prilažu informacije koje su pribavili, a u kojima se navode nepodudarnost i osobe za koje smatraju da su stvarni vlasnici i, ako je primjenjivo, nominalni dioničari i nominalni direktori te zašto.

2. Odstupajući od stavka 1., obveznici se mogu suzdržati od prijavljivanja nepodudarnosti središnjem registru i umjesto toga mogu zatražiti dodatne informacije od stranaka ako su utvrđene nepodudarnosti:

- (a) ograničene na tipografske pogreške, različite načine transliteracije ili manje netočnosti koje ne utječu na identifikaciju stvarnih vlasnika ili njihova položaja; ili
- (b) rezultat zastarjelih podataka, ali su stvarni vlasnici poznati obvezniku iz drugog pouzdanog izvora i nema razloga za sumnju da postoji namjera prikrivanja informacija.

Ako zaključi da su informacije o stvarnom vlasništvu u središnjem registru netočne, obveznik poziva stranke da bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od 14 kalendarskih dana, središnjem registru dostave točne informacije u skladu s člancima 63., 64. i 67.

Ovaj stavak ne primjenjuje se na slučajeve većeg rizika na koje se primjenjuju mjere iz odjeljka 4. ovog poglavlja.

3. Ako stranka nije dostavila točne informacije u rokovima iz stavka 2. drugog podstavka, obveznik prijavljuje nepodudarnost središnjem registru u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na javne bilježnike, odvjetnike, druge neovisne pravne stručnjake, revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike s obzirom na informacije koje primaju od klijenta ili informacije koje pribavljaju u vezi s klijentom tijekom utvrđivanja pravnog položaja tog klijenta ili prilikom obavljanja svojih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem tog klijenta u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili pribavljene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka.

Međutim, zahtjevi iz ovog članka primjenjuju se kada obveznici iz prvog podstavka ovog stavka daju pravne savjete u jednoj od situacija obuhvaćenih člankom 21. stavkom 2. drugim podstavkom.

Članak 25.**Utvrđivanje svrhe i predviđene vrste poslovnog odnosa ili povremene transakcije**

Prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili provedbe povremene transakcije obveznik osigurava da razumije njihovu svrhu i predviđenu vrstu. U tu svrhu obveznik prema potrebi pribavlja informacije o sljedećem:

- (a) svrsi i ekonomskoj opravdanosti povremene transakcije ili poslovnog odnosa;
- (b) procijenjenoj vrijednosti predviđenih aktivnosti;
- (c) izvoru sredstava;
- (d) odredištu sredstava;
- (e) poslovnoj aktivnosti ili zanimanju stranke.

Za potrebe prvog stavka točke (a) ovog članka obveznici obuhvaćeni člankom 74. prikupljaju informacije kako bi utvrdili je li predviđena upotreba robe velike vrijednosti iz tog članka namijenjena u komercijalne ili nekomercijalne svrhe.

Članak 26.**Stalno praćenje poslovnog odnosa i praćenje transakcija koje provode stranke**

1. Obveznici stalno prate poslovne odnose, uključujući transakcije koje stranka provodi tijekom poslovnog odnosa, kako bi osigurali da su te transakcije u skladu s njihovim saznanjima o stranci, poslovnoj aktivnosti i profilu rizika stranke te, prema potrebi, s informacijama o podrijetlu i odredištu sredstava i kako bi utvrdili transakcije koje podliježu detaljnijoj procjeni na temelju članka 69. stavka 2.

Ako je poslovnim odnosima obuhvaćeno više od jednog proizvoda ili usluge, obveznici osiguravaju da mjere dubinske analize stranke obuhvaćaju sve te proizvode i usluge.

Ako obveznici koji pripadaju grupi imaju poslovne odnose sa strankama koje su ujedno stranke drugih obveznika unutar te grupe, bez obzira na to radi li se o obveznicima ili poduzećima koja ne podliježu zahtjevima za SPNFT, oni za potrebe praćenja poslovnog odnosa sa svojim strankama u obzir uzimaju informacije u vezi s tim drugim poslovnim odnosima.

2. U okviru stalnog praćenja iz stavka 1. obveznici osiguravaju da se relevantni dokumenti, podaci ili informacije o strankama redovito ažuriraju.

Razdoblje između ažuriranja informacija o strankama na temelju prvog podstavka ovisi o riziku koji predstavlja poslovni odnos, a ni u kojem slučaju ne premašuje:

- (a) godinu dana za stranke koje predstavljaju veći rizik na koje se primjenjuju mjere iz odjeljka 4. ovog poglavlja;
- (b) pet godina za sve ostale stranke.

3. Uz zahtjeve utvrđene u stavku 2., obveznici preispituju i, ako je relevantno, ažuriraju informacije o strankama u sljedećim slučajevima:

- (a) ako su se promijenile relevantne okolnosti stranke;
- (b) ako obveznik ima pravnu obvezu da tijekom relevantne kalendarske godine kontaktira sa strankom u svrhu preispitivanja svih relevantnih informacija o stvarnim vlasnicima ili ispunjavanja zahtjeva iz Direktive Vijeća 2011/16/EU ⁽⁴²⁾;
- (c) ako saznaju za relevantnu činjenicu koja se odnosi na stranku.

⁽⁴²⁾ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

4. Uz stalno praćenje iz stavka 1. ovog članka, obveznici redovito provjeravaju jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 20. stavku 1. točki (d). Učestalost te provjere razmjerna je izloženosti obveznika i poslovnog odnosa rizicima od neprovođenja i izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija.

U slučaju kreditnih institucija i financijskih institucija provjera iz prvog podstavka provodi se i pri svakom novom uvrštenju na popis u okviru ciljanih financijskih sankcija.

Zahtjevi iz ovog stavka ne zamjenjuju obvezu primjene ciljanih financijskih sankcija ni strože zahtjeve predviđene drugim pravnim aktima Unije ili nacionalnim pravom u pogledu provjere baze klijenata u odnosu na popise ciljanih financijskih sankcija.

5. AMLA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice o stalnom praćenju poslovnog odnosa i o praćenju transakcija provedenih u kontekstu tog odnosa.

Članak 27.

Privremene mjere za stranke na koje se primjenjuju financijske sankcije UN-a

1. Kad je riječ o strankama na koje se primjenjuju financijske sankcije UN-a ili koje su pod kontrolom fizičkih ili pravnih osoba ili subjekata na koje se primjenjuju financijske sankcije UN-a ili u kojima fizičke ili pravne osobe ili subjekti na koje se primjenjuju financijske sankcije UN-a imaju više od 50 % vlasničkih prava ili većinski udio, pojedinačno ili zajednički, obveznici vode evidenciju o sljedećem:

- (a) sredstvima ili drugoj imovini kojima upravljaju za stranku u trenutku objave financijskih sankcija UN-a;
- (b) transakcijama koje je stranka pokušala provesti;
- (c) transakcijama provedenima za stranku.

2. Obveznici primjenjuju ovaj članak u razdoblju od objave financijskih sankcija UN-a do početka primjene relevantnih ciljanih financijskih sankcija u Uniji.

Članak 28.

Regulatorni tehnički standardi o informacijama potrebnima za dubinsku analizu stranke

1. AMLA do 10. srpnja 2026. izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se:

- (a) zahtjevi koji se primjenjuju na obveznike u skladu s člankom 20. i informacije koje se trebaju prikupljati radi provedbe standardne, pojednostavljene i pojačane dubinske analize u skladu s člancima 22. i 25., člankom 33. stavkom 1. i člankom 34. stavkom 4., uključujući minimalne zahtjeve u situacijama manjeg rizika;
- (b) vrsta pojednostavljenih mjera dubinske analize koje obveznici mogu primjenjivati u situacijama manjeg rizika u skladu s člankom 33. stavkom 1. ove Uredbe, uključujući mjere koje se primjenjuju na posebne kategorije obveznika i proizvođača ili usluga, uzimajući u obzir rezultate procjene rizika na razini Unije koju provede Komisija u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2024/1640;
- (c) čimbenici rizika povezani sa značajkama instrumenata elektroničkog novca o kojima bi nadzornici trebali voditi računa pri određivanju opsega izuzeća na temelju članka 19. stavka 7.;
- (d) pouzdani i neovisni izvori informacija koji se mogu upotrijebiti za provjeru identifikacijskih podataka fizičkih ili pravnih osoba za potrebe članka 22. stavaka 6. i 7.;
- (e) popis obilježja koja sredstva elektroničke identifikacije i relevantne kvalificirane usluge povjerenja iz članka 22. stavka 6. točke (b) moraju posjedovati radi ispunjavanja zahtjeva iz članka 20. stavka 1. točaka (a) i (b) u slučaju standardne, pojednostavljene i pojačane dubinske analize.

2. Zahtjevi i mjere iz stavka 1. točaka (a) i (b) temelje se na sljedećim kriterijima:

- (a) riziku svojstvenom pruženoj usluzi;
 - (b) rizicima povezanim s kategorijama stranaka;
 - (c) vrsti, iznosu i ponavljanju transakcije;
 - (d) kanalima koji se upotrebljavaju za realizaciju poslovnog odnosa ili provedbu povremene transakcije.
3. AMLA redovito preispituje regulatorne tehničke standarde i prema potrebi priprema i Komisiji dostavlja nacrt za ažuriranje tih standarda kako bi se, među ostalim, uzeli u obzir inovacije i tehnološki razvoj.
4. Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stavaka 1. i 3. ovog članka u skladu s člancima od 49. do 52. Uredbe (EU) 2024/1620.

ODJELJAK 2.

Politika u pogledu trećih zemalja i opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma iz zemalja izvan Unije

Članak 29.

Identifikacija trećih zemalja sa znatnim strateškim nedostacima u njihovu nacionalnom sustavu za SPNFT

1. Komisija identificira treće zemlje sa znatnim strateškim nedostacima u njihovu nacionalnom sustavu za SPNFT i određuje ih kao „visokorizične treće zemlje”.
2. Kako bi identificirala treće zemlje iz stavka 1. ovog članka, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 85. radi dopune ove Uredbe u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako su u pravnom i institucijskom okviru za SPNFT treće zemlje identificirani znatni strateški nedostaci;
 - (b) ako su identificirani znatni strateški nedostaci u djelotvornosti sustava za SPNFT treće zemlje za odgovor na rizike od pranja novca i financiranja terorizma ili u njezinu sustavu za procjenu i smanjenje rizika od neprovođenja ili izbjegavanja financijskih sankcija UN-a koje se odnose na financiranje širenja oružja;
 - (c) ako su znatni strateški nedostaci identificirani na temelju točaka (a) i (b) trajne prirode i nisu poduzete niti se poduzimaju mjere za njihovo rješavanje.

Ti se delegirani akti donose u roku od 20 kalendarskih dana od dana kada Komisija utvrdi da su ispunjeni kriteriji iz prvog podstavka točke (a), (b) ili (c).

3. Za potrebe stavka 2. Komisija u obzir uzima pozive na primjenu pojačanih mjera dubinske analize i dodatnih mjera za smanjenje rizika („protumjere”) koje su uputili međunarodne organizacije i tijela za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma te relevantne evaluacije, procjene, izvješća ili javne izjave koje su oni sastavili.
4. Ako je određena treća zemlja identificirana u skladu kriterijima iz stavka 2., obveznici primjenjuju pojačane mjere dubinske analize iz članka 34. stavka 4. u pogledu poslovnih odnosa ili povremenih transakcija u kojima sudjeluju fizičke ili pravne osobe iz te treće zemlje.
5. U delegiranom aktu iz stavka 2. utvrđuju se u okviru protumjera navedenih u članku 35. posebne protumjere za smanjenje specifičnih rizika koji proizlaze iz svake visokorizične treće zemlje.
6. Ako država članica utvrdi specifičan rizik od pranja novca ili financiranja terorizma koji predstavlja treća zemlja koju je Komisija identificirala u skladu s kriterijima iz stavka 2., a na koji se ne odgovara protumjerama iz stavka 5., ona može od obveznika s poslovnim nastanom na njezinu državnom području zahtijevati da primjenjuju dodatne posebne protumjere za smanjenje specifičnih rizika koji proizlaze iz te treće zemlje. Komisiju se o utvrđenom riziku i relevantnim protumjerama obavješćuje u roku od pet dana od početka primjene protumjera.

7. Komisija redovito preispituje delegirane akte iz stavka 2. kako bi osigurala da se u posebnim protumjerama utvrđenima na temelju stavka 5. u obzir uzimaju promjene u okviru za SPNFT treće zemlje i da su te mjere proporcionalne i primjerene rizicima.

Nakon što je primila obavijest u skladu sa stavkom 6. Komisija procjenjuje zaprimljene informacije kako bi utvrdila utječu li rizici povezani s pojedinom zemljom na integritet unutarnjeg tržišta Unije. Komisija prema potrebi preispituje delegirane akte iz stavka 2. dodavanjem protumjera potrebnih za smanjenje tih dodatnih rizika. Ako Komisija smatra da posebne dodatne mjere koje je država članica primijenila na temelju stavka 6. nisu potrebne za smanjenje specifičnih rizika koji proizlaze iz dotične treće zemlje, može provedbenim aktom odlučiti da država članica mora okončati tu posebnu dodatnu protumjeru.

Članak 30.

Identifikacija trećih zemalja s nedostacima u pogledu usklađenosti u njihovu nacionalnom sustavu za SPNFT

1. Komisija identificira treće zemlje s nedostacima u pogledu usklađenosti u njihovu nacionalnom sustavu za SPNFT.
2. Kako bi identificirala treće zemlje iz stavka 1., Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 85. radi dopune ove Uredbe u sljedećim slučajevima:

- (a) ako su u pravnom i institucijskom okviru za SPNFT treće zemlje identificirani nedostaci u pogledu usklađenosti;
- (b) ako su identificirani nedostaci u pogledu usklađenosti u djelotvornosti sustava za SPNFT treće zemlje za odgovor na rizike od pranja novca i financiranja terorizma ili u njezinu sustavu za procjenu i smanjenje rizika od neprovođenja ili izbjegavanja financijskih sankcija UN-a koje se odnose na financiranje širenja oružja.

Ti se delegirani akti donose u roku od 20 kalendarskih dana od dana kada Komisija utvrdi da su ispunjeni kriteriji iz prvog podstavka točke (a) ili (b).

3. Pri sastavljanju delegiranih akata iz stavka 2. Komisija kao osnovu za svoju procjenu uzima u obzir informacije o jurisdikcijama koje su predmet pojačanog praćenja od strane međunarodnih organizacija i tijela za određivanje standarda nadležnih u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma te relevantne evaluacije, procjene, izvješća ili javne izjave koje su oni sastavili.
4. U delegiranom aktu iz stavka 2. utvrđuju se u okviru mjera navedenih u članku 34. stavku 4. posebne pojačane mjere dubinske analize koje obveznici moraju primjenjivati u svrhu smanjenja rizika povezanih s poslovnim odnosima ili povremenim transakcijama u kojima sudjeluju fizičke ili pravne osobe iz te treće zemlje.
5. Komisija redovito preispituje delegirane akte iz stavka 2. kako bi osigurala da se u posebnim pojačanim mjerama dubinske analize utvrđenima na temelju stavka 4. u obzir uzimaju promjene u okviru za SPNFT treće zemlje i da su te mjere proporcionalne i primjerene rizicima.

Članak 31.

Identifikacija trećih zemalja koje predstavljaju konkretnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 85. radi dopune ove Uredbe identifikacijom trećih zemalja ako u iznimnim slučajevima smatra to nužnim za smanjenje konkretne i ozbiljne prijetnje financijskom sustavu Unije i pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta koju predstavljaju te treće zemlje, a koja se ne može smanjiti na temelju članaka 29. i 30.
2. Pri sastavljanju delegiranih akata iz stavka 1. Komisija posebno uzima u obzir sljedeće kriterije:

- (a) pravni i institucijski okvir za SPNFT treće zemlje, a osobito:

- i. kriminalizaciju pranja novca i financiranja terorizma;
 - ii. mjere povezane s dubinskom analizom stranke;
 - iii. zahtjeve povezane s vođenjem evidencije;
 - iv. zahtjeve za prijavljivanje sumnjivih transakcija;
 - v. dostupnost točnih i pravodobnih informacija o stvarnom vlasništvu pravnih osoba i aranžmana nadležnim tijelima;
- (b) ovlasti i procedure nadležnih tijela treće zemlje u svrhu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma, uključujući odgovarajuće učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije, kao i praksu treće zemlje u području suradnje i razmjene informacija s nadležnim tijelima država članica;
- (c) djelotvornost sustava za SPNFT treće zemlje za odgovor na rizike od pranja novca i financiranja terorizma.
3. Za potrebe utvrđivanja razine prijetnje iz stavka 1. Komisija može od AMLA-e zatražiti da donese mišljenje u cilju procjene konkretnog učinka razine prijetnje koju predstavlja treća zemlja na integritet financijskog sustava Unije.
4. Ako utvrdi da određena treća zemlja koja nije zemlja identificirana u skladu s člancima 29. i 30. predstavlja konkretnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije, AMLA može Komisiji uputiti mišljenje u kojem izlaže prijetnju koju je utvrdila i razloge zašto smatra da bi Komisija trebala identificirati tu treću zemlju u skladu sa stavkom 1.

Ako odluči da neće identificirati treću zemlju navedenu u prvom podstavku, Komisija AMLA-i dostavlja obrazloženje.

5. Pri sastavljanju delegiranih akata iz stavka 1. Komisija posebno uzima u obzir relevantne evaluacije, procjene ili izvješća koje su sastavili međunarodne organizacije i tijela za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma.
6. Ako utvrđena konkretna i ozbiljna prijetnja koju predstavlja dotična treća zemlja čini znatan strateški nedostatak, primjenjuje se članak 29. stavak 4. te se u delegiranom aktu iz stavka 1. ovog članka utvrđuju posebne protumjere iz članka 29. stavka 5.
7. Ako utvrđena konkretna i ozbiljna prijetnja koju predstavlja dotična treća zemlja čini nedostatak u pogledu usklađenosti, u delegiranom aktu iz stavka 1. utvrđuju se u okviru mjera navedenih u članku 34. stavku 4. posebne pojačane mjere dubinske analize koje obveznici moraju primjenjivati u svrhu smanjenja rizika povezanih s poslovnim odnosima ili povremenim transakcijama u kojima sudjeluju fizičke ili pravne osobe iz te treće zemlje.
8. Komisija redovito preispituje delegirane akte iz stavka 1. kako bi osigurala da se u protumjerama iz stavka 6. i pojačanim mjerama dubinske analize iz stavka 7. u obzir uzimaju promjene u okviru za SPNFT treće zemlje i da su te mjere proporcionalne i primjerene rizicima.
9. Komisija provedbenim aktom može donijeti metodologiju za identifikaciju trećih zemalja na temelju ovog članka. U tom se provedbenom aktu posebice utvrđuje sljedeće:
- (a) modaliteti procjene kriterija iz stavka 2.;
 - (b) postupak za interakciju s trećom zemljom koja je predmet procjene;
 - (c) postupak za uključivanje država članica i AMLA-e u identifikaciju trećih zemalja koje predstavljaju konkretnu i ozbiljnu prijetnju financijskom sustavu Unije.

Provedbeni akt iz prvog podstavka ovog stavka donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 86. stavka 2.

Članak 32.

Smjernice o rizicima, trendovima i metodama povezanim s pranjem novca i financiranjem terorizma

1. AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice u kojima se utvrđuju rizici, trendovi i metode povezani s pranjem novca i financiranjem terorizma koji uključuju bilo koje zemljopisno područje izvan Unije i kojima su izloženi obveznici. AMLA posebice uzima u obzir čimbenike rizika navedene u Prilogu III. Ako se utvrde situacije većeg rizika, u smjernicama se navode pojačane mjere dubinske analize čiju primjenu obveznici moraju razmotriti u svrhu smanjenja takvih rizika.
2. AMLA preispituje smjernice iz stavka 1. najmanje svake dvije godine.
3. Pri izdavanju i preispitivanju smjernica iz stavka 1. AMLA uzima u obzir evaluacije, procjene ili izvješća koje su sastavili institucije, tijela, uredi i agencije Unije, međunarodne organizacije i tijela za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma.

ODJELJAK 3.

Pojednostavljena dubinska analiza

Članak 33.

Pojednostavljene mjere dubinske analize

1. Ako, uzimajući u obzir čimbenike rizika navedene u prilogima II. i III., poslovni odnos ili transakcija predstavljaju nizak stupanj rizika, obveznici mogu primijeniti sljedeće pojednostavljene mjere dubinske analize:
 - (a) provjeravanje identiteta stranke i stvarnog vlasnika nakon uspostave poslovnog odnosa, pod uvjetom da je na osnovi specifičnog utvrđenog manjeg rizika takva odgoda opravdana, ali u svakom slučaju najkasnije 60 dana od uspostave tog odnosa;
 - (b) smanjenje učestalosti ažuriranja identifikacije stranke;
 - (c) smanjenje količine informacija koje se prikupljaju radi utvrđivanja svrhe i predviđene vrste poslovnog odnosa ili povremene transakcije ili pribavljanje tih informacija iz vrste transakcije ili uspostavljenog poslovnog odnosa;
 - (d) smanjenje učestalosti ili razine kontrole transakcija koje provodi stranka;
 - (e) primjenjivanje bilo koje druge relevantne pojednostavljene mjere dubinske analize koju AMLA utvrdi na temelju članka 28.

Mjere iz prvog podstavka moraju biti razmjerne vrsti i veličini poslovanja i utvrđenim konkretnim elementima manjeg rizika. Međutim, praćenje transakcija i poslovnog odnosa koje provode obveznici mora biti dostatno kako bi se omogućilo otkrivanje neuobičajenih ili sumnjivih transakcija.

2. Obveznici osiguravaju da unutarnji postupci uspostavljeni na temelju članka 9. sadržavaju posebne mjere pojednostavljene provjere koje se poduzimaju u odnosu na različite vrste stranaka koje predstavljaju manji rizik. Obveznici dokumentiraju odluke o uzimanju u obzir dodatnih čimbenika manjeg rizika.
3. Za potrebe primjene pojednostavljenih mjera dubinske analize iz stavka 1. točke (a) obveznici donose postupke za upravljanje rizicima u pogledu uvjeta pod kojima mogu pružati usluge ili provoditi transakcije za stranku prije nego što se obavi provjera, među ostalim ograničavanjem iznosa, broja ili vrste transakcija koje se mogu provesti ili praćenjem transakcija kako bi se osiguralo da su u skladu s očekivanim standardima za dotični poslovni odnos.
4. Obveznici redovito provjeravaju postoje li i dalje uvjeti za primjenu mjera pojednostavljene dubinske analize. Učestalost takvih provjera razmjerna je vrsti i veličini poslovanja i rizicima koje predstavlja konkretan odnos.
5. Obveznici se suzdržavaju od primjene pojednostavljenih mjera dubinske analize u bilo kojoj od sljedećih situacija:

- (a) ako sumnjaju u istinitost informacija koje su stranka ili stvarni vlasnik dostavili u fazi identifikacije ili ako su u vezi s tim informacijama otkrili nedosljednosti;
- (b) ako čimbenici koji su upućivali na manji rizik više ne postoje;
- (c) ako praćenje transakcija stranke i informacije prikupljene u kontekstu poslovnog odnosa isključuju scenarij manjeg rizika;
- (d) ako postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma;
- (e) ako postoji sumnja da stranka ili osoba koja djeluje u njezino ime pokušava zaobići ili izbjeći ciljane financijske sankcije.

ODJELJAK 4.

Pojačana dubinska analiza

Članak 34.

Područje primjene pojačanih mjera dubinske analize

1. U slučajevima iz članaka 29., 30., 31. i članaka od 36. do 46. te u drugim slučajevima većeg rizika koje obveznici utvrde na temelju članka 20. stavka 2. drugog podstavka obveznici primjenjuju pojačane mjere dubinske analize radi primjerenog upravljanja takvim rizicima i njihova smanjenja.
2. Obveznici provjeravaju podrijetlo i odredište sredstava uključenih u sve transakcije te svrhu svih transakcija koje ispunjavaju barem jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) transakcija je složena;
 - (b) transakcija je neuobičajeno velika;
 - (c) transakcija se provodi prema neuobičajenom obrascu;
 - (d) transakcija nema očitu gospodarsku ili zakonitu svrhu.
3. Uz iznimku slučajeva obuhvaćenih odjeljkom 2. ovog poglavlja, kad procjenjuju rizike od pranja novca i financiranja terorizma koje predstavlja poslovni odnos ili povremena transakcija, obveznici uzimaju u obzir barem čimbenike potencijalnog većeg rizika navedene u Prilogu III. i smjernice koje je AMLA donijela na temelju članka 32. te sve druge pokazatelje većeg rizika kao što su obavijesti koje izdaje FOJ i rezultati procjene rizika na razini cijelog poslovanja na temelju članka 10.
4. Uz iznimku slučajeva obuhvaćenih odjeljkom 2. ovog poglavlja, u slučajevima većeg rizika iz stavka 1. ovog članka obveznici primjenjuju pojačane mjere dubinske analize razmjerne utvrđenim većim rizicima, koje mogu uključivati sljedeće mjere:
 - (a) pribavljanje dodatnih informacija o stranci i stvarnim vlasnicima;
 - (b) pribavljanje dodatnih informacija o predviđenoj vrsti poslovnog odnosa;
 - (c) pribavljanje dodatnih informacija o izvoru sredstava i izvoru bogatstva stranke i stvarnih vlasnika;
 - (d) pribavljanje informacija o razlozima za planirane ili provedene transakcije i njihovoj usklađenosti s poslovnim odnosom;
 - (e) pribavljanje odobrenja višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa;
 - (f) provedbu pojačanog praćenja poslovnog odnosa povećanjem broja i učestalosti primijenjenih kontrola te odabirom obrazaca transakcija za koje je potrebno daljnje ispitivanje;
 - (g) zahtijevanje da se prvo plaćanje provede preko računa na ime stranke pri kreditnoj instituciji koja podliježe standardima dubinske analize stranke koji nisu blaži od standarda utvrđenih u ovoj Uredbi.

5. Ako poslovni odnos za koji je utvrđeno da podrazumijeva veći rizik uključuje upravljanje imovinom u vrijednosti od najmanje 5 000 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj ili stranoj valuti, putem personaliziranih usluga za stranku koja posjeduje ukupnu imovinu u vrijednosti od najmanje 50 000 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj ili stranoj valuti, bez obzira na to je li riječ o financijskoj ili uloživoj imovini ili nekretninama ili kombinaciji navedenog, isključujući privatni stambeni prostor stranke, kreditne institucije, financijske institucije i pružatelji usluga trusta ili trgovačkog društva primjenjuju, uz svaku pojačanu mjeru dubinske analize koja se primjenjuje na temelju stavka 4., sljedeće pojačane mjere dubinske analize:

- (a) posebne mjere koje uključuju postupke za smanjenje rizika povezanih s personaliziranim uslugama i proizvodima koji se nude toj stranci;
- (b) pribavljanje dodatnih informacija o izvoru sredstava te stranke;
- (c) sprečavanje sukoba interesa i upravljanje sukobima interesa između stranke i višeg rukovodstva ili zaposlenika obveznika koji obavljaju zadaće povezane s usklađenošću tog obveznika u odnosu na tu stranku.

AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice o mjerama koje kreditne institucije, financijske institucije i pružatelji usluga trusta ili trgovačkog društva trebaju poduzeti kako bi utvrdili posjeduje li stranka ukupnu imovinu u vrijednosti od najmanje 50 000 000 EUR, ili protuvrijednost u nacionalnoj ili stranoj valuti, u obliku financijske ili uložive imovine ili nekretnina te o načinima utvrđivanja te vrijednosti.

6. Uz iznimku slučajeva obuhvaćenih odjeljkom 2. ovog poglavlja, ako države članice utvrde slučajeve većeg rizika na temelju članka 8. Direktive (EU) 2024/1640, među ostalim slijedom sektorskih procjena rizika koje su provele države članice, mogu od obveznika zahtijevati da primijene pojačane mjere dubinske analize i prema potrebi odrediti te mjere. Države članice Komisiju i AMLA-u obavješćuju o svojim odlukama kojima uvode zahtjeve u pogledu pojačane dubinske analize za obveznike s poslovnim nastanom na njihovu državnom području u roku od mjesec dana od njihova donošenja, uz koje prilažu obrazloženje rizika od pranja novca i financiranja terorizma na kojima se temelji takva odluka.

Ako je vjerojatno da rizici koje su države članice utvrdile u skladu s prvim podstavkom potječu izvan Unije te bi oni mogli utjecati na financijski sustav Unije, AMLA na zahtjev Komisije ili na vlastitu inicijativu razmatra ažuriranje smjernica donesenih na temelju članka 32.

7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 85. radi dopune ove Uredbe ako utvrdi dodatne slučajeve većeg rizika iz stavka 1. ovog članka koji utječu na Uniju u cjelini i pojačane mjere dubinske analize koje obveznici trebaju primjenjivati u tim slučajevima, uzimajući u obzir obavijesti država članica u skladu sa stavkom 6. prvim podstavkom ovog članka.

8. Pojačane mjere dubinske analize ne primjenjuju se automatski u odnosu na podružnice ili društva kćeri obveznika s poslovnim nastanom u Uniji koja se nalaze u trećim zemljama iz članaka 29., 30. i 31. ako su te podružnice ili društva kćeri u potpunosti usklađeni s politikama, postupcima i kontrolama na razini grupe u skladu s člankom 17.

Članak 35.

Protumjere za smanjenje opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma iz zemalja izvan Unije

Komisija za potrebe članaka 29. i 31. može odabrati među sljedećim protumjerama:

- (a) protumjere koje obveznici trebaju primjenjivati na osobe i pravne subjekte povezane s visokorizičnim trećim zemljama i, ako je relevantno, drugim zemljama koje predstavljaju prijetnju financijskom sustavu Unije, a koje se sastoje od sljedećeg:
 - i. primjene dodatnih elemenata pojačane dubinske analize;
 - ii. uvođenja pojačanih relevantnih mehanizama prijavljivanja ili sustavnog prijavljivanja financijskih transakcija;
 - iii. ograničavanja poslovnog odnosa ili transakcija s fizičkim osobama ili pravnim subjektima iz navedenih trećih zemalja;

- (b) protumjere koje države članice trebaju primjenjivati u vezi s visokorizičnim trećim zemljama i, ako je relevantno, drugim zemljama koje predstavljaju prijetnju financijskom sustavu Unije, a koje se sastoje od sljedećeg:
- i. odbijanja osnivanja društava kćeri, podružnica ili predstavništava obveznika iz dotične zemlje ili uzimanja u obzir, na drugi način, činjenice da relevantni obveznik potječe iz treće zemlje koja nema odgovarajuće sustave za SPNFT;
 - ii. zabrane obveznicima da osnivaju podružnice ili predstavništva u dotičnoj trećoj zemlji, ili uzimanja u obzir, na drugi način, činjenice da bi se relevantna podružnica ili relevantno predstavništvo nalazili u trećoj zemlji koja nema odgovarajuće sustave za SPNFT;
 - iii. nalaganja pojačanih zahtjeva u vezi s nadzornim pregledom ili vanjskom revizijom za podružnice i društva kćeri obveznika koja se nalaze u dotičnoj trećoj zemlji;
 - iv. nalaganja pojačanih zahtjeva u vezi s vanjskom revizijom za financijske grupe u odnosu na bilo koje njihove podružnice i društva kćeri koji se nalaze u dotičnoj trećoj zemlji;
 - v. zahtijevanja od kreditnih institucija i financijskih institucija da preispitaju i izmijene te, ako je potrebno, prekinu korespondentne odnose s respondentnim institucijama u dotičnoj trećoj zemlji.

Članak 36.

Posebne pojačane mjere dubinske analize za prekogranične korespondentne odnose

Kad je riječ o prekograničnim korespondentnim odnosima, uključujući odnose uspostavljene za transakcije vrijednosnim papirima ili prijenose novčanih sredstava, koji uključuju izvršavanje plaćanja s respondentnom institucijom iz treće zemlje, kreditne institucije i financijske institucije, uz mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 20., pri uspostavljanju poslovnog odnosa čine sljedeće:

- (a) prikupljaju dovoljno informacija o respondentnoj instituciji radi potpunog razumijevanja prirode respondentova poslovanja i radi određivanja ugleda institucije i kvalitete nadzora poslovanja na temelju javno dostupnih informacija;
- (b) procjenjuju kontrole respondentne institucije u pogledu SPNFT-a;
- (c) prije uspostave novih korespondentnih odnosa pribavljaju odobrenje višeg rukovodstva;
- (d) dokumentiraju odgovornosti svake pojedine institucije;
- (e) u odnosu na prolazne račune utvrđuju je li respondentna institucija provjerila identitet stranaka koje imaju izravan pristup računima korespondentne institucije i provodi li kontinuirano dubinsku analizu u pogledu tih stranaka te može li na zahtjev korespondentnoj instituciji dostaviti relevantne podatke o dubinskoj analizi stranke.

Ako kreditne institucije i financijske institucije odluče prekinuti prekogranične korespondentne odnose zbog razloga povezanih s politikom SPNFT-a, one svoju odluku dokumentiraju.

Članak 37.

Posebne pojačane mjere dubinske analize za prekogranične korespondentne odnose za pružatelje usluga povezanih s kriptoinovinom

1. Odstupajući od članka 36., kad je riječ o prekograničnim korespondentnim odnosima koji uključuju izvršavanje usluga povezanih s kriptoinovinom s respondentnim subjektom koji nema poslovni nastan u Uniji i koji pruža slične usluge, uključujući prijenose kriptoinovine, pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom, uz mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 20., pri uspostavljanju poslovnog odnosa čine sljedeće:

- (a) utvrđuju ima li respondentni subjekt dozvolu za rad ili je li registriran;

- (b) prikupljaju dovoljno informacija o respondentnom subjektu radi potpunog razumijevanja prirode respondentova poslovanja i radi određivanja ugleda subjekta i kvalitete nadzora poslovanja na temelju javno dostupnih informacija;
- (c) procjenjuju kontrole respondentnog subjekta u pogledu SPNFT-a;
- (d) prije uspostave novih korespondentnih odnosa pribavljaju odobrenje višeg rukovodstva;
- (e) dokumentiraju odgovornosti svake strane u korespondentnom odnosu;
- (f) u odnosu na prolazne račune kriptoinovine utvrđuju je li respondentni subjekt provjerio identitet stranaka koje imaju izravan pristup računima korespondentnog subjekta i provodi li kontinuirano dubinsku analizu u pogledu tih stranaka te može li na zahtjev korespondentnom subjektu dostaviti relevantne podatke o dubinskoj analizi stranke.

Ako pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom odluče prekinuti korespondentne odnose zbog razloga povezanih s politikom SPNFT-a, oni svoju odluku dokumentiraju.

Pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom redovito ažuriraju informacije o dubinskoj analizi korespondentnog odnosa ili kada se pojave novi rizici u odnosu na respondentni subjekt.

2. Pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom uzimaju u obzir informacije prikupljene u skladu sa stavkom 1. kako bi na temelju procjene rizika utvrdili odgovarajuće mjere koje treba poduzeti za smanjenje rizika povezanih s respondentnim subjektom.

3. AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice za utvrđivanje kriterija i elemenata koje pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom uzimaju u obzir pri provedbi procjene iz stavka 1. i mjera za smanjenje rizika iz stavka 2., uključujući minimalne mjere koje trebaju poduzeti pružatelji usluga povezanih s kriptoinovinom nakon što su utvrdili da subjekt nije registriran ili nema dozvolu za rad.

Članak 38.

Posebne mjere za pojedinačne respondentne institucije trećih zemalja

1. Kreditne institucije i financijske institucije primjenjuju mjere utvrđene u stavku 6. ovog članka u odnosu na respondentne institucije trećih zemalja s kojima imaju korespondentni odnos u skladu s člankom 36. ili 37., a za koje AMLA izdaje preporuku u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

2. AMLA izdaje preporuku upućenu kreditnim institucijama i financijskim institucijama ako postoji zabrinutost da se respondentne institucije u trećim zemljama nalaze u jednoj od sljedećih situacija:

- (a) teško, opetovano ili sustavno krše zahtjeve za SPNFT;
- (b) u njihovim unutarnjim politikama, postupcima i kontrolama postoje nedostaci koji će vjerojatno rezultirati teškim, opetovanim ili sustavnim kršenjem zahtjeva za SPNFT;
- (c) imaju uspostavljene unutarnje politike, postupke i kontrole koje nisu razmjerne rizicima od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma kojima je izložena respondentna institucija treće zemlje.

3. Preporuka iz stavka 2. izdaje se ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) na temelju informacija dostupnih u kontekstu nadzornih aktivnosti financijski nadzornik, uključujući AMLA-u pri provođenju svojih nadzornih aktivnosti, smatra da se respondentna institucija treće zemlje nalazi u jednoj od situacija navedenih u stavku 2. i da može utjecati na izloženost korespondentnog odnosa riziku;
- (b) nakon procjene informacija dostupnih financijskom nadzorniku iz točke (a) ovog stavka financijski nadzornici u Uniji slažu se da se respondentna institucija treće zemlje nalazi u jednoj od situacija navedenih u stavku 2. i da može utjecati na izloženost korespondentnog odnosa riziku.

4. Prije nego što izda preporuku iz stavka 2. AMLA se savjetuje s nadzornikom iz treće zemlje nadležnim za respondentnu instituciju i od njega traži da dostavi vlastito stajalište i stajalište respondentne institucije o primjerenosti politika, postupaka i kontrola u području SPNFT-a te o mjerama dubinske analize stranke koje je respondentna institucija uspostavila za smanjenje rizika od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma, kao i o korektivnim mjerama koje se trebaju uvesti. Ako se odgovor ne dostavi u roku od dva mjeseca ili ako dostavljeni odgovor ne upućuje na to da respondentna institucija treće zemlje može provesti zadovoljavajuće politike, postupke i kontrole u području SPNFT-a te primijeniti primjerene mjere dubinske analize stranke kako bi se smanjili rizici kojima je izložena i koji mogu utjecati na korespondentni odnos, AMLA izdaje preporuku.

5. AMLA povlači preporuku iz stavka 2. čim utvrdi da respondentna institucija treće zemlje o kojoj je donijela tu preporuku više ne ispunjava uvjete utvrđene u stavku 3.

6. Kreditne institucije i financijske institucije postupaju na sljedeći način u odnosu na respondentne institucije trećih zemalja iz stavka 1.:

(a) suzdržavaju se od uspostavljanja novog poslovnog odnosa s respondentnom institucijom treće zemlje, osim ako na osnovi informacija prikupljenih na temelju članka 36. ili 37. zaključe da se mjerama za smanjenje rizika koje se primjenjuju na poslovni odnos s respondentnom institucijom treće zemlje i mjerama koje je uspostavila respondentna institucija treće zemlje mogu na primjeren način smanjiti rizici od pranja novca i financiranja terorizma povezani s tim poslovnim odnosom;

(b) kad je riječ o uspostavljenim poslovnim odnosima s respondentnom institucijom treće zemlje:

i. preispituju i ažuriraju informacije o respondentnoj instituciji na temelju članka 36. ili 37.;

ii. prekidaju poslovni odnos, osim ako na osnovi informacija prikupljenih na temelju podtočke i. zaključe da se mjerama za smanjenje rizika koje se primjenjuju na poslovni odnos s respondentnom institucijom treće zemlje i mjerama koje je uspostavila respondentna institucija treće zemlje mogu na primjeren način smanjiti rizici od pranja novca i financiranja terorizma povezani s tim poslovnim odnosom;

(c) obavješćuju respondentnu instituciju o zaključcima do kojih su došle u vezi s rizicima koje predstavlja korespondentni odnos slijedom preporuke AMLA-e i o mjerama poduzetima na temelju točke (a) ili (b).

Ako je AMLA povukla preporuku u skladu sa stavkom 5., kreditne institucije i financijske institucije preispituju svoju procjenu o tome ispunjavaju li respondentne institucije trećih zemalja bilo koji od uvjeta utvrđenih u stavku 3.

7. Kreditne institucije i financijske institucije dokumentiraju svaku odluku donesenu na temelju ovog članka.

Članak 39.

Zabrana korespondentnih odnosa s fiktivnim institucijama

1. Kreditne institucije i financijske institucije ne uspostavljaju ni ne održavaju korespondentni odnos s fiktivnom institucijom. Kreditne institucije i financijske institucije poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da ne uspostavljaju ni ne održavaju korespondentni odnos s kreditnom institucijom ili financijskom institucijom za koju se zna da dopušta da se njezinim računima koristi fiktivna institucija.

2. Uz zahtjev utvrđen u stavku 1. pružatelji usluga povezanih s kriptovalutinom osiguravaju da se fiktivne institucije ne koriste njihovim računima u cilju pružanja usluga povezanih s kriptovalutinom. U tu svrhu pružatelji usluga povezanih s kriptovalutinom moraju imati uspostavljene unutarnje politike, postupke i kontrole za otkrivanje svih pokušaja korištenja njihovih računa za pružanje nereguliranih usluga povezanih s kriptovalutinom.

Članak 40.

Mjere za smanjenje rizika u vezi s transakcijama s adresom s vlastitim hostingom

1. Pružatelji usluga povezanih s kriptovalutinom utvrđuju i procjenjuju rizik od pranja novca i financiranja terorizma povezan s prijenosima kriptovalutine koji su usmjereni na adresu s vlastitim hostingom ili potječu s nje. U tu svrhu pružatelji usluga povezanih s kriptovalutinom moraju imati uspostavljene unutarnje politike, postupke i kontrole.

Pružatelji usluga povezanih s kryptoimovinom primjenjuju mjere za smanjenje rizika razmjerno utvrđenim rizicima. Te mjere za smanjenje rizika uključuju jedno ili više od sljedećeg:

- (a) poduzimanje mjera utemeljenih na procjeni rizika kako bi se identificirao i provjerio identitet pošiljatelja ili korisnika prijenosa izvršenog s adrese s vlastitim hostingom ili na tu adresu ili stvarnog vlasnika takvog pošiljatelja ili korisnika, među ostalim oslanjanjem na treće strane;
- (b) zahtijevanje dodatnih informacija o podrijetlu i odredištu kryptoimovine;
- (c) provedbu pojačanog stalnog praćenja transakcija s adresom s vlastitim hostingom;
- (d) sve ostale mjere za smanjenje rizika od pranja novca i financiranja terorizma i rizika od neprovođenja i izbjegavanja ciljanih financijskih sankcija te za upravljanje takvim rizicima.

2. AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice za određivanje mjera za smanjenje rizika iz stavka 1., uključujući:

- (a) kriterije i sredstva za identifikaciju i provjeru identiteta pošiljatelja ili korisnika prijenosa izvršenog s adrese s vlastitim hostingom ili na tu adresu, među ostalim oslanjanjem na treće strane, uzimajući pritom u obzir najnovija tehnološka dostignuća;
- (b) kriterije i sredstva za provjeru toga je li adresa s vlastitim hostingom u vlasništvu ili pod kontrolom stranke.

Članak 41.

Posebne odredbe o podnositeljima zahtjeva za pravo boravka u okviru programa ulaganja

Kad su pitanju stranke koje su državljani trećih zemalja koji su u postupku podnošenja zahtjeva za prava boravka u državi članici u zamjenu za neku vrstu ulaganja, uključujući prijenose kapitala, kupnju ili najam nekretnine, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donaciju ili sredstva za neku aktivnost od interesa za opće dobro te doprinose državnim proračunu, obveznici, uz mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 20., primjenjuju barem pojačane mjere dubinske analize navedene u članku 34. stavku 4. točkama (a) (c), (e) i (f).

Članak 42.

Posebne odredbe o politički izloženim osobama

1. Uz mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 20., obveznici s obzirom na povremene transakcije ili poslovne odnose s politički izloženim osobama primjenjuju sljedeće mjere:

- (a) pribavljanje odobrenja višeg rukovodstva za provedbu povremenih transakcija ili za uspostavu ili nastavak poslovnih odnosa s politički izloženim osobama;
- (b) poduzimanje odgovarajućih mjera za utvrđivanje izvora bogatstva i izvora sredstava koja su uključena u poslovni odnos ili povremenu transakciju s politički izloženim osobama;
- (c) provedbu pojačanog stalnog praćenja tih poslovnih odnosa.

2. AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice o sljedećim pitanjima:

- (a) kriterijima za identifikaciju osoba za koje je poznato da su bliski suradnici;
- (b) razini rizika povezanoj s konkretnom kategorijom politički izložene osobe, člana obitelji ili osobe za koju je poznato da je bliski suradnik, uključujući smjernice o tome kako treba procjenjivati te rizike ako osobi više nije povjerena istaknuta javna funkcija za potrebe članka 45.

Članak 43.**Popis istaknutih javnih funkcija**

1. Svaka država članica izdaje i redovito ažurira popis na kojem se navode točne funkcije koje se prema nacionalnim zakonima i drugim propisima smatraju istaknutim javnim funkcijama za potrebe članka 2. stavka 1. točke 34. Države članice od svake međunarodne organizacije akreditirane na njihovu državnom području traže da izda i redovito ažurira popis istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji za potrebe članka 2. stavka 1. točke 34. Ti popisi uključuju i sve funkcije koje mogu biti povjerene predstavnicima trećih zemalja i međunarodnih tijela akreditiranim na razini države članice. Države članice te popise i sve njihove izmjene dostavljaju Komisiji i AMLA-i.

2. Komisija provedbenim aktom može utvrditi format za uspostavu i dostavljanje popisa država članica u pogledu istaknutih javnih funkcija na temelju stavka 1. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 86. stavka 2.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 85. radi dopune članka 2. stavka 1. točke 34. ako se u popisima koje su države članice dostavile na temelju stavka 1. utvrde zajedničke dodatne kategorije istaknutih javnih funkcija i ako su te kategorije istaknutih javnih funkcija relevantne za Uniju u cjelini.

Komisija se pri sastavljanju delegiranih akata na temelju prvog podstavka savjetuje s AMLA-om.

4. Komisija sastavlja i redovito ažurira popis točnih funkcija koje se smatraju istaknutim javnim funkcijama na razini Unije. Taj popis uključuje i sve funkcije koje mogu biti povjerene predstavnicima trećih zemalja i međunarodnih tijela akreditiranim na razini Unije.

5. Komisija na temelju popisa predviđenih u stavcima 1. i 4. ovog članka sastavlja jedinstven popis svih istaknutih javnih funkcija za potrebe članka 2. stavka 1. točke 34. Komisija taj jedinstveni popis objavljuje u *Službenom listu Europske unije*. AMLA taj popis objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Članak 44.**Politički izložene osobe koje su korisnici polica osiguranja**

Obveznici poduzimaju razumne mjere kako bi utvrdili jesu li korisnici polica životnog osiguranja ili drugih polica osiguranja povezanih s ulaganjima ili, ako je relevantno, stvarni vlasnik korisnika, politički izložene osobe. Te se mjere poduzimaju najkasnije u trenutku isplate ili u trenutku potpunog ili djelomičnog ustupanja prava iz police osiguranja. Ako se utvrde veći rizici, obveznici uz primjenu mjera dubinske analize stranke utvrđene u članku 20. čine sljedeće:

- (a) obavješćuju više rukovodstvo prije isplate prihoda police;
- (b) provode pojačanu kontrolu cijelog poslovnog odnosa s ugovarateljem osiguranja.

Članak 45.**Mjere za osobe koje više nisu politički izložene**

1. Ako politički izloženoj osobi više nije povjerena istaknuta javna funkcija u Uniji, državi članici, trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, obveznici u svojoj procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma u skladu s člankom 20. uzimaju u obzir kontinuirani rizik koji ta osoba predstavlja zbog svoje prijašnje funkcije.

2. Obveznici primjenjuju jednu ili više mjera iz članka 34. stavka 4. kako bi se smanjili rizici koje predstavlja politički izložena osoba sve dok rizici iz stavka 1. ovog članka više ne budu postojali, a ni u kojem slučaju kraće od 12 mjeseci od trenutka kada ta osoba prestane obavljati istaknutu javnu funkciju.

3. Obveza iz stavka 2. primjenjuje se na odgovarajući način ako obveznik provodi povremenu transakciju ili uspostavlja poslovni odnos s osobom kojoj je u prošlosti bila povjerena istaknuta javna funkcija u Uniji, državi članici, trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji.

Članak 46.**Članovi obitelji i osobe za koje je poznato da su bliski suradnici politički izloženih osoba**

Mjere iz članka 42., 44. i 45. primjenjuju se i na članove obitelji ili na osobe za koje je poznato da su bliski suradnici politički izloženih osoba.

ODJELJAK 5.**Posebne odredbe o dubinskoj analizi stranke****Članak 47.****Specifikacije za sektor životnog osiguranja i drugih osiguranja povezanih s ulaganjima**

Za životno osiguranje ili druge usluge osiguranja povezane s ulaganjima, uz mjere dubinske analize stranke koje su potrebne za stranku i stvarnog vlasnika, obveznici primjenjuju sljedeće mjere dubinske analize stranke na korisnike životnog osiguranja i drugih polica osiguranja povezanih s ulaganjima, čim su korisnici identificirani ili određeni:

- (a) u slučaju korisnika koji su identificirani kao posebno imenovane osobe ili pravni aranžmani, bilježenje imena osobe ili aranžmana;
- (b) u slučaju korisnika koji su određeni karakteristikama ili kategorijom ili na neki drugi način, pribavljanje dovoljno informacija koje se tiču tih korisnika kako bi mogli utvrditi identitet korisnika u trenutku isplate.

Za potrebe prvog podstavka provjera identiteta korisnika i, prema potrebi, njihovih stvarnih vlasnika obavlja se u trenutku isplate. U slučaju potpunog ili djelomičnog ustupanja prava iz police životnog osiguranja ili drugih usluga osiguranja povezanih s ulaganjima trećoj osobi, obveznici svjesni ustupanja identificiraju stvarnog vlasnika u trenutku ustupanja fizičkoj ili pravnoj osobi ili pravnom aranžmanu koji u vlastitu korist prima vrijednost ustupljenih prava iz police.

ODJELJAK 6.**Oslanjanje na dubinsku analizu stranke koju provode drugi obveznici****Članak 48.****Opće odredbe o oslanjanju na druge obveznike**

1. Obveznici se mogu osloniti na druge obveznike, neovisno o tome nalaze li se u državi članici ili trećoj zemlji, kako bi ispunili zahtjeve u pogledu dubinske analize stranke utvrđene u članku 20. stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c), pod sljedećim uvjetima:

- (a) drugi obveznici primjenjuju zahtjeve u pogledu dubinske analize stranke i zahtjeve u pogledu vođenja evidencije utvrđene u ovoj Uredbi ili istovjetne zahtjeve ako ti drugi obveznici imaju boravište ili poslovni nastan u trećoj zemlji;
- (b) usklađenost drugih obveznika sa zahtjevima za SPNFT nadzire se na način koji je u skladu s poglavljem IV. Direktive (EU) 2024/1640.

Krajnju odgovornost za ispunjavanje zahtjeva u pogledu dubinske analize stranke i dalje snosi obveznik koji se oslanja na drugog obveznika.

2. Kada odlučuju o tome hoće li se osloniti na druge obveznike koji se nalaze u trećim zemljama, obveznici uzimaju u obzir čimbenike geografskog rizika navedene u prilogima II. i III. te sve relevantne informacije ili smjernice koje pruže Komisija, AMLA ili druga nadležna tijela.

3. U slučaju obveznika koji su dio grupe, usklađenost sa zahtjevima iz ovog članka i članka 49. može se osigurati putem politika, postupaka i kontrola na razini grupe ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) obveznik se oslanja na informacije koje pruža isključivo obveznik koji je dio iste grupe;
 - (b) grupa primjenjuje politike i postupke za SPNFT, mjere dubinske analize stranke i pravila o vođenju evidencije koji su potpuno u skladu s ovom Uredbom ili istovjetnim pravilima u trećim zemljama;
 - (c) djelotvornu provedbu zahtjeva iz točke (b) ovog stavka nadzire na razini grupe nadzorno tijelo matične države članice u skladu s poglavljem IV. Direktive (EU) 2024/1640 ili treće zemlje u skladu s pravilima te treće zemlje.
4. Obveznici se ne oslanjaju na obveznike s poslovnim nastanom u trećim zemljama identificiranim na temelju odjeljka 2. ovog poglavlja. Međutim, obveznici s poslovnim nastanom u Uniji čije podružnice i društva kćeri imaju poslovni nastan u tim trećim zemljama mogu se osloniti na te podružnice i društva kćeri ako su ispunjeni svi uvjeti utvrđeni u stavku 3.

Članak 49.

Postupak oslanjanja na drugog obveznika

1. Obveznici pribavljaju od obveznika na kojeg se oslanjaju sve potrebne informacije koje se odnose na mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 20. stavku 1. točkama (a), (b) i (c).
2. Obveznici koji se oslanjaju na druge obveznike poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurali da obveznik na kojeg se oslanjaju na zahtjev dostavi:
 - (a) preslike informacija prikupljenih za identifikaciju stranke;
 - (b) svu popratnu dokumentaciju ili pouzdane izvore informacija upotrijebljene u provjeri identiteta klijenta i, prema potrebi, stvarnih vlasnika stranke ili osobe u čije ime stranka djeluje, uključujući podatke dobivene putem sredstava elektroničke identifikacije i relevantnih usluga povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014; i
 - (c) sve informacije prikupljene o svrsi i predviđenoj vrsti poslovnog odnosa.
3. Obveznik na kojeg se oslonio drugi obveznik dostavlja informacije iz stavaka 1. i 2. bez odgode i u svakom slučaju u roku od pet radnih dana.
4. Uvjeti za dostavu informacija i dokumenata iz stavaka 1. i 2. utvrđuju se u pisanom sporazumu između obveznika.
5. Ako se obveznik oslanja na obveznika koji je dio njegove grupe, pisani sporazum može se zamijeniti internim postupkom uspostavljenim na razini grupe, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 48. stavku 3.

Članak 50.

Smjernice o oslanjanju na druge obveznike

AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje smjernice namijenjene obveznicima koje se odnose na:

- (a) uvjete u kojima se obveznici mogu osloniti na informacije koje je prikupio drugi obveznik, među ostalim u slučaju dubinske analize stranke na daljinu;
- (b) uloge i odgovornosti obveznika koji se oslanjaju na drugog obveznika;
- (c) nadzorne pristupe oslanjanju na druge obveznike.

POGLAVLJE IV.

TRANSPARENTNOST STVARNOG VLASNIŠTVA

Članak 51.

Identifikacija stvarnih vlasnika pravnih subjekata

Stvarni vlasnici pravnih subjekata fizičke su osobe koje:

- (a) izravno ili neizravno imaju vlasnički udio u korporativnom subjektu; ili
- (b) izravno ili neizravno kontroliraju korporativni ili drugi pravni subjekt putem vlasničkog udjela ili drugim sredstvima.

Kontrola drugim sredstvima iz prvog podstavka točke (b) utvrđuje se neovisno i usporedno s postojanjem vlasničkog udjela ili kontrole putem vlasničkog udjela.

Članak 52.

Stvarno vlasništvo putem vlasničkog udjela

1. Za potrebe članka 51. prvog stavka točke (a) „vlasnički udio u korporativnom subjektu” znači izravno ili neizravno vlasništvo nad 25 % ili više dionica ili prava glasa ili drugog vlasničkog udjela u korporativnom subjektu, uključujući prava na udio u dobiti, drugim unutarnjim resursima ili likvidacijskoj bilanci. Neizravno vlasništvo izračunava se množenjem dionica ili prava glasa ili drugih vlasničkih udjela koje drže posrednički subjekti u lancu subjekata u kojima stvarni vlasnik ima dionice ili pravo glasa i zbrajanjem rezultata iz tih različitih lanaca, osim ako se primjenjuje članak 54.

Kako bi se procijenilo postoji li vlasnički udio u korporativnom subjektu, u obzir se uzimaju svi udjeli na svakoj razini vlasništva.

2. Ako države članice na temelju članka 8. stavka 4. točke (c) Direktive (EU) 2024/1640 utvrde kategorije korporativnih subjekata koji su izloženi većem riziku od pranja novca i financiranja terorizma, među ostalim na osnovi sektora u kojima posluju, one o tome obavješćuju Komisiju. Komisija do 10. srpnja 2029. procjenjuje jesu li rizici povezani s tim kategorijama pravnih subjekata relevantni za unutarnje tržište i, ako zaključuje da je niži prag primjeren za smanjenje tih rizika, donosi delegirane akte u skladu s člankom 85. radi izmjene ove Uredbe utvrđivanjem:

- (a) kategorija korporativnih subjekata koji su povezani s većim rizicima od pranja novca i financiranja terorizma i na koje se primjenjuje niži prag;
- (b) povezanih pragova.

Niži prag iz prvog podstavka utvrđuje se na najviše 15 % vlasničkog udjela u korporativnom subjektu, osim ako Komisija na temelju rizika zaključuje da bi viši prag bio proporcionalniji, te se taj prag u svakom slučaju utvrđuje na manje od 25 %.

3. Komisija redovito preispituje delegirani akt iz stavka 2. kako bi osigurala da se u njemu utvrđuju relevantne kategorije korporativnih subjekata koji su povezani s većim rizicima te da su povezani pragovi razmjerni tim rizicima.

4. U slučaju pravnih subjekata koji nisu korporativni subjekti, za koje, s obzirom na njihov oblik i strukturu, nije primjereno ili moguće izračunati vlasništvo, stvarni vlasnici fizičke su osobe koje drugim sredstvima izravno ili neizravno kontroliraju pravni subjekt u skladu s člankom 53. stavcima 3. i 4., osim ako se primjenjuje članak 57.

Članak 53.

Stvarno vlasništvo putem kontrole

1. Kontrola nad korporativnim ili drugim pravnim subjektom provodi se putem vlasničkog udjela ili drugim sredstvima.

2. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „kontrola nad pravnim subjektom” znači mogućnost izravnog ili neizravnog ostvarivanja znatnog utjecaja i nametanja relevantnih odluka u pravnom subjektu;
 - (b) „neizravna kontrola nad pravnim subjektom” znači kontrola nad posredničkim pravnim subjektima u vlasničkoj strukturi ili u različitim lancima vlasničke strukture, pri čemu je izravna kontrola utvrđena na svakoj razini strukture;
 - (c) „kontrola nad korporativnim subjektom putem vlasničkog udjela” znači izravno ili neizravno vlasništvo nad 50 % dionica ili prava glasa plus jedna dionica ili pravo glasa ili drugog vlasničkog udjela u korporativnom subjektu.
3. Kontrola nad pravnim subjektom drugim sredstvima u svakom slučaju uključuje mogućnost da se ostvari sljedeće:
 - (a) u slučaju korporativnog subjekta, većina prava glasa u korporativnom subjektu, bez obzira na to dijele li ih osobe koje djeluju zajedno ili ne;
 - (b) pravo imenovanja ili smjenjivanja većine članova odbora ili upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili sličnih službenika pravnog subjekta;
 - (c) relevantna prava veta ili prava odlučivanja povezana s udjelom u korporativnom subjektu;
 - (d) odluke o raspodjeli dobiti pravnog subjekta ili odluke koje dovode do promjene imovine u pravnom subjektu.
4. Uz stavak 3. kontrola nad pravnim subjektom može se provoditi i drugim sredstvima. Ovisno o konkretnoj situaciji pravnog subjekta i njegovoj strukturi, druga sredstva kontrole mogu uključivati:
 - (a) službene ili neslužbene dogovore s vlasnicima, članovima ili pravnim subjektima, odredbe u statutu, sporazume o partnerstvu, sporazume o sindiciranju ili istovjetne dokumente ili sporazume ovisno o konkretnim karakteristikama pravnog subjekta, kao i pravila glasovanja;
 - (b) odnose među članovima obitelji;
 - (c) upotrebu službenih ili neslužbenih dogovora o opunomoćenju.

Za potrebe ovog stavka „službeni dogovor o opunomoćenju” znači ugovor ili jednakovrijedan aranžman između opunomoćitelja i opunomoćenika, pri čemu je opunomoćitelj pravni subjekt ili fizička osoba koja opunomoćeniku daje upute da djeluje u njegovo ime u određenom svojstvu, među ostalim kao direktor ili dioničar ili osnivač, a opunomoćenik je pravni subjekt ili fizička osoba kojoj je opunomoćitelj dao uputu da djeluje u njegovo ime

Članak 54.

Istodobno postojanje vlasničkog udjela i kontrole u vlasničkoj strukturi

Ako su korporativni subjekti u vlasništvu putem višeslojne vlasničke strukture, a u jednom ili više lanaca te strukture vlasnički udio i kontrola istodobno postoje u odnosu na različite razine lanca, stvarni vlasnici jesu:

- (a) fizičke osobe koje putem vlasničkog udjela ili drugim sredstvima izravno ili neizravno kontroliraju pravne subjekte koji imaju izravan vlasnički udio u korporativnom subjektu, pojedinačno ili kumulativno;
- (b) fizičke osobe koje, pojedinačno ili kumulativno, izravno ili neizravno, imaju vlasnički udio u korporativnom subjektu koji putem vlasničkog udjela ili drugim sredstvima izravno ili neizravno kontrolira korporativni subjekt.

Članak 55.**Vlasničke strukture koje uključuju pravne aranžmane ili slične pravne subjekte**

Ako pravni subjekti iz članka 57. ili pravni aranžmani imaju vlasnički udio u korporativnom subjektu, pojedinačno ili kumulativno, ili izravno ili neizravno kontroliraju korporativni subjekt putem vlasničkog udjela ili drugim sredstvima, stvarni vlasnici jesu fizičke osobe koje su stvarni vlasnici pravnih subjekata iz članka 57. ili pravnih aranžmana.

Članak 56.**Obavijesti**

Svaka država članica do 10. listopada 2027. Komisiji dostavlja obavijest s popisom vrsta pravnih subjekata koji postoje na temelju njezina nacionalnog prava i u kojima su stvarni vlasnici identificirani u skladu s člankom 51. i člankom 52. stavkom 4. Ta obavijest uključuje konkretne kategorije subjekata, opis karakteristika i, ako je primjenjivo, pravnu osnovu iz nacionalnog prava dotične države članice. Također uključuje informacije o tome primjenjuje li se zbog posebnog oblika i strukture pravnih subjekata koji nisu korporativni subjekti mehanizam iz članka 63. stavka 4., popraćene detaljnim obrazloženjem.

Komisija obavijest iz prvog stavka dostavlja drugim državama članicama.

Članak 57.**Identifikacija stvarnih vlasnika za pravne subjekte slične trustu osnovanom izričitom izjavom**

1. U slučaju pravnih subjekata koji nisu pravni subjekti navedeni u članku 51. i koji su slični trustu osnovanom izričitom izjavom, kao što su zaklade, stvarni vlasnici jesu sljedeće fizičke osobe:

- (a) osnivači;
- (b) članovi upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji;
- (c) članovi upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji;
- (d) korisnici, osim ako se primjenjuje članak 59.;
- (e) bilo koja druga fizička osoba koja izravno ili neizravno kontrolira pravni subjekt.

2. U slučajevima kada pravni subjekti iz stavka 1. pripadaju višeslojnim kontrolnim strukturama, ako pravni subjekt zauzima jedan od položaja navedenih u stavku 1., stvarni vlasnici pravnog subjekta iz stavka 1. jesu:

- (a) fizičke osobe navedene u stavku 1.; i
- (b) stvarni vlasnici pravnih subjekata koji zauzimaju jedan od položaja navedenih u stavku 1.

3. Države članice do 10. listopada 2027. Komisiji dostavljaju obavijest s popisom vrsta pravnih subjekata čiji su stvarni vlasnici identificirani u skladu sa stavkom 1.

Obavijesti iz prvog podstavka prilaže se opis sljedećeg:

- (a) oblika i osnovnih značajki tih pravnih subjekata;
- (b) postupka kojim se mogu uspostaviti;
- (c) postupka za pristup osnovnim informacijama i informacijama o stvarnom vlasništvu u pogledu tih pravnih subjekata;
- (d) internetskih stranica na kojima se može ostvariti uvid u središnje registre koji sadržavaju informacije o stvarnim vlasnicima tih pravnih subjekata te podatke za kontakt subjekata zaduženih za te registre.

4. Komisija provedbenim aktom može donijeti popis vrsta pravnih subjekata uređenih pravom država članica na koje bi se trebali primjenjivati zahtjevi iz ovog članka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 86. stavka 2.

Članak 58.

Identifikacija stvarnih vlasnika trustova osnovanih izričito izjavom i sličnih pravnih aranžmana

1. Stvarni vlasnici trustova osnovanih izričito izjavom jesu sve sljedeće fizičke osobe:
 - (a) osnivači;
 - (b) upravitelji;
 - (c) zaštitnici, ako postoje;
 - (d) korisnici, osim ako se primjenjuje članak 59. ili 60.;
 - (e) svaka druga fizička osoba koja u konačnici provodi kontrolu nad trustom osnovanim izričito izjavom putem izravnog ili neizravnog vlasništva ili drugim sredstvima, među ostalim putem lanca kontrole ili vlasništva.
2. Stvarni vlasnici drugih pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanim izričito izjavom jesu fizičke osobe na položajima istovjetnima ili sličnima onima iz stavka 1.
3. Ako pravni aranžmani pripadaju višeslojnim kontrolnim strukturama i ako pravni subjekt zauzima jedan od položaja navedenih u stavku 1., stvarni vlasnici pravnog aranžmana jesu:
 - (a) fizičke osobe navedene u stavku 1.; i
 - (b) stvarni vlasnici pravnih subjekata koji zauzimaju jedan od položaja navedenih u stavku 1.
4. Države članice do 10. listopada 2027. Komisiji dostavljaju obavijest s popisom vrsta pravnih aranžmana sličnih trustovima osnovanim izričito izjavom uređenih njihovim pravom.

Obavijesti se prilaže opis sljedećeg:

- (a) oblika i osnovnih značajaka tih pravnih aranžmana;
- (b) postupka kojim se mogu uspostaviti ti pravni aranžmani;
- (c) postupka za pristup osnovnim informacijama i informacijama o stvarnom vlasništvu u pogledu tih pravnih aranžmana;
- (d) internetskih stranica na kojima se može ostvariti uvid u središnje registre koji sadržavaju informacije o stvarnim vlasnicima tih pravnih aranžmana te podatke za kontakt subjekata zaduženih za te registre.

Obavijesti se prilaže i obrazloženje u kojem se detaljno navode razlozi zašto država članica smatra da su pravni aranžmani navedeni u obavijesti slični trustovima osnovanim izričito izjavom te zašto je zaključila da drugi pravni aranžmani uređeni njezinim pravom nisu slični trustovima osnovanim izričito izjavom.

5. Komisija provedbenim aktom može donijeti popis vrsta pravnih aranžmana uređenih pravom država članica na koje bi se trebali primjenjivati isti zahtjevi za transparentnost stvarnog vlasništva kao za trustove osnovane izričito izjavom, popraćen informacijama iz stavka 4. drugog podstavka ovog članka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 86. stavka 2.

Članak 59.

Identifikacija kategorije korisnika

1. U slučaju pravnih subjekata sličnih trustovima osnovanim izričito izjavom iz članka 57. ili, uz iznimku diskrecijskih trustova, trustova osnovanih izričito izjavom i sličnih pravnih aranžmana iz članka 58., ako se korisnici tek trebaju utvrditi, identificiraju se kategorija korisnika i njezina opća obilježja. Korisnici iz te kategorije stvarni su vlasnici čim ih se identificira ili odredi.

2. U sljedećim slučajevima identificiraju se samo kategorija korisnika i njezina obilježja:
- (a) mirovinski programi obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2016/2341;
 - (b) programi za financijsko vlasništvo ili sudjelovanje zaposlenika, pod uvjetom da su države članice slijedom odgovarajuće procjene rizika zaključile da postoji nizak rizik od zloupotrebe u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma;
 - (c) pravni subjekti slični trustovima osnovanima izričitom izjavom iz članka 57., trustovi osnovani izričitom izjavom i slični pravni aranžmani iz članka 58., pod sljedećim uvjetima:
 - i. pravni subjekt, trust osnovan izričitom izjavom ili sličan pravni aranžman uspostavljeni su u neprofitne ili dobrotvorne svrhe; i
 - ii. države članice slijedom odgovarajuće procjene rizika zaključile su da za kategoriju pravnog subjekta, trusta osnovanog izričitom izjavom ili sličnog pravnog aranžmana postoji nizak rizik od zloupotrebe u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.
3. Države članice Komisiji dostavljaju obavijest s kategorijama pravnih subjekata, trustova osnovanih izričitom izjavom ili sličnih pravnih aranžmana iz stavka 2., zajedno s obrazloženjem utemeljenim na posebnoj procjeni rizika. Komisija tu obavijest dostavlja drugim državama članicama.

Članak 60.

Identifikacija mogućih diskrecijskih korisnika i zadanih korisnika u diskrecijskim trustovima

U slučaju diskrecijskih trustova, ako se korisnici tek trebaju odabrati, identificiraju se mogući diskrecijski korisnici i zadani korisnici. Korisnici odabrani među mogućim diskrecijskim korisnicima postaju stvarni vlasnici čim budu odabrani. Zadani korisnici postaju stvarni vlasnici kada upravitelji trusta ne iskoriste svoje diskrecijsko pravo.

Ako diskrecijski trustovi ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 59. stavku 2., identificira se samo kategorija mogućih diskrecijskih korisnika i zadanih korisnika. Komisiju se o tim kategorijama diskrecijskih trustova obavješćuje u skladu sa stavkom 3. tog članka.

Članak 61.

Identifikacija stvarnih vlasnika subjekata za zajednička ulaganja

Odstupajući od članka 51. prvog stavka i članka 58. stavka 1., stvarni vlasnici subjekata za zajednička ulaganja fizičke su osobe koje ispunjavaju jedan ili više sljedećih uvjeta:

- (a) izravno ili neizravno drže 25 % ili više udjela u subjektu za zajednička ulaganja;
- (b) mogu oblikovati ili utjecati na politiku ulaganja subjekta za zajednička ulaganja;
- (c) aktivnosti subjekta za zajednička ulaganja kontroliraju drugim sredstvima.

Članak 62.

Informacije o stvarnom vlasništvu

1. Pravni subjekti i upravitelji trustova osnovanih izričitom izjavom ili osobe na istovjetnim položajima u sličnim pravnim aranžmanima osiguravaju da su informacije o stvarnom vlasništvu kojima raspoložu, koje pružaju obveznicima u kontekstu postupaka dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III. ili koje dostavljaju u središnje registre primjerene, točne i ažurirane.

Informacije o stvarnom vlasništvu iz prvog podstavka uključuju sljedeće:

- (a) sva imena i prezimena, mjesto i puni datum rođenja, adresu boravišta, zemlju boravišta i državljanstvo ili državljanstva stvarnog vlasnika, broj identifikacijske isprave, kao što su putovnica ili nacionalna identifikacijska isprava, i, ako postoji, jedinstveni osobni identifikacijski broj koji je toj osobi dodijelila zemlja njezina uobičajenog boravišta te opći opis izvora tog broja;
- (b) prirodu i opseg vlasničkog udjela u pravnom subjektu ili pravnom aranžmanu putem vlasničkog udjela ili kontrole drugim sredstvima, kao i datum od kojeg se drži vlasnički udio;
- (c) informacije o pravnom subjektu čiji je stvarni vlasnik fizička osoba u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (b) ili, u slučaju pravnih aranžmana čiji je stvarni vlasnik fizička osoba, osnovne informacije o pravnom aranžmanu;
- (d) ako vlasnička i kontrolna struktura sadržava više od jednog pravnog subjekta ili pravnog aranžmana, opis takve strukture, uključujući nazive i, ako postoje, identifikacijske brojeve pojedinačnih pravnih subjekata ili pravnih aranžmana koji su dio te strukture te opis odnosa među njima, uključujući podatak o tome koliki je udio koji drže;
- (e) ako je kategorija korisnika identificirana u skladu s člankom 59., opći opis obilježja kategorije korisnika;
- (f) ako su mogući diskrecijski korisnici i zadani korisnici identificirani u skladu s člankom 60.:
 - i. za fizičke osobe, njihova imena i prezimena;
 - ii. za pravne subjekte i pravne aranžmane, njihove nazive;
 - iii. za kategoriju mogućih diskrecijskih korisnika ili zadanih korisnika, njezin opis.

2. Pravni subjekti i upravitelji trustova osnovanih izričito izjavom ili osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu pribavljaju primjerene, točne i ažurirane informacije o stvarnom vlasništvu u roku od 28 kalendarskih dana od stvaranja pravnog subjekta ili uspostave pravnog aranžmana. Te se informacije ažuriraju odmah, a u svakom slučaju u roku od 28 kalendarskih dana od bilo kakve njihove promjene, te jednom godišnje.

Članak 63.

Obveze pravnih subjekata

1. Svi pravni subjekti stvoreni u Uniji pribavljaju i čuvaju primjerene, točne i ažurirane informacije o stvarnom vlasništvu.

Pravni subjekti obveznicima, uz informacije o svojim pravnim vlasnicima, pružaju informacije o stvarnim vlasnicima kada ti obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III.

2. Pravni subjekt bez nepotrebne odgode nakon svojeg stvaranja dostavlja središnjem registru informacije o stvarnom vlasništvu. Svaka promjena tih informacija dostavlja se središnjem registru bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od 28 kalendarskih dana od takve promjene. Pravni subjekt redovito provjerava raspolaže li ažuriranim informacijama o svojem stvarnom vlasništvu. Ta se provjera provodi barem jednom godišnje kao samostalni postupak ili u sklopu drugih redovitih postupaka, kao što je podnošenje financijskog izvještaja.

Stvarni vlasnici pravnog subjekta te pravni subjekti i, u slučaju pravnih aranžmana, njihovi upravitelji ili osobe na istovjetnom položaju koji su dio vlasničke ili kontrolne strukture pravnog subjekta, tom pravnom subjektu pružaju sve informacije koje su pravnom subjektu potrebne za ispunjavanje zahtjeva iz ovog poglavlja ili za odgovor na svaki zahtjev za dodatnim informacijama zaprimljen na temelju članka 10. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1640.

3. Ako ni nakon što su iscrpljeni svi mogući načini identifikacije na temelju članaka od 51. do 57. nijedna osoba nije identificirana kao stvarni vlasnik ili ako postoji znatna i opravdana nesigurnost od strane pravnog subjekta u pogledu toga jesu li identificirane osobe stvarni vlasnici, pravni subjekti vode evidenciju o mjerama poduzetima za identifikaciju svojih stvarnih vlasnika.

4. U slučajevima iz stavka 3. ovog članka pravni subjekti pri pružanju informacija o stvarnom vlasništvu u skladu s člankom 20. ove Uredbe i člankom 10. Direktive (EU) 2024/1640 dostavljaju sljedeće:

- (a) izjavu o tome da stvarni vlasnik ne postoji ili da se stvarni vlasnici nisu mogli utvrditi, popraćenu obrazloženjem zašto nije bilo moguće utvrditi stvarnog vlasnika u skladu s člancima od 51. do 57. ove Uredbe i objašnjenjem uzroka nesigurnosti u pogledu utvrđenih informacija;
- (b) podatke o svim fizičkim osobama na položaju višeg rukovoditelja u pravnom subjektu istovjetne informacijama koje se zahtijevaju u skladu s člankom 62. stavkom 1. drugim podstavkom točkom (a) ove Uredbe.

Za potrebe ovog stavka „viši rukovoditelji” znači fizičke osobe koje su izvršni članovi upravljačkog tijela, kao i fizičke osobe koje obavljaju izvršne funkcije u pravnom subjektu i zadužene su za svakodnevno upravljanje subjektom te upravljačkom tijelu odgovaraju za takvu upravljanje.

5. Pravni subjekti na zahtjev i bez odgode nadležnim tijelima stavljaju na raspolaganje informacije prikupljene u skladu s ovim člankom.

6. Osobe koje je subjekt odredio za čuvanje dokumenata odnosno upravitelji ili likvidatori ili druge osobe uključene u raspuštanje subjekta čuvaju informacije iz stavka 4. pet godina nakon datuma raspuštanja pravnih subjekata ili datuma na koji su pravni subjekti na drugi način prestali postojati. Podaci o identitetu i podaci za kontakt osobe odgovorne za čuvanje informacija dostavljaju se središnjem registru.

Članak 64.

Obveze upravitelja trusta

1. U slučaju pravnog aranžmana kojim se upravlja u državi članici ili čiji upravitelj trusta ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu imaju boravište ili poslovni nastan u državi članici, upravitelji trusta i osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu pribavljaju i čuvaju sljedeće informacije o pravnom aranžmanu:

- (a) osnovne informacije o pravnom aranžmanu;
- (b) primjerene, točne i ažurirane informacije o stvarnom vlasništvu kako je predviđeno člankom 62.;
- (c) ako su pravni subjekti ili pravni aranžmani stranke pravnog aranžmana, osnovne informacije i informacije o stvarnom vlasništvu u pogledu tih pravnih subjekata i pravnih aranžmana;
- (d) informacije o svakom zastupniku ovlaštenom djelovati u ime pravnog aranžmana ili poduzimati radnje u vezi s njim te o obveznicima s kojima upravitelj trusta ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu uspostavlja poslovni odnos u ime pravnog aranžmana.

Informacije iz prvog podstavka čuvaju se pet godina nakon što upravitelj trusta ili osoba na istovjetnom položaju prestanu biti uključeni u trust osnovan izričitim izjavom ili sličan pravni aranžman.

2. Upravitelj trusta ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu bez nepotrebne odgode nakon uspostave trusta osnovanog izričitim izjavom ili sličnog pravnog aranžmana, a u svakom slučaju u roku od 28 kalendarskih dana od uspostave, pribavlja informacije o stvarnom vlasništvu i osnovne informacije o pravnom aranžmanu i dostavlja ih središnjem registru. Upravitelj trusta ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu osigurava da se svaka promjena informacija o stvarnom vlasništvu ili osnovnih informacija o pravnom aranžmanu dostavi središnjem registru bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od 28 kalendarskih dana od takve promjene.

Upravitelj trusta ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu redovito provjeravaju jesu li informacije kojima raspolažu o pravnom aranžmanu u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom ažurirane. Ta se provjera provodi barem jednom godišnje kao samostalni postupak ili u sklopu drugih redovitih postupaka.

3. Upravitelji ili osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu iz stavka 1. obveznicima otkrivaju svoj status i pružaju informacije o stvarnim vlasnicima i o imovini pravnih aranžmana kojima se treba upravljati u kontekstu poslovnog odnosa ili povremene transakcije kada obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III.

4. Stvarni vlasnici pravnog aranžmana koji nisu upravitelji trusta ili osobe na istovjetnom položaju, njegovi zastupnici i obveznici koji pružaju usluge pravnom aranžmanu te svaka osoba i, u slučaju pravnih aranžmana, njihovi upravitelji trusta, koji su dio višeslojne kontrolne strukture pravnog aranžmana, upraviteljima trusta ili osobama na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu dostavljaju sve informacije i dokumentaciju koje su upraviteljima trusta ili osobama na istovjetnom položaju potrebne za ispunjavanje zahtjeva iz ovog poglavlja.

5. Upravitelji trusta osnovanog izričito izjavom i osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu na zahtjev i bez odgode nadležnim tijelima stavljaju na raspolaganje informacije prikupljene u skladu s ovim člankom.

6. U slučaju pravnih aranžmana čije su stranke pravni subjekti, ako ni nakon što su iscrpljeni svi mogući načini identifikacije u skladu s člancima od 51. do 57. nijedna osoba nije identificirana kao stvarni vlasnik tih pravnih aranžmana ili ako postoji znatna i opravdana sumnja u pogledu toga jesu li identificirane osobe stvarni vlasnici, upravitelji trustova osnovanih izričito izjavom ili osobe na istovjetnom položaju u sličnim pravnim aranžmanima vode evidenciju o mjerama poduzetima za identifikaciju svojih stvarnih vlasnika.

7. U slučajevima iz stavka 6. ovog članka upravitelji trustova osnovanih izričito izjavom ili osobe na istovjetnom položaju u sličnim pravnim aranžmanima pri pružanju informacija o stvarnom vlasništvu u skladu s člankom 20. ove Uredbe i člankom 10. Direktive (EU) 2024/1640 dostavljaju sljedeće:

- (a) izjavu o tome da stvarni vlasnik ne postoji ili da se stvarni vlasnici nisu mogli utvrditi, popraćenu obrazloženjem zašto nije bilo moguće utvrditi stvarnog vlasnika u skladu s člancima od 51. do 57. ove Uredbe i objašnjenjem uzroka nesigurnosti u pogledu utvrđenih informacija;
- (b) podatke o svim fizičkim osobama na položaju višeg rukovoditelja u pravnom subjektu koji je stranka pravnog aranžmana istovjetne informacijama koje se zahtijevaju u skladu s člankom 62. stavkom 1. drugim podstavkom točkom (a) ove Uredbe.

Članak 65.

Izuzeća od obveza pravnih subjekata i pravnih aranžmana

Članci 63. i 64. ne primjenjuju se na:

- (a) trgovačka društva čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, pod uvjetom da:
 - i. kontrolu nad trgovačkim društvom provodi isključivo fizička osoba s pravom glasa;
 - ii. nijedan drugi pravni subjekt ili pravni aranžman nisu dio vlasničke ili kontrolne strukture tog trgovačkog društva; i
 - iii. za strane pravne subjekte iz članka 67. u skladu s međunarodnim standardima postoje zahtjevi istovjetni onima iz podtočaka i. i ii. ove točke;
- (b) javnopravna tijela kako su definirana u članku 2. stavku 1. točki 4. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴³⁾.

Članak 66.

Obveze opunomoćenika

Nominalni dioničari i nominalni direktori pravnog subjekta čuvaju primjerene, točne i ažurirane informacije o identitetu svojeg opunomoćitelja i stvarnih vlasnika opunomoćitelja te ih zajedno s njihovim statusom otkrivaju pravnom subjektu. Pravni subjekti dostavljaju te informacije središnjem registru.

⁽⁴³⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

Pravni subjekti informacije iz prvog stavka dostavljaju i obveznicima kada obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem III.

Članak 67.

Strani pravni subjekti i strani pravni aranžmani

1. Pravni subjekti stvoreni izvan Unije i upravitelji trustova osnovanih izričito izjavom ili osobe na istovjetnim položajima u sličnim pravnim aranžmanima kojima se upravlja izvan Unije ili koji imaju boravište ili poslovni nastan izvan Unije dostavljaju informacije o stvarnom vlasništvu na temelju članka 62. u središnji registar države članice u kojoj:

- (a) uspostave poslovni odnos s obveznikom;
- (b) stječu nekretninu u Uniji, izravno ili putem posrednika;
- (c) izravno ili putem posrednika od osoba koje trguju iz članka 3. točke 3. podtočaka (f) i (j) stječu bilo koju od sljedećih vrsta robe u kontekstu povremene transakcije:
 - i. motorna vozila u nekomercijalne svrhe po cijeni od najmanje 250 000 EUR ili u protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 - ii. plovila u nekomercijalne svrhe po cijeni od najmanje 7 500 000 EUR ili u protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 - iii. zrakoplove u nekomercijalne svrhe po cijeni od najmanje 7 500 000 EUR ili u protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
- (d) im je javni naručitelj u Uniji dodijelio ugovor o javnoj nabavi robe ili usluga ili ugovor o koncesiji.

2. Odstupajući od stavka 1. točke (a), ako pravni subjekti stvoreni izvan Unije uspostave poslovni odnos s obveznikom, informacije o stvarnom vlasništvu dostavljaju središnjem registru samo ako:

- (a) uspostavljaju poslovni odnos s obveznikom koji je povezan sa srednje visokim ili visokim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma na temelju procjene rizika na razini Unije ili nacionalne procjene rizika dotične države članice iz članka 7. i 8. Direktive (EU) 2024/1640; ili
- (b) procjenom rizika na razini Unije ili nacionalnom procjenom rizika dotične države članice utvrđeno je da je kategorija pravnog subjekta ili sektora u kojem posluje pravni subjekt stvoren izvan Unije povezana, ako je to relevantno, sa srednje visokim ili visokim rizikom od pranja novca i financiranja terorizma.

3. Uz informacije o stvarnom vlasništvu prilaže se izjava u kojoj se navodi za koje se od tih aktivnosti dostavljaju informacije, kao i svi relevantni dokumenti, te se oni dostavljaju:

- (a) u slučajevima iz stavka 1. točke (a), prije početka poslovnog odnosa;
- (b) u slučajevima iz stavka 1. točaka (b) i (c), prije dovršetka kupnje;
- (c) u slučajevima iz stavka 1. točke (d), prije potpisivanja ugovora.

4. Za potrebe stavka 1. točke (a) obveznici obavješćuju pravne subjekte kada su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 2. i zahtijevaju potvrdu o registraciji ili izvadak s informacijama o stvarnom vlasništvu koje se čuvaju u središnjem registru kako bi nastavili s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.

5. U slučajevima obuhvaćenima stavkom 1., pravni subjekti stvoreni izvan Unije i upravitelji trustova osnovanih izričito izjavom ili osobe na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu kojim se upravlja izvan Unije ili koji imaju boravište ili poslovni nastan izvan Unije bez nepotrebne odgode izvješćuju o svakoj promjeni informacija o stvarnom vlasništvu dostavljenih u središnji registar na temelju stavka 1., a u svakom slučaju u roku od 28 kalendarskih dana od takve promjene.

Prvi podstavak primjenjuje se:

- (a) u slučajevima iz stavka 1. točke (a), tijekom cijelog trajanja poslovnog odnosa s obveznikom;
- (b) u slučajevima iz stavka 1. točke (b), dok god je pravni subjekt ili pravni aranžman vlasnik nekretnine;
- (c) u slučajevima iz stavka 1. točke (c), u razdoblju između prvotne dostave informacija u središnji registar i dovršetka kupnje;
- (d) u slučajevima iz stavka 1. točke (d), tijekom cijelog trajanja ugovora.

6. Ako pravni subjekt, upravitelj trusta osnovanog izričitom izjavom ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu ispunjava uvjete utvrđene u prvom podstavku u različitim državama članicama, potvrda kao dokaz o registraciji informacija o stvarnom vlasništvu u središnjem registru koji vodi jedna od država članica smatra se dovoljnim dokazom o registraciji.

7. Ako 10. srpnja 2027. pravni subjekti stvoreni izvan Unije ili pravni aranžmani kojima se upravlja izvan Unije ili čiji upravitelj ili osoba na istovjetnom položaju u sličnom pravnom aranžmanu ima boravište ili poslovni nastan izvan Unije izravno ili putem posrednika ima u vlasništvu nekretninu, informacije o stvarnom vlasništvu tih pravnih subjekata i pravnih aranžmana dostavljaju se u središnji registar, zajedno s obrazloženjem tog dostavljanja, do 10. siječnja 2028.

Međutim, prvi podstavak ne primjenjuje se na pravne subjekte ili pravne aranžmane koji su stekli nekretnine u Uniji prije 1. siječnja 2014.

Države članice mogu odlučiti, na temelju rizika, da se primjenjuje raniji datum i o tome obavijestiti Komisiju. Komisija o takvim odlukama obavješćuje druge države članice.

8. Države članice mogu na temelju rizika proširiti obvezu iz stavka 1. točke (a) na poslovne odnose sa stranim pravnim subjektima koji su u tijeku 10. srpnja 2027. i o tome obavijestiti Komisiju. Komisija o takvim odlukama obavješćuje druge države članice.

Članak 68.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koja se primjenjuju na kršenja odredaba ovog poglavlja i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Države članice do 10. siječnja 2025. Komisiji priopćuju ta pravila o sankcijama zajedno s njihovom pravnom osnovom te joj bez odgode priopćuju sve naknadne izmjene koje utječu na ta pravila.

2. Komisija do 10. srpnja 2026. donosi delegirane akte u skladu s člankom 85. radi dopune ove Uredbe definiranjem:

- (a) kategorija kršenja koja podliježu sankcijama i osoba odgovornih za takva kršenja;
- (b) pokazatelja za klasifikaciju stupnja težine kršenja koja podliježu sankcijama;
- (c) kriterija koje treba uzeti u obzir pri određivanju razine sankcija.

Komisija redovito preispituje delegirani akt iz prvog podstavka kako bi osigurala da su u njemu utvrđene relevantne kategorije kršenja te da su povezane sankcije učinkovite, odvraćajuće i proporcionalne.

POGLAVLJE V.
OBVEZE PRIJAVLJIVANJA

Članak 69.

Prijavljivanje sumnji

1. Obveznici i, ako je to primjenjivo, njihovi direktori i zaposlenici u potpunosti surađuju s FOJ-em na način da odmah:
 - (a) prijave FOJ-u, na vlastitu inicijativu, ako obveznik zna, sumnja ili ima opravdane razloge za sumnju da sredstva ili aktivnosti, bez obzira na njihov iznos, predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom aktivnošću ili su povezana s financiranjem terorizma ili kriminalnom aktivnošću te odgovore na zahtjeve FOJ-a za dodatne informacije u takvim slučajevima;
 - (b) dostave sve potrebne informacije FOJ-u, na njegov zahtjev, uključujući informacije o evidenciji transakcija, u propisanim rokovima.

Sve sumnjive transakcije, uključujući pokušane transakcije i sumnje koje proizlaze iz nemogućnosti provođenja dubinske analize stranke prijavljuju se u skladu s prvim podstavkom.

Za potrebe prvog podstavka obveznici na zahtjeve za informacije FOJ-a odgovaraju u roku od pet radnih dana. U opravdanim i hitnim slučajevima FOJ-evi mogu skratiti taj rok, među ostalim na manje od 24 sata.

Odstupajući od trećeg podstavka, FOJ može produljiti rok za odgovor na više od pet radnih dana ako to smatra opravdanim i pod uvjetom da to produljenje ne ugrožava analizu FOJ-a.

2. Za potrebe stavka 1. obveznici procjenjuju transakcije koje izvršavaju ili aktivnosti koje provode njihove stranke na temelju svih relevantnih činjenica i informacija koje su im poznate ili kojima raspolažu. Obveznici prema potrebi daju prednost svojoj procjeni uzimajući u obzir hitnost transakcije ili aktivnosti i rizike koji utječu na državu članicu u kojoj imaju poslovni nastan.

Sumnja na temelju stavka 1. točke (a) temelji se na karakteristikama stranke i njezinih drugih ugovornih strana, veličini i vrsti transakcije ili aktivnosti ili njihovim metodama i obrascima, povezanosti između nekoliko transakcija ili aktivnosti, podrijetlu, određitu ili upotrebi sredstava ili bilo kojoj drugoj okolnosti poznatoj obvezniku, uključujući usklađenost transakcije ili aktivnosti s informacijama pribavljenima na temelju poglavlja III., uključujući profil rizičnosti klijenta.

3. AMLA do 10. srpnja 2026. izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. Tim nacrtom provedbenih tehničkih standarda određuje se format koji se treba upotrebljavati za prijavljivanje sumnji na temelju stavka 1. točke (a) i dostavljanje evidencija o transakcijama na temelju stavka 1. točke (b).

4. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz stavka 3. ovog članka u skladu s člankom 53. Uredbe (EU) 2024/1620.

5. AMLA do 10. srpnja 2027. izdaje i redovito ažurira smjernice o pokazateljima sumnjive aktivnosti ili ponašanja. Te se smjernice redovito ažuriraju.

6. Službenik za praćenje usklađenosti imenovan u skladu s člankom 11. stavkom 2. prenosi informacije iz stavka 1. ovog članka FOJ-u države članice na čijem državnom području obveznik koji prenosi informaciju ima poslovni nastan.

7. Obveznici osiguravaju da su službenik za praćenje usklađenosti imenovan u skladu s člankom 11. stavkom 2., kao i svi zaposlenici ili osobe na usporedivom položaju, uključujući zastupnike i distributere, koji sudjeluju u obavljanju zadaća obuhvaćenih ovim člankom zaštićeni od osвете, diskriminacije i bilo kojeg drugog nepravednog tretmana zbog obavljanja tih zadaća.

Ovaj stavak ne utječe na zaštitu na koju osobe iz prvog podstavka mogu imati pravo na temelju Direktive (EU) 2019/1937.

8. Ako na temelju aktivnosti partnerstva za razmjenu informacija dođe do saznanja, sumnje ili opravdanih razloga za sumnju da su sredstva, bez obzira na njihov iznos, imovinska korist ostvarena kriminalnom aktivnošću ili su povezana s financiranjem terorizma, obveznici koji su utvrdili sumnje u vezi s aktivnostima svojih stranaka mogu među sobom imenovati osobu koja je zadužena za podnošenje prijave FOJ-u na temelju stavka 1. točke (a). Ta prijava uključuje barem ime i podatke za kontakt svih obveznika koji su sudjelovali u aktivnostima koje su dovele do prijave.

Ako obveznici iz prvog podstavka imaju poslovni nastan u nekoliko država članica, informacije se dostavljaju svakom relevantnom FOJ-u. U tu svrhu obveznici osiguravaju da prijavu podnese obveznik na državnom području država članica u kojima se nalazi FOJ.

Ako obveznici odluče ne iskoristiti mogućnost podnošenja jedinstvene prijave FOJ-u na temelju prvog podstavka, u svoju prijavu uključuju upućivanje na činjenicu da je sumnja proizašla iz aktivnosti partnerstva za razmjenu informacija.

9. Obveznici iz stavka 8. ovog članka čuvaju primjerak svih prijava podnesenih na temelju tog stavka u skladu s člankom 77.

Članak 70.

Posebne odredbe u pogledu prijavljivanja sumnji po određenim kategorijama obveznika

1. Odstupajući od članka 69. stavka 1., države članice mogu obveznicima iz članka 3. točke 3. podtočaka (a) i (b) dopustiti da informacije iz članka 69. stavka 1. prenesu samoregulatornom tijelu koje je imenovala država članica.

Imenovano samoregulatorno tijelo nepročišćene informacije iz prvog podstavka odmah prosljeđuje FOJ-u.

2. Javni bilježnici, odvjetnici, drugi neovisni pravni stručnjaci, revizori, vanjski računovođe i porezni savjetnici izuzimaju se od zahtjeva iz članka 69. stavka 1. u mjeri u kojoj se takvo izuzeće odnosi na informacije koje primaju od klijenta ili informacije koje pribavljaju u vezi s klijentom tijekom utvrđivanja pravnog položaja tog klijenta ili prilikom obavljanja svojih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem tog klijenta u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka, neovisno o tome jesu li dotične informacije primljene ili pribavljene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka.

Izuzeće iz prvog podstavka ne primjenjuje se ako obveznici navedeni u tom podstavku:

- (a) sudjeluju u pranju novca, povezanim predikatnim kaznenim djelima ili financiranju terorizma;
- (b) daju pravne savjete u svrhu pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma; ili
- (c) znaju da klijent traži pravni savjet u svrhu pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma; znanje ili svrha mogu se utvrditi na temelju objektivnih činjeničnih okolnosti.

3. Uz situacije iz stavka 2. drugog podstavka, ako je to opravdano na temelju većih rizika od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma povezanih s određenim vrstama transakcija, države članice mogu odlučiti da se izuzeće iz stavka 2. prvog podstavka ne primjenjuje na te vrste transakcija i, prema potrebi, uvesti dodatne obveze prijavljivanja obveznicima iz tog stavka. Države članice obavješćuju Komisiju o svim odlukama donesenim na temelju ovog stavka. Komisija o tim odlukama obavješćuje ostale države članice.

Članak 71.

Suzdržavanje od provedbe transakcija

1. Obveznici se suzdržavaju od provedbe transakcija za koje znaju ili sumnjaju da su povezane s imovinskom koristi ostvarenom kriminalnom aktivnošću ili su povezane s financiranjem terorizma dok ne podnesu prijavu u skladu s člankom 69. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) i dok se ne usklade sa svim dodatnim posebnim uputama od FOJ-a ili drugog nadležnog tijela u skladu s primjenjivim pravom. Obveznici mogu provesti dotičnu transakciju nakon što

procijene rizike u vezi s nastavkom provedbe transakcije ako u roku od tri radna dana od podnošenja prijave od FOJ-a nisu primili drukčije upute.

2. Ako obveznik nije u mogućnosti suzdržati se od provedbe transakcije kako je navedeno u stavku 1. ili je vjerojatno da bi se suzdržavanjem omeli napori u gonjenju korisnikâ sumnjive transakcije, obveznik odmah nakon provedbe transakcije obavješćuje FOJ.

Članak 72.

Otkrivanje informacija FOJ-u

Ako obveznik ili zaposlenik ili direktor takvog obveznika otkriva informacije FOJ-u u dobroj vjeri u skladu s člancima 69. i 70. to se ne smatra kršenjem ograničenja u pogledu otkrivanja informacija utvrđenog u ugovoru ili u bilo kojoj zakonodavnoj, regulatornoj ili administrativnoj odredbi te se time obveznik ili njegovi direktori ili zaposlenici ne izlažu nikakvoj odgovornosti, čak i ako nisu točno znali o kojoj se povezanoj kriminalnoj aktivnosti radilo i bez obzira na to je li se nezakonita aktivnost uistinu dogodila.

Članak 73.

Zabrana otkrivanja informacija

1. Obveznici i njihovi direktori, zaposlenici, ili osobe na sličnim položajima, uključujući zastupnike i distributere, ne otkrivaju dotičnoj stranci ili drugim trećim osobama činjenicu da se transakcije ili aktivnosti procjenjuju ili da su procijenjene u skladu s člankom 69., da se prenose, da će se prenijeti ili da su se prenijele informacije u skladu s člankom 69. ili 70. odnosno da je u tijeku ili da je moguća analiza o pranju novca ili financiranju terorizma.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na otkrivanja nadležnim tijelima i samoregulatornim tijelima kada obavljaju nadzorne funkcije ni na otkrivanje za potrebe istrage i kaznenog progona pranja novca, financiranja terorizma i drugih kriminalnih aktivnosti.

3. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, otkrivanje informacija moguće je među obveznicima koji pripadaju istoj grupi ili između takvih obveznika i njihovih podružnica i društava kćeri s poslovnim nastanom u trećim zemljama, pod uvjetom da su te podružnice i ta društva kćeri u potpunosti usklađeni s politikama i postupcima na razini grupe, uključujući postupke za razmjenu informacija unutar grupe, u skladu s člankom 16., te pod uvjetom da politike i postupci na razini grupe ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.

4. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, otkrivanje informacija moguće je među obveznicima iz članka 3. točke 3. podtočaka (a) i (b) ili subjektima iz trećih zemalja koje propisuju zahtjeve istovjetne onima utvrđenima ovom Uredbom, a koji obavljaju svoju profesionalnu aktivnost, neovisno o tome jesu li zaposlenici ili nisu, u okviru iste pravne osobe ili veće strukture kojoj osoba pripada i koja ima zajedničko vlasništvo, upravu ili nadzor usklađenosti, uključujući mreže ili partnerstva.

5. Za obveznike iz članka 3. točaka 1. i 2. te točke 3. podtočaka (a) i (b), u slučajevima koji se odnose na istu transakciju koja uključuje dva ili više obveznika i odstupajući od stavka 1. ovog članka, otkrivanje informacija moguće je među relevantnim obveznicima pod uvjetom da se nalaze u Uniji ili subjektima u trećoj zemlji koja propisuje zahtjeve istovjetne onima utvrđenima ovom Uredbom te pod uvjetom da podliježu zahtjevima u pogledu čuvanja poslovne tajne i zaštite osobnih podataka.

6. Pokušaj obveznika iz članka 3. točke 3. podtočaka (a) i (b) da odvrate klijenta od upuštanja u nezakonitu aktivnost ne smatra se otkrivanjem informacija u smislu stavka 1. ovog članka.

Članak 74.

Prijave koje se temelje na pragovima za transakcije određenom robom velike vrijednosti

1. Osobe koje trguju robom velike vrijednosti izvješćuju FOJ o svim transakcijama koje uključuju prodaju sljedeće robe velike vrijednosti kada je ta roba stečena u nekomercijalne svrhe:

(a) motorna vozila po cijeni od najmanje 250 000 EUR ili u protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;

- (b) plovila po cijeni od najmanje 7 500 000 EUR ili u protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 - (c) zrakoplovi po cijeni od najmanje 7 500 000 EUR ili u protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti.
2. Kreditne institucije i financijske institucije koje pružaju usluge povezane s kupnjom robe ili prijenosom vlasništva nad robom iz stavka 1. također izvješćuju FOJ o svim transakcijama koje u vezi s tom robom provode za svoje stranke.
 3. Izvješćivanje na temelju stavaka 1. i 2. provodi se u rokovima koje je odredio FOJ.

POGLAVLJE VI.

RAZMJENA INFORMACIJA

Članak 75.

Razmjena informacija u okviru partnerstava za razmjenu informacija

1. Članovi partnerstava za razmjenu informacija mogu međusobno razmjenjivati informacije ako je to nužno za ispunjavanje obveza iz poglavlja III. i članka 69. te u skladu s temeljnim pravima i sudskim postupovnim zaštitnim mjerama.

2. Obveznici koji namjeravaju sudjelovati u partnerstvu za razmjenu informacija obavješćuju svoja nadzorna tijela koja, prema potrebi uz međusobno savjetovanje i savjetovanje s tijelima zaduženima za provjeru usklađenosti s Uredbom (EU) 2016/679, provjeravaju ima li partnerstvo za razmjenu informacija uspostavljene mehanizme za osiguravanje usklađenosti s ovim člankom i je li provedena procjena učinka na zaštitu podataka iz stavka 4. točke (h). Provjera se provodi prije početka aktivnosti partnerstva za razmjenu informacija. Ako je relevantno, nadzorna tijela savjetuju se i s FOJ-evima.

Odgovornost za usklađenost sa zahtjevima na temelju prava Unije ili nacionalnog prava i dalje snose sudionici partnerstva za razmjenu informacija.

3. Informacije koje se razmjenjuju u okviru partnerstva za razmjenu informacija ograničene su na:
 - (a) informacije o stranci, uključujući sve informacije pribavljene tijekom identifikacije i provjere identiteta stranke i, ako je relevantno, stvarnog vlasnika stranke;
 - (b) informacije o svrsi i predviđenoj vrsti poslovnog odnosa ili povremene transakcije između stranke i obveznika te, ako je primjenjivo, o izvoru bogatstva i izvoru sredstava stranke;
 - (c) informacije o transakcijama stranke;
 - (d) informacije o čimbenicima većeg i manjeg rizika povezanim sa strankom;
 - (e) analizu rizika povezanih sa strankom koju je proveo obveznik na temelju članka 20. stavka 2.;
 - (f) informacije u posjedu obveznika na temelju članka 77. stavka 1.;
 - (g) informacije o sumnjama na temelju članka 69.

Informacije iz prvog podstavka razmjenjuju se samo u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi partnerstvo za razmjenu informacija provodilo aktivnosti.

4. Sljedeći uvjeti primjenjuju se na razmjenu informacija u kontekstu partnerstva za razmjenu informacija:
 - (a) obveznici evidentiraju sve slučajeve razmjene informacija unutar partnerstva;
 - (b) obveznici se ne oslanjaju isključivo na informacije primljene u kontekstu partnerstva kako bi ispunili zahtjeve ove Uredbe;

- (c) obveznici ne donose zaključke niti odluke koji utječu na poslovni odnos sa strankom ili na provedbu povremenih transakcija za stranku na temelju informacija primljenih od drugih sudionika u partnerstvu za razmjenu informacija, a da nisu procijenili te informacije; sve informacije primljene u kontekstu partnerstva koje se upotrebljavaju u procjeni na temelju koje je donesena odluka o odbijanju ili prekidu poslovnog odnosa ili o provedbi povremene transakcije uključuju se u evidenciju koja se vodi na temelju članka 21. stavka 3., a ta evidencija sadržava upućivanje na činjenicu da informacije potječu iz partnerstva za razmjenu informacija;
- (d) obveznici provode vlastitu procjenu transakcija u koje su uključene stranke kako bi procijenili koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma ili uključivati imovinsku korist ostvarenu kriminalnom aktivnošću;
- (e) obveznici provode odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere, uključujući mjere kojima se omogućuje pseudonimizacija, kako bi se osigurala razina sigurnosti i povjerljivosti razmjerna prirodi i opsegu razmijenjenih informacija;
- (f) razmjena informacija provodi se samo u odnosu na stranke:
- i. čije su ponašanje ili transakcijske aktivnosti povezani s većim rizikom od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma, kako je utvrđeno na temelju procjena rizika na razini Unije i nacionalnih procjena rizika provedenih u skladu s člancima 7. i 8. Direktive (EU) 2024/1640;
 - ii. koje su obuhvaćene bilo kojom od situacija iz članka 29., 30. i 31. te članka od 36. do 46. ove Uredbe; ili
 - iii. za koje obveznici trebaju prikupiti dodatne informacije kako bi utvrdili jesu li povezane s višom razinom rizika od pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma;
- (g) informacije dobivene upotrebom umjetne inteligencije, tehnologijom strojnog učenja ili algoritmima mogu se razmjenjivati samo ako su ti procesi bili pod odgovarajućim ljudskim nadzorom;
- (h) prije obrade bilo kakvih osobnih podataka provodi se procjena učinka na zaštitu podataka iz članka 35. Uredbe (EU) 2016/679;
- (i) nadležna tijela koja su članovi partnerstva za razmjenu informacija pribavljaju, pružaju i razmjenjuju informacije samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obavljanje njihovih zadaća na temelju relevantnog prava Unije ili nacionalnog prava;
- (j) ako nadležna tijela iz članka 2. stavka 1. točke 44. podtočke (c) ove Uredbe sudjeluju u partnerstvu za razmjenu informacija, ona pribavljaju, pružaju ili razmjenjuju osobne podatke i operativne informacije samo u skladu s nacionalnim pravom kojim se prenosi Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁴⁾ i primjenjivim odredbama nacionalnog kaznenog postupovnog prava, uključujući prethodno sudsko odobrenje ili bilo koje druge nacionalne postupovne zaštitne mjere, prema potrebi;
- (k) razmjena informacija o sumnjivim transakcijama na temelju stavka 3. točke (g) ovog članka odvija se samo ako je FOJ kojem je podnesena prijava o sumnjivoj transakciji na temelju članka 69. ili 70. pristao na takvo otkrivanje informacija.

5. Informacije primljene u kontekstu partnerstva za razmjenu informacija ne prenose se dalje, osim u sljedećim slučajevima:

- (a) informacije se pružaju drugom obvezniku na temelju članka 49. stavka 1.;
- (b) informacije se trebaju uključiti u prijavu koja se podnosi FOJ-u ili dostavlja kao odgovor na zahtjev FOJ-a na temelju članka 69. stavka 1.;
- (c) informacije se dostavljaju AMLA-i na temelju članka 93. Uredbe (EU) 2024/1620;

⁽⁴⁴⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

(d) informacije traže tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudna tijela, podložno svim prethodnim odobrenjima ili drugim postupovnim jamstvima kako je propisano nacionalnim pravom.

6. Obveznici koji sudjeluju u partnerstvima za razmjenu informacija određuju politike i postupke za razmjenu informacija u svojim unutarnjim politikama i postupcima uspostavljenima na temelju članka 9. U tim se politikama i postupcima:

(a) određuje procjena koju je potrebno provesti kako bi se utvrdio opseg informacija koje će se razmjenjivati i, ako je to relevantno za prirodu informacija ili primjenjive sudske zaštitne mjere, predviđa diferenciran ili ograničen pristup informacijama za članove partnerstva;

(b) opisuju uloge i odgovornosti stranaka partnerstva za razmjenu informacija;

(c) utvrđuju procjene rizika koje će obveznik uzimati u obzir pri utvrđivanju situacija većeg rizika u kojima se informacije mogu razmjenjivati.

Unutarnje politike i postupci iz prvog podstavka izrađuju se prije sudjelovanja u partnerstvu za razmjenu informacija.

7. Ako nadzorna tijela to smatraju potrebnim, obveznici koji sudjeluju u partnerstvu za razmjenu informacija naručuju neovisnu reviziju funkcioniranja tog partnerstva i dijele rezultate s nadzornim tijelima.

POGLAVLJE VII.

ZAŠTITA PODATAKA I ČUVANJE EVIDENCIJE

Članak 76.

Obrada osobnih podataka

1. U mjeri u kojoj je nužno za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma obveznici mogu obrađivati posebne kategorije osobnih podataka iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 i osobne podatke koji se odnose na osuđujuće presude u kaznenim stvarima i kažnjiva djela iz članka 10. te uredbe podložno zaštitnim mjerama predviđenima u stavcima 2. i 3. ovog članka.

2. Obveznici mogu obrađivati osobne podatke obuhvaćene člankom 9. Uredbe (EU) 2016/679 ako:

(a) obavijeste svoje stranke ili potencijalne stranke o tome da se takve kategorije podataka mogu obrađivati za potrebe usklađivanja sa zahtjevima iz ove Uredbe;

(b) podaci proizlaze iz pouzdanih izvora te su točni i ažurirani;

(c) na temelju tih podataka ne donose odluke koje bi dovele do pristranih i diskriminirajućih ishoda;

(d) poduzimaju mjere za osiguravanje visoke razine sigurnosti u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 2016/679, posebno u pogledu povjerljivosti.

3. Obveznici mogu obrađivati osobne podatke obuhvaćene člankom 10. Uredbe (EU) 2016/679 pod uvjetom da ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2. ovog članka i:

(a) da se takvi osobni podaci odnose na pranje novca, predikatna kaznena djela ili financiranja terorizma;

(b) da obveznici imaju uspostavljene procedure kojima se omogućuje da se u obradi takvih podataka razlikuju navodi, istrage, postupci i osuđujuće presude, uzimajući u obzir temeljno pravo na pošteno suđenje, pravo na obranu i pretpostavku nedužnosti.

4. Osobne podatke obveznici na temelju ove Uredbe obrađuju isključivo za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma te se oni dodatno ne obrađuju na način koji nije u skladu s tim potrebama. Zabranjuje se obrada osobnih podataka na temelju ove Uredbe u komercijalne svrhe.

5. Obveznici mogu donositi odluke koje proizlaze iz automatiziranih procesa, uključujući izradu profila, kako je definirano u članku 4. točki 4. Uredbe (EU) 2016/679, ili iz procesa koji uključuju UI sustave, kako su definirani u članku 3. točki 1. Uredbe (EU) 2024/xxx Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁵⁾, pod sljedećim uvjetima:

- (a) podaci koje takvi sustavi obrađuju ograničeni su na podatke pribavljene na temelju poglavlja III. ove Uredbe;
- (b) svaka odluka o uspostavljanju ili odbijanju uspostavljanja ili održavanja poslovnog odnosa sa strankom ili o provedbi ili odbijanju provedbe povremene transakcije za stranku, ili o povećanju ili smanjenju opsega mjera dubinske analize stranke primijenjenih na temelju članka 20. ove Uredbe, podliježe smisljenoj ljudskoj intervenciji kako bi se osigurala točnost i primjerenost takve odluke; i
- (c) stranka može pribaviti objašnjenje odluke koju je donio obveznik i može osporiti tu odluku, osim u odnosu na prijavu iz članka 69. ove Uredbe.

Članak 77.

Čuvanje evidencije

1. Obveznici čuvaju sljedeću dokumentaciju i informacije:
 - (a) presliku dokumentacije i informacija pribavljenih pri provedbi dubinske analize stranke na temelju poglavlja III., uključujući informacije pribavljene elektroničkom identifikacijom;
 - (b) evidenciju procjene provedene na temelju članka 69. stavka 2., uključujući informacije i okolnosti koje se razmatraju te rezultate takve procjene, bez obzira na to dovodi li takva procjena do podnošenja prijave o sumnjivoj transakciji FOJ-u, i primjerak prijave o sumnjivim transakcijama, ako postoji;
 - (c) prateću dokumentaciju i evidenciju o transakcijama, uključujući izvorne dokumente ili preslike dokumenata koji su prihvatljivi u sudskim postupcima na temelju primjenjivog nacionalnog prava i koji su potrebni za identificiranje transakcija;
 - (d) ako sudjeluju u partnerstvima za razmjenu informacija na temelju poglavlja VI., preslike dokumentacije i informacija dobivenih u okviru tih partnerstava te evidenciju svih slučajeva razmjene informacija.

Obveznici osiguravaju da se dokumentacija, informacije i evidencije koji se vode na temelju ovog članka ne redigiraju.

2. Odstupajući od stavka 1., obveznici mogu odlučiti da će umjesto preslika informacija čuvati upućivanja na takve informacije, pod uvjetom da se vrstom i metodom čuvanja takvih informacija osigurava da subjekti mogu nadležnim tijelima neposredno pružiti informacije i da se te informacije ne mogu mijenjati.

Obveznici koji primjenjuju odstupanje iz prvog podstavka u svojim unutarnjim postupcima uspostavljenima na temelju članka 9. utvrđuju kategorije informacija za koje će čuvati upućivanje umjesto preslike izvornika, kao i postupke za dohvaćanje informacija kako bi se mogle dostaviti nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

3. Informacije iz stavaka 1. i 2. čuvaju se u razdoblju od pet godina koje počinje na datum prekida poslovnog odnosa ili na datum provedbe povremene transakcije ili na datum odbijanja uspostavljanja poslovnog odnosa ili provedbe povremene transakcije. Ne dovodeći u pitanje razdoblja čuvanja podataka prikupljenih za potrebe drugih pravnih akata Unije ili nacionalnog prava usklađenog s Uredbom (EU) 2016/679, obveznici brišu osobne podatke nakon isteka petogodišnjeg razdoblja.

Nadležna tijela mogu zahtijevati daljnje čuvanje informacija iz prvog podstavka na pojedinačnoj osnovi, pod uvjetom da je takvo čuvanje potrebno za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma. To daljnje razdoblje čuvanja ne prelazi pet godina.

⁽⁴⁵⁾ Uredba (EU) 2024/xxx Europskog parlamenta i Vijeća od xxx o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji i o izmjeni uredaba (EZ) br. 300/2008, (EU) br. 167/2013, (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 i (EU) 2019/2144 te direktiva 2014/90/EU, (EU) 2016/797 i (EU) 2020/1828 (Akt o umjetnoj inteligenciji) (još nije objavljeno u Službenom listu).

4. Ako je 10. srpnja 2027. u državi članici u tijeku pravni postupak u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem, istragom ili kaznenim progonom slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma na koje se sumnja te ako obveznik posjeduje informacije ili dokumentaciju u vezi s tim postupkom koji je u tijeku, obveznik može čuvati te informacije ili dokumentaciju u razdoblju od pet godina od 10. srpnja 2027.

Ne dovodeći u pitanje nacionalno kazneno pravo o dokazima primjenjivima na tekuće kaznene istrage i sudske postupke, države članice mogu dopustiti ili zahtijevati čuvanje takvih informacija ili dokumenata u dodatnom razdoblju od pet godina ako je utvrđena nužnost i razmjernost takvog daljnjeg čuvanja u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili kaznenog progona pranja novca ili financiranja terorizma na koje se sumnja.

Članak 78.

Dostavljanje evidencije nadležnim tijelima

Obveznici moraju imati uspostavljene sustave koji im omogućuju da, u skladu s nacionalnim pravom, u potpunosti i brzo odgovaraju na upite njihovih FOJ-eva ili drugih nadležnih tijela o tome održavaju li odnosno jesu li u pet godina koje prethode tom upitu održavali poslovni odnos s određenim osobama te o prirodi tog odnosa, što se obavlja sigurnim kanalima i na način kojim se osigurava potpuna povjerljivost upita.

POGLAVLJE VIII.

MJERE ZA SMANJENJE RIZIKA KOJI PROIZLAZE IZ ANONIMNIH INSTRUMENATA

Članak 79.

Anonimni računi, dionice na donositelja i isprave o vlasništvu dionica na donositelja

1. Kreditnim institucijama, financijskim institucijama i pružateljima usluga povezanih s kriptoinovinom zabranjeno je vođenje anonimnih bankovnih računa i računa za plaćanje, anonimnih štednih knjižica, anonimnih sefova ili anonimnih računa kriptoinovine, kao i svih računa kojima se na drugi način omogućuje anonimizacija stranke koja je imatelj računa ili anonimizacija ili povećano prikrivanje transakcija, među ostalim kovanicama za veći stupanj anonimnosti.

Na vlasnike i korisnike postojećih anonimnih bankovnih računa ili računa za plaćanje, anonimnih štednih knjižica, anonimnih sefova u kreditnim institucijama ili financijskim institucijama ili računa kriptoinovine primjenjuju se mjere dubinske analize stranke prije nego što se ti računi, štedne knjižice ili sefovi na bilo koji način upotrijebe.

2. Kreditne institucije i financijske institucije koje djeluju u svojstvu prihvatitelja u smislu članka 2. točke 1. Uredbe (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁶⁾ ne prihvaćaju plaćanja izvršena anonimnim karticama s unaprijed uplaćenim sredstvima koje su izdane u trećim zemljama, osim ako je drukčije predviđeno u regulatornim tehničkim standardima koje je donijela Komisija u skladu s člankom 28. ove Uredbe na temelju dokazano niskog rizika.

3. Trgovačkim društvima zabranjeno je izdavanje dionica na donositelja te sve postojeće dionice na donositelja pretvaraju u dionice na ime, imobiliziraju ih u smislu članka 2. stavka 1. točke 3. Uredbe (EU) br. 909/2014 ili ih polažu u financijskoj instituciji do 10. srpnja 2029. Međutim, trgovačka društva čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređenom tržištu ili čije su dionice izdane kao posredovani vrijednosni papiri ili imobilizacijom u smislu članka 2. stavka 1. točke 3. te uredbe ili izravno u nematerijaliziranom obliku u smislu članka 2. stavka 1. točke 4. te uredbe mogu izdavati nove dionice na donositelja i posjedovati postojeće dionice na donositelja. Za postojeće dionice na donositelja koje nisu pretvorene, imobilizirane ili položene do 10. srpnja 2029., sva prava glasa i prava na raspodjelu koja proizlaze iz tih dionica automatski se suspendiraju do njihova pretvaranja, imobilizacije ili polaganja. Sve takve dionice koje nisu pretvorene, imobilizirane ili položene do 10. srpnja 2030. poništavaju se, što dovodi do smanjenja dioničkoga kapitala u odgovarajućem iznosu.

Trgovačkim društvima zabranjeno je izdavanje isprava o vlasništvu dionica na donositelja koje nisu posredovane.

⁽⁴⁶⁾ Uredba (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica (SL L 123, 19.5.2015., str. 1.).

Članak 80.

Ograničenja za velika gotovinska plaćanja u zamjenu za robu ili usluge

1. Osobe koje trguju robom ili pružaju usluge mogu primiti ili uplatiti gotovinski iznos do 10 000 EUR ili jednakovrijedan iznos u nacionalnoj ili stranoj valuti, neovisno o tome provodi li se transakcija kao jedna operacija ili u nekoliko operacija koje se čine povezanimima.

2. Države članice mogu utvrditi niža ograničenja nakon savjetovanja s Europskom središnjom bankom u skladu s člankom 2. stavkom 1. Odluke Vijeća 98/415/EZ ⁽⁴⁷⁾. Ta niža ograničenja prijavljuju se Komisiji u roku od tri mjeseca od poduzimanja mjera na nacionalnoj razini.

3. Kada su ograničenja koja već postoje na nacionalnoj razini niža od ograničenja utvrđenih u stavku 1., nastavljaju se primjenjivati. Države članice priopćuju ta ograničenja Komisiji do 10. listopada 2024.

4. Ograničenje iz stavka 1. ne primjenjuje se na:

(a) plaćanja između fizičkih osoba koje ne djeluju u profesionalnom svojstvu;

(b) plaćanja ili depozite obavljene kod kreditnih institucija, izdavatelja elektroničkog novca kako su definirani u članku 2. točki 3. Direktive 2009/110/EZ i pružatelja platnih usluga kako su definirani u članku 4. točki 11. Direktive (EU) 2015/2366.

Plaćanja ili depoziti iz prvog podstavka točke (b) koji su iznad ograničenja prijavljuju se FOJ-u u rokovima koje je odredio FOJ.

5. Države članice osiguravaju da se protiv fizičkih ili pravnih osoba u njihovu profesionalnom svojstvu za koje se sumnja da su prekršile ograničenje iz stavka 1. ili niže ograničenje koje su utvrdile države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući izricanje sankcija.

6. Ukupna razina sankcija izračunava se, u skladu s relevantnim odredbama nacionalnog prava, tako da učinak sankcije bude razmjernan težini povrede i da djelotvorno odvraća od daljnjeg počinjenja takvog kaznenog djela iste vrste.

7. Ako zbog više sile sredstva plaćanja novčanim sredstvima kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366, osim novčanica i kovanica postanu nedostupna na nacionalnoj razini, države članice mogu privremeno suspendirati primjenu stavka 1. ili, ako je primjenjivo, stavka 2. ovog članka i bez odgode o tome obavješćuju Komisiju. Države članice Komisiju obavješćuju i o očekivanom trajanju nedostupnosti sredstava plaćanja novčanim sredstvima kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366, osim novčanica i kovanica, i o mjerama koje su države članice poduzele kako bi ona ponovno postala dostupna.

Ako na temelju informacija koje je priopćila država članica smatra da suspenzija primjene stavka 1. ili, ako je primjenjivo, stavka 2. nije opravdana slučajem više sile, Komisija donosi odluku upućenu toj državi članici kojom se zahtijeva ukidanje takve suspenzije bez odgode.

⁽⁴⁷⁾ Odluka Vijeća 98/415/EZ od 29. lipnja 1998. o savjetovanju nacionalnih tijela s Europskom središnjom bankom u pogledu nacrtu propisa (SL L 189, 3.7.1998., str. 42.).

POGLAVLJE IX.
ZAVRŠNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Suradnja između FOJ-eva i EPPO-a

Članak 81.

Suradnja između FOJ-eva i EPPO-a

1. Na temelju članka 24. Uredbe (EU) 2017/1939 svaki FOJ bez nepotrebne odgode izvješćuje EPPO o rezultatima svojih analiza i svim dodatnim relevantnim informacijama ako postoje opravdani razlozi za sumnju da su pranje novca i druge kriminalne aktivnosti u odnosu na koje bi EPPO mogao izvršavati svoju nadležnost u skladu s člankom 22. i člankom 25. stavcima 2. i 3. te uredbe u tijeku ili već počinjeni.

AMLA do 10. srpnja 2026. uz savjetovanje s EPPO-om izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda i dostavlja ga Komisiji na donošenje. Tim nacrtom provedbenih tehničkih standarda određuje se format koji FOJ-evi trebaju upotrebljavati za dostavu informacija EPPO-u.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz drugog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 53. Uredbe (EU) 2024/1620.

2. FOJ-evi pravodobno odgovaraju na zahtjeve EPPO-a za informacije u vezi s pranjem novca i drugim kriminalnim aktivnostima kako je navedeno u stavku 1.

3. FOJ-evi i EPPO mogu razmjenjivati rezultate strateških analiza, uključujući tipologije i pokazatelje rizika, ako se takve analize odnose na pranje novca i druge kriminalne aktivnosti kako je navedeno u stavku 1.

Članak 82.

Zahtjevi za informacije koji se upućuju EPPO-u

1. EPPO bez nepotrebne odgode odgovara na obrazložene zahtjeve FOJ-a za informacije ako su te informacije potrebne za obavljanje funkcija FOJ-a u skladu s poglavljem III. Direktive (EU) 2024/1640.

2. EPPO može odgoditi ili odbiti pružanje informacija iz stavka 1. ako je vjerojatno da bi to pružanje dovelo u pitanje pravilno vođenje i povjerljivost istrage koja je u tijeku. FOJ-u koji je uputio zahtjev EPPO pravodobno priopćuje odgodu ili odbijanje pružanja zatraženih informacija, uključujući razloge za to.

ODJELJAK 2.

Suradnja između FOJ-eva i OLAF-a

Članak 83.

Suradnja između FOJ-eva i OLAF-a

1. Na temelju članka 8. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁸⁾ svaki FOJ bez odgode prosljeđuje rezultate svojih analiza i sve dodatne relevantne informacije OLAF-u ako postoje opravdani razlozi za sumnju da su prijevare, korupcija ili bilo koja druga nezakonita aktivnost koja štetno utječe na financijske interese Unije u odnosu na koje bi OLAF mogao izvršavati svoju nadležnost u skladu s člankom 8. te uredbe u tijeku ili već počinjene.

⁽⁴⁸⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

2. FOJ-evi pravodobno odgovaraju na zahtjeve OLAF-a za informacije u vezi s prijevarama, korupcijom ili bilo kojom drugom nezakonitom aktivnošću kako je navedeno u stavku 1.
3. FOJ-evi i OLAF mogu razmjenjivati rezultate strateških analiza, uključujući tipologije i pokazatelje rizika, ako se takve analize odnose na prijevare, korupciju ili bilo koju drugu nezakonitu aktivnost kako je navedeno u stavku 1.

Članak 84.

Zahtjevi za informacije koji se upućuju OLAF-u

1. OLAF pravodobno odgovara na obrazložene zahtjeve FOJ-a za informacije ako su te informacije potrebne za obavljanje funkcija FOJ-a u skladu s poglavljem III. Direktive (EU) 2024/1640.
2. OLAF može odgoditi ili odbiti pružanje informacija iz stavka 1. ako je vjerojatno da bi to pružanje negativno utjecalo na istragu koja je u tijeku. OLAF pravodobno priopćuje takvu odgodu ili odbijanje FOJ-u koji je uputio zahtjev te navodi razloge za to.

ODJELJAK 3.

Ostale odredbe

Članak 85.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članaka 29. 30., 31. 34., 43., 52. i 68. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 9. srpnja 2024.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 29. 30., 31. 34., 43., 52. i 68. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 29., 30., 31. ili 34. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od mjesec dana od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za mjesec dana na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.
7. Delegirani akt donesen na temelju članka 43., 52. ili 68. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 86.**Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže Odbor za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma uspostavljen člankom 34. Uredbe (EU) 2023/1113. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 87.**Preispitivanje**

Komisija do 10. srpnja 2032. i svake tri godine nakon toga preispituje primjenu ove Uredbe i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Prvo preispitivanje uključuje procjenu:

- (a) nacionalnih sustava za prijavljivanje sumnji na temelju članka 69. te prepreka i prilika za uspostavu jedinstvenog sustava za izvješćivanje na razini Unije;
- (b) primjerenosti okvira za transparentnost stvarnog vlasništva za smanjenje rizika povezanih s pravnim subjektima i pravnim aranžmanima.

Članak 88.**Izvješća**

Komisija do 10. srpnja 2030. podnosi izvješća Europskom parlamentu i Vijeću procjenjujući nužnost i razmjernost:

- (a) smanjenja praga od 25 % za utvrđivanje stvarnog vlasništva nad pravnim subjektima putem vlasničkog udjela;
- (b) proširenja opsega robe velike vrijednosti kako bi se uključili odjevni predmeti i dodaci visoke vrijednosti;
- (c) proširenja opsega otkrivanja informacija na temelju pragova u okviru članka 74. kako bi se obuhvatila prodaja druge robe, uvođenja usklađenih formata za izvješćivanje o tim transakcijama na temelju korisnosti tih izvješća za FOJ-eve i proširenja opsega informacija prikupljenih od osoba koje trguju u zonama slobodne trgovine;
- (d) prilagodbe ograničenja za velika gotovinska plaćanja.

Članak 89.**Povezanost s Direktivom (EU) 2015/849**

Upućivanja na Direktivu (EU) 2015/849 smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i Direktivu (EU) 2024/1640 i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VI. ovoj Uredbi.

Članak 90.**Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 10. srpnja 2027., osim u odnosu na obveznike iz članka 3. točke 3. podtočaka (n) i (o), na koje se primjenjuje od 10. srpnja 2029.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. svibnja 2024.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednica

H. LAHBIB

PRILOG I.

Okvirni popis varijabli rizika

U nastavku se navodi netaksativni popis varijabli rizika koje obveznici uzimaju u obzir kada izrađuju procjenu rizika u skladu s člankom 10. i kada utvrđuju do koje mjere valja primijeniti mjere dubinske analize stranke u skladu s člankom 20.:

- (a) varijable rizika za stranke:
 - i. poslovna ili profesionalna aktivnost stranke i stvarnog vlasnika stranke;
 - ii. ugled stranke i stvarnog vlasnika stranke;
 - iii. priroda i ponašanje stranke i stvarnog vlasnika stranke;
 - iv. jurisdikcije u kojima stranka i stvarni vlasnik stranke imaju sjedišta;
 - v. jurisdikcije koje su glavna mjesta poslovanja stranke i stvarnog vlasnika stranke;
 - vi. jurisdikcije s kojima stranka i stvarni vlasnik stranke imaju relevantne osobne veze;
- (b) varijable rizika za proizvode, usluge ili transakcije:
 - i. svrha računa ili odnosa;
 - ii. redovitost ili trajanje poslovnog odnosa;
 - iii. količina imovine koju položi stranka ili opseg provedenih transakcija;
 - iv. razina transparentnosti ili netransparentnosti proizvoda, usluge ili transakcije;
 - v. složenost proizvoda, usluge ili transakcije;
 - vi. vrijednost ili opseg proizvoda, usluge ili transakcije.
- (c) varijable rizika za kanale dostave:
 - i. mjera u kojoj se poslovni odnos odvija tako da stranka nije nazočna;
 - ii. eventualna prisutnost osoba koje uvode stranku ili su joj posrednici i priroda njihova odnosa sa strankom;
- (d) varijable rizika za životno osiguranje i druga osiguranja povezana s ulaganjima:
 - i. razina rizika koju predstavlja korisnik police osiguranja.

PRILOG II.

Čimbenici manjeg rizika

U nastavku se navodi netaksativni popis čimbenika i vrsta dokaza mogućeg manjeg rizika iz članka 20.:

1. čimbenici rizika za stranke:

- (a) javna poduzeća koja su uvrštena na burzu i podliježu zahtjevima za otkrivanje (na temelju pravila burze ili zakona ili izvršivih sredstava), kojima se uvode zahtjevi za osiguravanje odgovarajuće transparentnosti stvarnog vlasništva;
- (b) javne uprave ili poduzeća;
- (c) stranke koje imaju boravište u zemljopisnim područjima manjeg rizika kako je navedeno u točki 3.;

2. čimbenici rizika za proizvode, usluge, transakcije ili kanale dostave:

- (a) police životnog osiguranja s niskom premijom;
- (b) police mirovinskog osiguranja ako ne postoji mogućnost ranijeg otkupa police, a polica se ne može upotrijebiti kao osiguranje;
- (c) mirovinski ili sličan sustav koji osigurava mirovine zaposlenicima u kojem se doprinosi uplaćuju putem odbitaka od plaća, a pravilima sustava ne dopušta se prijenos članskog udjela;
- (d) financijski proizvodi ili usluge kojima se pružaju prikladno definirane i ograničene usluge određenim vrstama stranaka kako bi se poboljšao pristup u svrhu financijskog uključivanja;
- (e) proizvodi na čije rizike od pranja novca i financiranja terorizma utječu drugi čimbenici kao što su ograničenja izdataka ili transparentnost vlasništva (npr. određene vrste elektroničkog novca);

3. čimbenici geografskog rizika – registracija, poslovni nastan, boravište u:

- (a) državama članicama;
- (b) trećim zemljama koje imaju djelotvorne sustave SPNFT-a;
- (c) trećim zemljama za koje su vjerodostojni izvori utvrdili da imaju nisku razinu korupcije ili drugih kriminalnih aktivnosti;
- (d) trećim zemljama koje, na temelju vjerodostojnih izvora poput uzajamnih evaluacija, detaljnih izvješća o procjeni ili objavljenih izvješća o daljnjim aktivnostima, imaju zahtjeve za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma koji su u skladu s revidiranim preporukama FATF-a i koje djelotvorno provode te zahtjeve.

PRILOG III.

Čimbenici većeg rizika

U nastavku se navodi netaksativni popis čimbenika i vrsta dokaza mogućeg većeg rizika iz članka 20.:

1. čimbenici rizika za stranke:

- (a) poslovni odnos ili povremena transakcija odvija se u neobičnim okolnostima;
- (b) stranke koje imaju boravište u zemljopisnim područjima većeg rizika kako je navedeno u točki 3.;
- (c) pravne osobe ili pravni aranžmani koji su sredstva za čuvanje osobne imovine;
- (d) korporativni subjekti koji imaju nominalne dioničare ili dionice na donositelja;
- (e) poduzeća s intenzivnim gotovinskim poslovanjem;
- (f) vlasnička struktura društva čini se neuobičajena ili previše složena s obzirom na prirodu poslovanja društva;
- (g) stranka koja ima državljanstvo treće zemlje i podnijela je zahtjev za ostvarivanje prava boravka u državi članici u zamjenu za neku vrstu ulaganja, uključujući prijenose kapitala, kupnju ili najam nekretnine, ulaganja u državne obveznice, ulaganja u korporativne subjekte, donaciju ili sredstva za neku aktivnost od interesa za opće dobro i doprinose državnom proračunu;
- (h) stranka je pravni subjekt ili aranžman koji je stvoren ili uspostavljen u jurisdikciji u kojoj nema stvarnu gospodarsku djelatnost, znatnu gospodarsku prisutnost ili očitu ekonomsku opravdanost;
- (i) stranka je u izravnom ili neizravnom vlasništvu jednog ili više subjekata ili aranžmana iz točke (h);

2. čimbenici rizika za proizvode, usluge, transakcije ili kanale dostave:

- (a) privatno bankarstvo;
- (b) proizvodi ili transakcije koji mogu pogodovati anonimnosti;
- (c) plaćanja primljena od nepoznatih ili nepovezanih trećih osoba;
- (d) novi proizvodi i nova poslovna praksa, uključujući nove mehanizme dostave te upotrebu novih tehnologija ili tehnologija u razvoju za nove i već postojeće proizvode;
- (e) transakcije povezane s naftom, oružjem, plemenitim metalima ili dragocjenim kamenjem, duhanskim proizvodima, kulturnim artefaktima i drugim predmetima od arheološkog, povijesnog, kulturnog i vjerskog značaja ili od izuzetne znanstvene vrijednosti, te s bjelokošću i zaštićenim vrstama.

3. čimbenici geografskog rizika:

- (a) treće zemlje koje podliježu pojačanom praćenju ili za koje je FATF na drugi način utvrdio nedostatke u pogledu usklađenosti u njihovim sustavima SPNFT-a;
- (b) treće zemlje za koje je vjerodostojnim izvorima ili priznatim postupcima poput uzajamnih evaluacija, detaljnih izvješća o procjeni ili objavljenih izvješća o daljnjim aktivnostima utvrđeno da nemaju djelotvorne sustave SPNFT-a;
- (c) treće zemlje za koje je vjerodostojnim izvorima ili priznatim postupcima utvrđeno da imaju znatnu razinu korupcije ili drugih kriminalnih aktivnosti;

- (d) treće zemlje na koje se primjenjuju sankcije, embarga ili slične mjere koje donose, na primjer, Unija ili UN;
 - (e) treće zemlje koje financiraju ili podržavaju terorističke aktivnosti ili u kojima djeluju proglašene terorističke organizacije;
 - (f) treće zemlje za koje je vjerodostojnim izvorima ili u skladu s priznatim postupcima utvrđeno da potiču financijsku tajnu:
 - i. postavljanjem prepreka suradnji i razmjeni informacija s drugim jurisdikcijama;
 - ii. strogim zakonima o poslovnoj ili bankovnoj tajni kojima se institucije i njihove zaposlenike sprječava da pružaju informacija o klijentima nadležnim tijelima, među ostalim novčanim kaznama i sankcijama;
 - iii. slabim kontrolama za stvaranje pravnih subjekata ili uspostavu pravnih aranžmana; ili
 - iv. na način da ne zahtijevaju evidentiranje ili čuvanje informacija o stvarnom vlasništvu u središnjoj bazi podataka ili registru.
-

PRILOG IV.

Popis robe visoke vrijednosti iz članka 2. stavka 1. točke 54.:

1. nakit, zlatni ili srebrni predmeti u vrijednosti većoj od 10 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 2. satovi i ručni satovi u vrijednosti većoj od 10 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 3. motorna vozila čija je cijena veća od 250 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 4. zrakoplovi čija je cijena veća od 7 500 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti;
 5. plovila čija je cijena veća od 7 500 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti.
-

PRILOG V.

Plemeniti metali iz članka 2. stavka 1. točke 55.:

- (a) zlato
- (b) srebro
- (c) platina
- (d) iridij
- (e) osmij
- (f) paladij
- (g) rodij
- (h) rutenij.

Drago kamenje iz članka 2. stavka 1. točke 55.:

- (a) dijamanti
 - (b) rubini
 - (c) safiri
 - (d) smaragdi.
-

PRILOG VI.

Korelacijska tablica

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 1. stavak 1.	—	—
članak 1. stavak 2.	—	—
članak 1. stavak 3.	—	članak 2. stavak 1. točka 1.
članak 1. stavak 4.	—	članak 2. stavak 1. točka 1.
članak 1. stavak 5.	—	članak 2. stavak 1. točka 2.
članak 1. stavak 6.	—	članak 2. stavak 1. točke 1. i 2.
članak 2. stavak 1.	—	članak 3.
članak 2. stavak 2.	—	članak 4.
članak 2. stavak 3.	—	članak 6. stavak 1.
članak 2. stavak 4.	—	članak 6. stavak 2.
članak 2. stavak 5.	—	članak 6. stavak 3.
članak 2. stavak 6.	—	članak 6. stavak 4.
članak 2. stavak 7.	—	članak 6. stavak 5.
članak 2. stavak 8.	—	članak 7.
članak 2. stavak 9.	—	članak 4. stavak 3. i članak 6. stavak 6.
članak 3. točka 1.	—	članak 2. stavak 1. točka 5.
članak 3. točka 2.	—	članak 2. stavak 1. točka 6.
članak 3. točka 3.	—	članak 2. stavak 1. točka 4.
članak 3. točka 4.	—	članak 2. stavak 1. točka 3.
članak 3. točka 5.	—	članak 2. stavak 1. točka 47.
članak 3. točka 6.	—	članak 2. stavak 1. točka 28.
članak 3. točka 6. podtočka (a)	—	članci od 51. do 55.
članak 3. točka 6. podtočka (b)	—	članak 58.
članak 3. točka 6. podtočka (c)	—	članak 57.
članak 3. točka 7.	—	članak 2. stavak 1. točka 11.
članak 3. točka 8.	—	članak 2. stavak 1. točka 22.
članak 3. točka 9.	—	članak 2. stavak 1. točka 34. i članak 2. stavak 2.

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 3. točka 10.	—	članak 2. stavak 1. točka 35. i članak 2. stavak 5.
članak 3. točka 11.	—	članak 2. stavak 1. točka 36.
članak 3. točka 12.	—	članak 2. stavak 1. točka 40.
članak 3. točka 13.	—	članak 2. stavak 1. točka 19.
članak 3. točka 14.	—	članak 2. stavak 1. točka 12.
članak 3. točka 15.	—	članak 2. stavak 1. točka 41.
članak 3. točka 16.	—	članak 2. stavak 1. točka 17.
članak 3. točka 17.	—	članak 2. stavak 1. točka 23.
članak 3. točka 18.	—	članak 2. stavak 1. točka 7.
članak 3. točka 19.	—	—
članak 4.	članak 3.	—
članak 5.	—	—
članak 6.	članak 7.	—
članak 7.	članak 8.	—
članak 8. stavak 1.	—	članak 10. stavak 1.
članak 8. stavak 2.	—	članak 10. stavci 2. i 3.
članak 8. stavak 3.	—	članak 9. stavak 1.
članak 8. stavak 4.	—	članak 9. stavak 2.
članak 8. stavak 5.	—	članak 9. stavci 2. i 3.
članak 9.	—	članak 29.
članak 10. stavak 1.	—	članak 79. stavak 1.
članak 10. stavak 2.	—	članak 79. stavak 3.
članak 11.	—	članak 19. stavci 1., 2. i 5.
članak 12.	—	članak 19. stavak 7. i članak 79. stavak 2.
članak 13. stavak 1.	—	članak 20. stavak 1.
članak 13. stavak 2.	—	članak 20. stavak 2.
članak 13. stavak 3.	—	članak 20. stavak 2.
članak 13. stavak 4.	—	članak 20. stavak 4.
članak 13. stavak 5.	—	članak 47.
članak 13. stavak 6.	—	članak 22. stavak 4.

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 14. stavak 1.	—	članak 23. stavci 1. i 4.
članak 14. stavak 2.	—	članak 23. stavak 2.
članak 14. stavak 3.	—	članak 23. stavak 3.
članak 14. stavak 4.	—	članak 21. stavci 1. i 2.
članak 14. stavak 5.	—	članak 26. stavci 2. i 3.
članak 15.	—	članak 20. stavak 2. drugi podstavak i članak 33.
članak 16.	—	članak 33. stavak 1.
članak 17.	—	—
članak 18. stavak 1.	—	članak 34. stavci 1. i 8.
članak 18. stavak 2.	—	članak 34. stavak 2.
članak 18. stavak 3.	—	članak 34. stavak 3.
članak 18. stavak 4.	—	—
članak 18.a stavak 1.	—	članak 29. stavak 4.
članak 18.a stavak 2.	—	članak 29. stavci 5. i 6. i članak 35. točka (a)
članak 18.a stavak 3.	—	članak 29. stavci 5. i 6. i članak 35. točka (b)
članak 18.a stavak 4.	—	—
članak 18.a stavak 5.	—	članak 29. stavak 6.
članak 19.	—	članak 36.
članak 20.	—	članak 9. stavak 2., članak 20. stavak 1. i članak 42. stavak 1.
članak 20. točka (a)	—	članak 9. stavak 2. točka (a) podtočka iii. i članak 20. stavak 1. točka (g)
članak 20. točka (b)	—	članak 42. stavak 1.
članak 20.a	—	članak 43.
članak 21.	—	članak 44.
članak 22.	—	članak 45.
članak 23.	—	članak 46.
članak 24.	—	članak 39.
članak 25.	—	članak 48. stavak 1.
članak 26.	—	članak 48.

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 27.	—	članak 49.
članak 28.	—	članak 48. stavak 3.
članak 29.	—	—
članak 30. stavak 1.	—	članak 63. stavak 1., stavak 2. drugi podstavak i stavak 4. i članak 68.
članak 30. stavak 2.	—	članak 63. stavak 5.
članak 30. stavak 3.	članak 10. stavak 1.	—
članak 30. stavak 4.	članak 10. stavci 7. i 10.	članak 24.
članak 30. stavak 5. prvi podstavak	članak 11. i članak 12. stavak 2.	—
članak 30. stavak 5. drugi podstavak	članak 12. stavak 1.	—
članak 30. stavak 5. treći podstavak	—	—
članak 30. stavak 5.a	članak 11. stavak 4. i članak 13. stavak 12.	—
članak 30. stavak 6.	članak 11. stavci 1., 2. i 3.	—
članak 30. stavak 7.	članak 61. stavak 2.	—
članak 30. stavak 8.	—	članak 22. stavak 7.
članak 30. stavak 9.	članak 15.	—
članak 30. stavak 10.	članak 10. stavci 19. i 20.	—
članak 31. stavak 1.	—	članak 58., članak 64. stavak 1. i članak 68.
članak 31. stavak 2.	—	članak 64. stavak 3.
članak 31. stavak 3.	—	članak 64. stavak 5.
članak 31. stavak 3.a	članak 10. stavci 1., 2. i 3.	članak 67.
članak 31. stavak 4. prvi podstavak	članak 11. i članak 12. stavak 2.	—
članak 31. stavak 4. drugi podstavak	članak 12. stavak 1.	—
članak 31. stavak 4. treći podstavak	—	—
članak 31. stavak 4. četvrti podstavak	članak 11. stavak 2.	—
članak 31. stavak 4.a	članak 11. stavak 4. i članak 13. stavak 12.	—
članak 31. stavak 5.	članak 10. stavci 7. i 10.	članak 24.
članak 31. stavak 6.	—	članak 22. stavak 7.
članak 31. stavak 7.	članak 61. stavak 2.	—
članak 31. stavak 7.a	članak 15.	—

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 31. stavak 9.	članak 10. stavci 19. i 20.	—
članak 31. stavak 10.	—	članak 58. stavak 4.
članak 31.a	članak 17. stavak 1.	—
članak 32. stavak 1.	članak 19. stavak 1.	—
članak 32. stavak 2.	članak 62. stavak 1.	—
članak 32. stavak 3.	članak 19. stavak 2., stavak 3. prvi podstavak te stavci 4. i 5.	—
članak 32. stavak 4.	članak 21. stavak 1. i članak 22. stavak 1. prvi podstavak	—
članak 32. stavak 5.	članak 22. stavak 1. drugi podstavak	—
članak 32. stavak 6.	članak 22. stavak 2.	—
članak 32. stavak 7.	članak 24. stavak 1.	—
članak 32. stavak 8.	članak 19. stavak 3. drugi podstavak	—
članak 32. stavak 9.	članak 21. stavak 4.	—
članak 32.a stavak 1.	članak 16. stavak 1.	—
članak 32.a stavak 2.	članak 16. stavak 2.	—
članak 32.a stavak 3.	članak 16. stavak 3.	—
članak 32.a stavak 4.	članak 16. stavak 5.	—
članak 32.b	članak 18.	—
članak 33. stavak 1.	—	članak 69. stavak 1.
članak 33. stavak 2.	—	članak 69. stavak 6.
članak 34. stavak 1.	—	članak 70. stavak 1.
članak 34. stavak 2.	—	članak 70. stavak 2.
članak 34. stavak 3.	članak 40. stavak 5.	—
članak 35.	—	članak 71.
članak 36.	članak 42.	—
članak 37.	—	članak 72.
članak 38.	članak 60.	članak 11. stavak 2. četvrti podstavak i stavak 4., članak 14. i članak 69. stavak 7.
članak 39.	—	članak 73.
članak 40.	—	članak 77.

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 41.	članak 70.	članak 76.
članak 42.	—	članak 78.
članak 43.	—	—
članak 44. stavak 1.	članak 9. stavak 1.	—
članak 44. stavak 2.	članak 9. stavak 2.	—
članak 44. stavak 3.	—	—
članak 44. stavak 4.	članak 9. stavci 3. i 6.	—
članak 45. stavak 1.	—	članak 16. stavak 1.
članak 45. stavak 2.	—	članak 8. stavci 3., 4. i 5.
članak 45. stavak 3.	—	članak 17. stavak 1.
članak 45. stavak 4.	članak 48.	—
članak 45. stavak 5.	—	članak 17. stavak 2.
članak 45. stavak 6.	—	članak 17. stavak 3.
članak 45. stavak 7.	—	članak 17. stavak 4.
članak 45. stavak 8.	—	članak 16. stavak 3.
članak 45. stavak 9.	članak 41. stavak 1.	—
članak 45. stavak 10.	članak 41. stavak 2.	—
članak 45. stavak 11.	članak 41. stavak 3.	—
članak 46. stavak 1.	—	članci 12. i 15.
članak 46. stavak 2.	članak 39. stavak 2.	—
članak 46. stavak 3.	članak 28. stavak 1.	—
članak 46. stavak 4.	—	članak 11. stavak 1.
članak 47. stavak 1.	članak 4. stavci 1. i 2.	—
članak 47. stavak 2.	članak 6. stavak 1.	—
članak 47. stavak 3.	članak 6. stavak 2.	—
članak 48. stavak 1.	članak 37. stavak 1.	—
članak 48. stavak 1.a	članak 37. stavak 5. i članak 62. stavak 1.	—
članak 48. stavak 2.	članak 37. stavci 2. i 6.	—
članak 48. stavak 3.	članak 37. stavak 7.	—

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 48. stavak 4.	članci 37. stavak 1. prvi podstavak, članak 46. i članak 54. stavak 4.	—
članak 48. stavak 5.	članak 46. stavci 2. i 3. i članak 47.	—
članak 48. stavak 6.	članak 40. stavak 1.	—
članak 48. stavak 7.	članak 40. stavak 2	—
članak 48. stavak 8.	članak 40. stavak 4.	—
članak 48. stavak 9.	članak 37. stavak 3.	—
članak 48. stavak 10.	članak 40. stavak 3.	—
članak 49.	članak 61. stavak 1.	—
članak 50.	članak 63.	—
članak 50.a	članak 61. stavak 3.	—
članak 51.	—	—
članak 52.	članak 29.	—
članak 53.	članak 31.	—
članak 54.	članak 33.	—
članak 55.	članak 34.	—
članak 56.	članak 30. stavci 2. i 3.	—
članak 57.	članak 35.	—
članak 57.a. stavak 1.	članak 67. stavak 1.	—
članak 57.a. stavak 2.	članak 67. stavak 2.	—
članak 57.a. stavak 3.	članak 67. stavak 3.	—
članak 57.a stavak 4.	članak 44., članak 46. stavak 1. i članak 47. stavak 1.	—
članak 57.a stavak 5.	članak 51.	—
članak 57.b	članak 68.	—
članak 58. stavak 1.	članak 53. stavak 1.	—
članak 58. stavak 2.	članak 53. stavci 2. i 3.	—
članak 58. stavak 3.	članak 53. stavak 4.	—
članak 58. stavak 4.	—	—
članak 58. stavak 5.	članak 53. stavak 5.	—
članak 59. stavak 1.	članak 55. stavak 1.	—
članak 59. stavak 2.	članak 55. stavak 2. i članak 56. stavci 2. i 3.	—
članak 59. stavak 3.	članak 55. stavak 3.	—
članak 59. stavak 4.	članak 55. stavak 4.	—

Direktiva (EU) 2015/849	Direktiva (EU) 2024/1640	Ova Uredba
članak 60. stavak 1.	članak 58. stavak 1., stavak 2. prvi podstavak i stavak 3.	—
članak 60. stavak 2.	članak 58. stavak 2. treći podstavak	—
članak 60. stavak 3.	članak 58. stavak 4.	—
članak 60. stavak 4.	članak 53. stavak 6.	—
članak 60. stavak 5.	članak 53. stavak 7.	—
članak 60. stavak 6.	članak 53. stavak 8.	—
članak 61.	članak 60.	—
članak 62. stavak 1.	članak 59. stavak 1.	—
članak 62. stavak 2.	članak 6. stavak 6.	—
članak 62. stavak 3.	članak 59. stavak 2.	—
članak 63.	—	—
članak 64.	—	članak 85.
članak 64.a	članak 72.	članak 86.
članak 65.	—	—
članak 66.	—	—
članak 67.	—	—
članak 68.	—	—
članak 69.	—	—
Prilog I.	—	Prilog I.
Prilog II.	—	Prilog II.
Prilog III.	—	Prilog III.
Prilog IV.	—	—